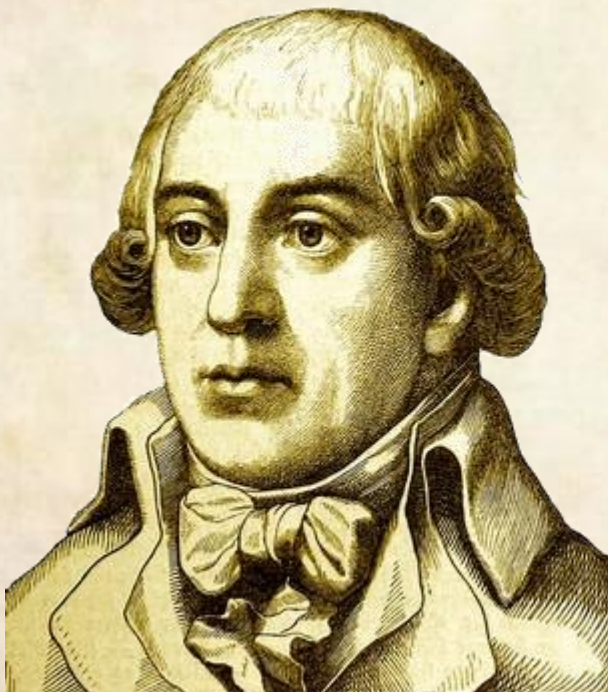
GOTTFRIED AUGUST BÜRGER

UIMITOARELE AVENTURI ALE BARONULUI MÜNCHHAUSEN

Gottfried August Bürger

Uimitoarele călătorii şi aventuri pe mare şi pe uscat ale baronului MÜNCHHAUSEN

ILUSTRATORI:

Gravuri: Paul Gustave Doré

Planse color: Franz Gottfried;

Alphonse Adolphe Bichard,

Oskar Herrfurth

Prelucrare grafică: CMP

I. O CĂLĂTORIE PLINĂ DE PERIPEȚII

Mi-am început călătoriile spre Rusia în toiul iernii socotind, pe bună dreptate, că înghețul şi zăpada, scutind de cheltuieli deosebite prea grijuliile ocârmuiri, vor fi netezit drumurile din ținuturile de nord ale Germaniei, Poloniei, Curlandei şi Liponiei, drumuri care, după descrierile tuturor călătoriilor, sunt mai păcătoase chiar decât cele ce duc spre Templul Virtuții. Am pornit-o călare, fiindcă aşa se călătoreşte cum nu se poate mai bine, atunci când nici calul şi nici călărețul nu sunt de lepădat. Şi trebuie să mai adaug că acest mijloc de călătorie te scuteşte, pe de o parte, de ciorovăielile cu cine ştie ce cuviincios căpitan de poştă neamț şi, pe de altă parte, te fereşte de a fi târât din crâşmă în crâşmă de setea nepotolită a surugiului. Eram îmbrăcat destul de uşurel, şi unde mai pui că gerul se făcea tot mai simțit cu cât înaintam spre nord-est. Vă puteți închipui, deci,

cum trebuie că-i mergea pe o astfel de vreme, într-un ținut atât de aspru, bătrânelului neputincios pe care l-am văzut zăcând pe o câmpie pustie din Polonia, în bătaia crivățului tăios, dârdâind de frig sub zdrențele ce abia îi acopereau goliciunea trupului. Mi se rupea inima de milă uitându-mă la prăpăditul acela. Cu toate că înghețase şi sufletul în mine, am aruncat peste bătrânel mantia mea de călătorie. Deodată am auzit un glas ce venea din înaltul cerului şi care, prețuindu-mi fapta cu o extraordinară mărinimie, a strigat:

"O, fiul meu, să mă ia naiba de nu ți-oi răsplăti isprava asta!"

Fără să iau în seamă cuvintele acestea, mi-am mânat calul mai departe, până ce noaptea şi întunericul m-au prins din urmă. Nu se auzea nici un zgomot, nu se zărea nici un sat. Cât cuprindeai cu ochii, numai nea; nu se cunoştea nici o cărăruie care să-mi arate încotro să-mi îndrept paşii. Obosiți de atâta drum, descălecai în cele din urmă şi-mi legai calul de un ciot care ieşea de sub zăpadă. Pentru mai multă siguranță, mi-am pus pistoalele la subsuoară şi culcându-mă alături, în zăpadă, am tras un pui de somn, care mi-a ținut pleoapele lipite până a doua zi, când se luminase de-a binelea.

Dar mare-mi fu mirarea când, trezindu-mă, mă pomenii în mijlocul unui sat, în cimitirul de lângă biserică. La început nu mi-am zărit nicăieri calul; curând însă îl auzii nechezând undeva, deasupra mea. M-am uitat în sus şi mi-am dat seama că ceea ce luasem pe întuneric drept un ciot era de fapt morişca de vânt de pe turla bisericii. De ea îmi priponisem noaptea calul, care acum stătea spânzurat acolo sus. Am priceput îndată ce se petrecuse. In timpul nopții, satul fusese pe dea-ntregul troienit de zăpadă. Dar, schimbându-se vremea pe neaşteptate, pe când eu dormeam, zăpada prinsese a se topi; şi aşa adormit cum eram, încetul cu încetul, mă lăsasem şi eu în jos, o dată cu zăpada. Deci, ciotul acela de care îmi legasem calul pe întuneric nu era altceva decât crucea sau morişca de vânt din turla bisericii. Fără să stau mult pe gânduri, luai unul din pistoale şi ochii în căpăstru. Redobândindu-mi astfel calul, putui să-mi văd mai departe de drum.

După aceea toate au mers bine, până am ajuns în Rusia, unde nu se obişnuieşte să faci drumuri lungi, iarna, călare. Şi cum principiul meu este să mă țin de rânduiala şi de datinile țărilor prin care umblu, mi-am făcut rost de o sanie uşoară cu un singur cal şi m-am îndreptat, plin de voie bună, spre St. Petersburg. Acum n-aş mai putea spune singur dacă mă aflam în Estonia sau în tara dintre Narva şi Neva, dar îmi aduc aminte că străbăteam un codru înfricoşător, când văzui că se ia după mine un lup hain, mânat de cumplita foame care chinuie aceste fiare pe vreme de iarnă.

Animalul mă ajunsese îndată; ar fi fost cu neputință să scap de el. Fără să zăbovesc, m-am trântit pe burtă în fundul săniei, lăsându-mi calul să alerge în voia lui şi să ne scoată din încurcătură, cum o putea, pe amândoi. Ceea ce presimțeam totuşi, deşi nici nu îndrăzneam măcar să nădăjduiesc, s-a întâmplat la scurtă vreme după aceea. Lupul nici nu se sinchisi de modesta mea persoană, ci, sărind peste mine, se năpusti ca un turbat asupra calului. Rupse şi înfulecă dintr-o dată toată partea de dinapoi a

bietului dobitoc care, de spaimă şi durere, gonea cât putea mai tare.

După ce scăpasem astfel cu bine, neluat în seamă, ridicai pe furiş capul şi văzui cu groază că, tot înfulecând, lupul intrase, încetul cu încetul, aproape cu totul, în ceea ce mai rămăsese din cal. Dar abia îşi făcuse loc, frumuşel, înăuntrul calului, când eu, prinzând clipa nimerită, pusei mâna pe bici şi începui să-l croiesc pe spinare. Şi dă-i!

Dar cum el era învelit ca într-o teacă în calul din care muşca de zor, neaşteptatul meu amestec nu l-a înspăimântat câtuşi de puțin. Ba, dimpotrivă, hăpăia tot mai cu poftă, făcându-şi loc şi înaintând mereu înăuntrul calului, iar când leşul animalului din care rămăsese mai nimica toată se prăvăli în drum, ce să vezi? în locul lui rămăsese lupul prins în hățuri. Cât despre mine, unul, n-am încetat nici o clipă să-i car la bice şi astfel am ajuns sănătoşi şi nevătămați la St. Petersburg, împotriva oricărei aşteptări din partea amândurora şi spre marea uimire a tuturor trecătorilor.

N-aş vrea, domnii mei, să vă plictisesc cu prea multă vorbărie asupra rânduielilor de acolo, sau asupra artei, a ştiinței şi a altor minunății din fermecătoarea capitală a

Rusiei. Mă voi mulţumi doar să atrag luarea-aminte a domniilor voastre asupra unor lucruri mai osebite şi mai nobile, cum ar fi, de pildă, caii şi câinii, de care toată viaţa mea am fost mare amator. Aş vrea apoi să vă atrag luarea-aminte asupra vulpilor, lupilor, urşilor, care, ca de altfel toate celelalte sălbăticiuni, sunt mai numeroase în Rusia ca în orice altă ţară din lume. Şi, în sfârşit, asupra acelor petreceri, lupte cavalereşti şi isprăvi vrednice de laudă, ce i se potrivesc mai bine unui nobil decât bietele frânturi mucegăite de limbă elinească sau latinească şi decât toate nimicurile parfumate, zorzoanele şi sclifoselile legate de rafinamentul şi pălăvrăgeala franţuzească.

Fiindcă a trebuit să treacă o bună bucată de vreme până ce am putut fi primit în armata rusească, m-am bucurat câteva luni de libertatea deplină de a-mi irosi timpul şi banii în cel mai nobil fel din câte există pe lume. Aşa, de pildă, mi-am petrecut unele nopţi la joc, iar foarte multe altele în clinchet de pahare pline. Clima rece a acestor ţinuturi şi obiceiul poporului au acordat băuturii, când e vorba de petreceri, mult mai mult preţ decât i s-a dat în searbăda noastră Germanie. Am întâlnit acolo oameni care puteau trece drept adevăraţi maeştri în nobila artă a băutului. Şi, cu toate acestea, ei nu erau decât nişte bieţi agiamii, pe lângă un general cu barbă căruntă şi cu faţa arămie, care se ospăta laolaltă cu noi.

Bătrânul general îşi pierduse într-o luptă cu turcii jumătatea de sus a ţestei capului şi din această pricină, de câte ori venea vreun străin în societatea noastră, nu ştia cum să se mai scuze de faptul că e nevoit să stea la masă cu pălăria pe cap. El avea obiceiul, de câte ori mânca, să golească o sticlă întreagă de rachiu, după care încheia masa cu o sticlă de arak, sau o lua iar de câteva ori de la început, după cum îi cereau împrejurările. Şi să nu vă închipuiţi că l-ai fi putut vedea vreodată, cât de cât, beat. Nu prea vă vine să credeţi? Nu v-o iau în nume de rău, domnilor, fiindcă lucrul acesta depăşea la început chiar şi înţelegerea mea. Multă vreme nu mi l-am putut lămuri, până ce, cu totul întâmplător, i-am dat de capăt.

Generalul avea obiceiul să-şi ridice din când în când pălăria; îl văzusem adeseori făcând-o, dar nu prea mă sinchiseam. Mi se părea cu totul firesc să i se înfierbânte fruntea şi tot atât de firească mi se părea dorința lui de a şi-o răcori. Văzui însă, în cele din urmă, că o dată cu pălăria, şi prins de căptuşeala ei, generalul ridica şi un capac de argint, care-i slujea drept țeastă. Atunci tot aburul băuturilor înghițite se ridica în sus, ca un nor uşor. Şi aşa mi s-a dezvăluit, pe neaşteptate, taina generalului. Iar după ce am aflat-o, nu am păstrat-o pentru mine, ci am împărțit-o câtorva prieteni. Şi fiindcă făcusem descoperirea la vreme de seară, mă oferii să le dovedesc exactitatea ei printr-o probă.

Trecui cu luleaua în spatele generalului, tocmai când el îşi punea pălăria pe cap, şi dădui foc cu o bucată de hârtie aburului ce se ridica. Atunci văzurăm un lucru pe cât de neaşteptat, pe atât de minunat: norul de deasupra eroului nostru se schimbă, cât ai clipi, într-un nor de flăcări. Iar aburul care se mai prinsese de firişoarele de păr de pe pălărie alcătui un nimb fermecător, ce-i înconjura capul bătrânului domn cu lucirea feerică a unor flăcări albăstrui, nespus de frumoase.

Experiența mea n-a putut să-i rămână necunoscută generalului, care s-a mâniat atât de puțin, încât ne-a făgăduit să repetăm de mai multe ori încercarea asta, care-l ridica în stima tuturor.

II. POVEŞTI VÂNĂTOREŞTI

Las la o parte unele scene hazlii ce mi s-au mai întâmplat în împrejurări asemănătoare, pentru că am de gând să vă spun felurite poveşti de vânătoare dintre cele ce mi se par mai ciudate şi mai distractive. Cred că vă puteți lesne închipui, domnii mei, cât am ținut de mult, întotdeauna, la prietenii destoinici, care se pricep să prețuiască aşa cum se cuvine un teren de vânătoare neîngrădit. Despre felurimea divertismentelor, pe care un asemenea loc mi le oferea, cât şi despre norocul obişnuit ce făcea să-mi izbutească orice ispravă, păstrez şi acum cele mai bune amintiri.

Aşa, într-o dimineață, pe când stăteam la fereastra iatacului meu, văzui un heleşteu mare din apropiere, cu totul şi cu totul acoperit cu rațe sălbatice. Cât ai clipi, am înhățat puşca din colț şi am coborât scara cu atâta grabă, încât m-am izbit cu fața de canaturile uşii.

Foc şi scântei mi-au țâşnit din ochi. Dar oricât de puternică fusese lovitura, n-a izbutit să mă țină nici o clipă în loc. Şi iată-mă gata să trag. Dar când să ochesc, spre uimirea şi ciuda mea, văzui că, din cauza puternicei izbituri pe care o primisem, sărise cremenea din cocoşul armei mele. Fără cremene mai cearcă de aprinde pulberea! Ce putem face acum, căci timp de pierdut nu aveam? Din fericire, îmi amintii cum îmi scăpăraseră ochii, puțin înainte. De aceea, deschisei lagărul pulberii, îndreptai puşca înspre sălbăticiuni şi-mi trăsei un pumn zdravăn în ochi. Dintr-o atât de puternică izbitură se iscară puzderia de scântei.

Pulberea luă foc si doborâi cinci perechi de rațe, patru călifari şi o pereche de lişițe. Vedeți, aşadar, că prezența de spirit este mama faptelor vitejeşti. Iar dacă pe soldați şi pe marinari ea îi scapă din multe primejdii, adeseori şi vânătorul îi datorează tot ei norocul.

Aşa, odată, cu prilejul unei raite vânătoreşti, ajunsesem la un lac pe care pluteau zeci de rațe sălbatice, dar erau mult prea îndepărtate una de alta ca să pot trage nădejdea să dobor mai mult de una dintr-o împuşcătură. Şi, din nenorocire, nu mai aveam decât o singură încărcătură de pulbere. Ehei, şi cum mai jinduiam să pun mâna pe toate rațele, mai ales că aveam de gând să poftesc la masă, pe curând, o mulțime de prieteni şi de cunoscuți.

Atunci mi-adusei aminte că din toată merindea pe care o luasem cu mine îmi mai rămăsese în tolba de vânătoare o bucățică de slănină. Bucățica asta o legai de capătul unei sfori răsucite, destul de lungi. Am desrăsucit sfoara, aşa că ea s-a lungit de cel puțin şase ori față de cât fusese înainte. Apoi, ascunzându-mă în păpurişul de pe mal, zvârlii bucățica de slănină în apă şi avui bucuria să văd cum cea mai apropiată dintre rate înoată iute spre ea şi o înghite.

O. Herrfurth.

După cea dintâi rață, urmară, în scurtă vreme, toate celelalte. Căci îmbucătura unsuroasă din capătul sforii era curând dată afară, nemistuită, şi o înghițea rața următoare... Şi aşa, toate la rând. Ce mai una, alta: bucățica mea de slănină călători prin toate rațele, fără să se rupă de sfoară, aşa că păsările se înşirară ca nişte mărgele pe o ață. Cu nespusă mulțumire trăsei sfoara la mal şi înfăşurând-o de câteva ori, pe după umăr şi mijloc, îmi văzui de cale înspre casă.

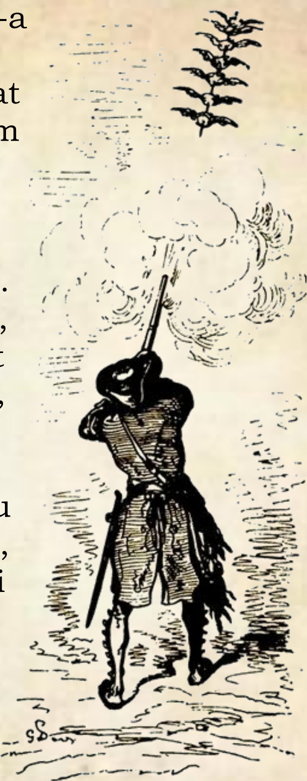
Dar fiindcă mai aveam o bună bucată de mers, iar grămada de rațe nu era o povară tocmai uşoară, aproape că începuse să-mi pară rău că le prinsesem pe toate. Deodată însă, avu loc o întâmplare neobişnuită, care, la început, mă puse în mare încurcătură.

Fireşte că toate rațele erau vii încă. De aceea, de cum şi-au venit în fire, după prima uluire, ele au şi început să bată puternic din aripi şi să mă ridice şi pe mine, împreună cu ele, în văzduh. Nici vorbă că m-am întrebat pe unde o să scot cămaşa. Mă pricepui totuşi să folosesc prilejul acesta spre folosul meu, vâslind prin aer cu pulpanele hainei, şi mânând astfel cârdul în direcția locuinței mele.

Iar când m-am văzut ajuns deasupra casei şi tocmai mă gândeam cum să cobor fără să-mi primejduiesc viața, îmi veni un gând năstruşnic: începui să răsucesc gâtlejurile rățuştelor unul după altul şi, aşa, mă lăsai lin şi cu încetul prin coşul casei mele pe vatra din bucătărie, unde, din fericire, nu fusese încă aprins focul. Vă puteți închipui cât s-a mirat şi

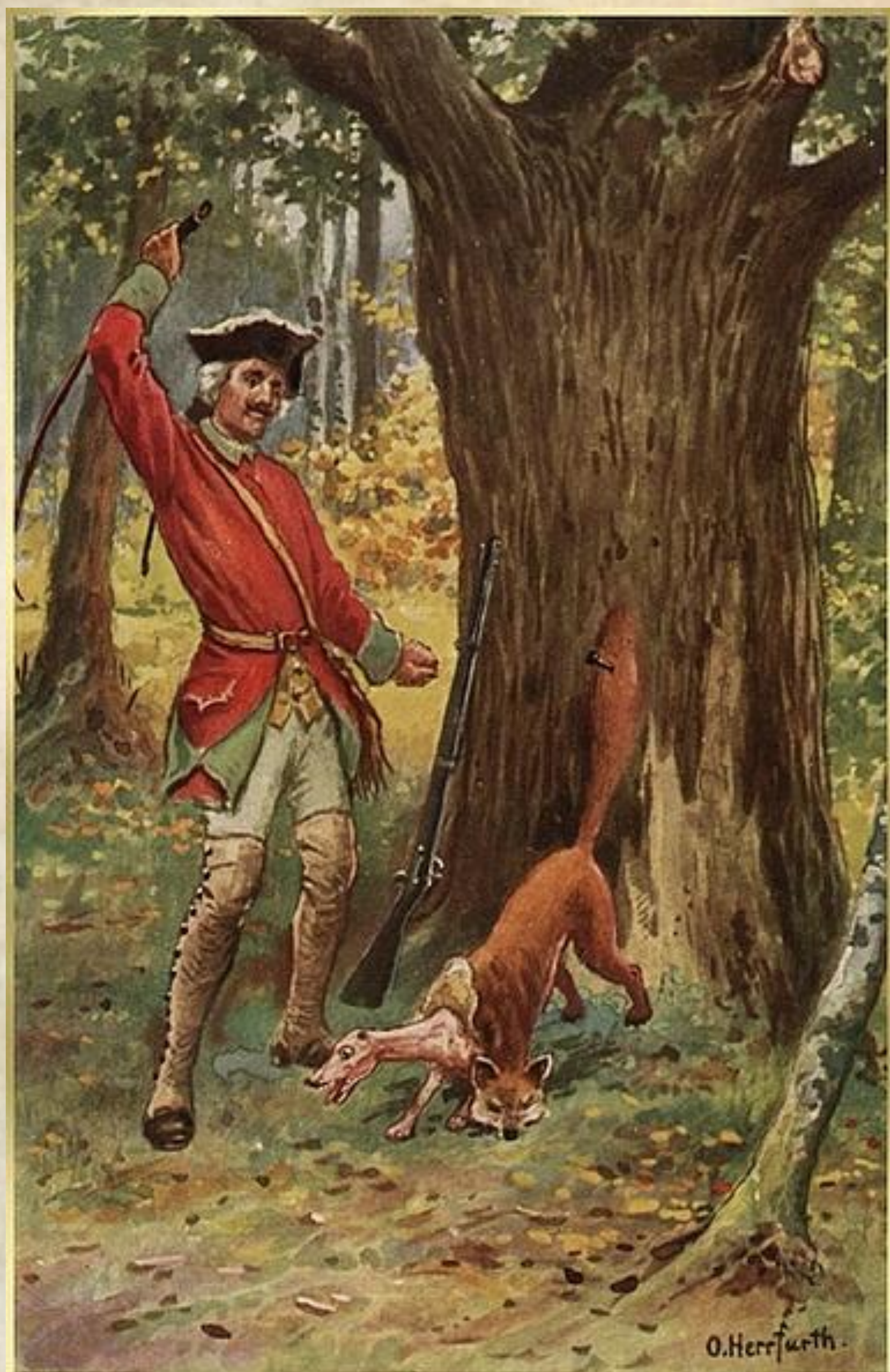
ce spaimă a tras bucătarul meu când m-a văzut.

Ceva asemănător mi s-a întâmplat odată şi cu un stol de găinuşe. Mă dusesem să încerc o puşcă nouă, isprăvisem cele câteva alice pe care le luasem cu mine, când, pe neaşteptate, îşi luă zborul, chiar de lângă piciorul meu, un stol de găinuşe. Pofta de a vedea vreo câteva dintre ele, seara, pe masa mea, mi-a dat o idee atât de bună, încât, pe cuvântul meu, domnilor, că o veți folosi şi dumneavoastră la nevoie.

De îndată ce am văzut unde s-au lăsat găinuşele, am pregătit în grabă arma, punând în loc de alice vergeaua care-mi servea să încarc puşca. Bineînțeles că am ascuțit vergeaua la vârf, atât cât mi-a îngăduit timpul. Apoi, apropiindu-mă de stol, am tras în el când şi-a luat zborul şi am avut bucuria să văd vergeaua căzând la o oarecare distanță, după ce înşirase pe ea, ca la frigare, vreo şapte găinuşe, care se vor fi mirat, de bună seamă, pomenindu-se aşa, din senin, trase în țeapă. După cum vă spuneam, domnii mei, totul în lume e să ştii să te descurci.

Altă dată, pe când străbăteam una din vestitele păduri ale Rusiei, îmi ieşi înainte o vulpe neagră minunată. Ar fi fost într-adevăr păcat să găuresc prețioasa ei blană cu vreun glonte sau cu alice. Vicleana cumătră stătea lipită de trunchiul unui copac, îmi scosei deodată plumbul din țeavă şi-l înlocuii cu un cui zdravăn de tâmplărie. Am ochit şi am tras cu atâta dibăcie, încât codoiul vulpii a rămas țintuit în cui, de trunchiul copacului. Apoi, apropiindu-mă liniştit de cumătră, o tăiai cu cuțitul meu de vânătoare cruciş peste ochi şi punând mâna pe bici îi cărai atâtea pe spinare, până ce o făcui să-şi iasă din frumoasa ei blană. Era o plăcere şi o minunăție să vezi una ca asta.

O.Herrfurth.

Întâmplarea şi un dram de noroc te pot ajuta uneori să dregi o greşeală pe care ai săvârşit-o. Lucrul acesta l-am constatat curând după isprava cu vulpea.

Prilej mi-a fost întâlnirea, în inima codrului, cu un godac şi o scroafă de mistreț, ce veneau unul după altul înspre mine. Trăsesem fără să-i nimeresc. Godacul o luase la sănătoasa, iar scroafa rămăsese locului, neclintită, bătută în cuie. Când mă apropiai să văd ce-i cu ea, îmi dădui seama că aveam dinainte o scroafă oarbă, care pân-atunci ținuse în dinți coada godăcelului. Puiul o călăuzise prin adâncurile codrului, din datorie de fiu. Glonțul meu nimerind printre ei, tăiase codița călăuzitoare, din care bătrâna scroafă tot mai morfolea în gură un sfârc. De vreme ce călăuza ei încetase de a o mai mâna după el, ea se oprise locului. Atunci, apucând eu sfârcul codiței pe care scroafa îl ținea în gură, o trăsei după mine şi o adusei fără nici o greutate acasă.

Oricât ar fi de înspăimântătoare scroafele astea sălbatice, tot mai cumpliți şi mai primejdioşi sunt însă mistreții. Am întâlnit unul în codru odată, când, din nenorocire, nu eram pregătit nici să-l atac, nici să mă apăr. Abia am apucat să mă retrag după trunchiul unui copac, când fiara turbată s-a şi repezit, pieziş, să mă lovească. Dar,

din pricina iureşului năvalnic cu care se repezise înspre mine, i s-au înfipt colţii în copac, aşa fel încât nu a mai fost chip să-i scoată şi să se repeadă a doua oară împotriva mea. "Aha! mi-am zis eu, las' că acum pun eu mâna pe tine!" Cât ai clipi, apucai un bolovan şi-i înfundai atât de adânc colţii în lemn, încât nu mai era chip să scape. Acum, de voie, de nevoie, a trebuit să mă aştepte până ce am adus o căruţă şi funii din satul apropiat. Apoi, cum nu se poate mai lesne şi plin de voioşie, am adus mistreţul viu şi nevătămat acasă.

Fără îndoială, domnilor, că veţi fi auzit de sfântul Hubert, ocrotitorul vânătorilor şi al ţintaşilor, şi veţi fi auzit aşijderea despre cerbul cel semeţ care l-a întâmpinat odată în pădure, purtând sfânta cruce între coarnele sale. Acestui sfânt Hubert, în bună tovărăşie şi fără greş, i-am adus jertfe an de an. Întrucât îl priveşte pe cerb, l-am văzut poate de mii de ori, fie zugrăvit prin biserici, fie brodat pe stemele cavalerilor săi, aşa că în bună cinste şi conştiinţă vânătorească abia de aş şti să spun hotărât dacă numai pe vremuri au existat asemenea cerbi purtători de cruce sau dacă nu cumva ei mai există chiar în zilele noastre. Dar socotesc că e mai bine să vă povestesc ceea ce am văzut chiar eu, cu ochii mei.

Odată, după ce îmi isprăvisem toţi plumbii pentru încărcătură, îmi ieşi în cale, cu totul pe neaşteptate, cel mai măreţ cerb din câţi vieţuiesc pe acest pământ. Şi mă privi drept în faţă, fără să-i pese, de parcă ar fi ştiut dinainte că tolba îmi era goală. Ce puteam face? îmi încărcai într-o clipă puşca cu pulbere şi cum aveam la mine un pumn de cireşe, jupuii în cea mai mare grabă carnea de pe ele şi îndopai ţeava cu sâmburi. Slobozii apoi întreaga încărcătură drept în fruntea cerbului, între coarne, împuşcătura îl buimăci, căci se-mpletici pe picioare, dar tot izbuti să o şteargă.

La un an sau doi după întâmplarea aceasta, mă aflam la vânătoare, în aceeaşi pădure. Şi iată că deodată mi se înfăţişă un cerb măreţ, purtând în coarne un cireş cu frunziş bogat şi înalt de peste zece picioare. Atunci îmi adusei aminte de întâmplarea mea din trecut.

O. Herrfurth

Socotind că cerbul este pe bună dreptate şi de multă vreme proprietatea mea, îl doborâi cu un foc. Astfel, făcui rost totodată şi de friptură şi de băutură de cireşi, căci pomul era încărcat cu fructe nespus de gustoase. Şi cine ar putea spune oare că n-a fost vreun cucernic vânător pătimaş, vreun abate sau episcop care îndrăgea vânătoarea, cel care va fi sădit în acelaşi fel, cu un foc de puşcă, crucea, între coarnele sfântului Hubert? La nevoie, când vine clipa să te hotărăşti ori, ori (ceea ce unui adevărat vânător i se întâmplă destul de des) te simţi mai curând îndemnat să încerci orice, decât să laşi să-ţi scape un prilej fericit. Eu însumi, nu o singură dată, m-am aflat în faţa unor asemenea încercări.

De pildă, ce o să spuneţi de următoarea întrebare? Odată, într-o pădure din Polonia, mi se isprăvise pulberea tocmai la căderea nopţii. Am pornit, aşadar, spre casă, când s-a năpustit înspre mine un urs înfricoşător, cu fălcile căscate, gata să mă înghită. Zadarnic m-am scotocit cu grabă prin toate buzunarele, doar, doar oi da peste pulbere şi plumbi. Nu găsii nimic altceva decât două bucăţi de cremene pentru puşcă, din cele ce se iau doar aşa, ca să fie la vreme de nevoie. Zvârlii cu toată puterea una din cremeni în gura dihanie şi nimerii tocmai în fundul gâtlejului. Cum, de bună seamă, aceasta nu-i va fi fost pe plac, numai ce-l văzui pe ursul meu făcând stânga-mprejur, aşa că cealaltă cremene o nimerii în

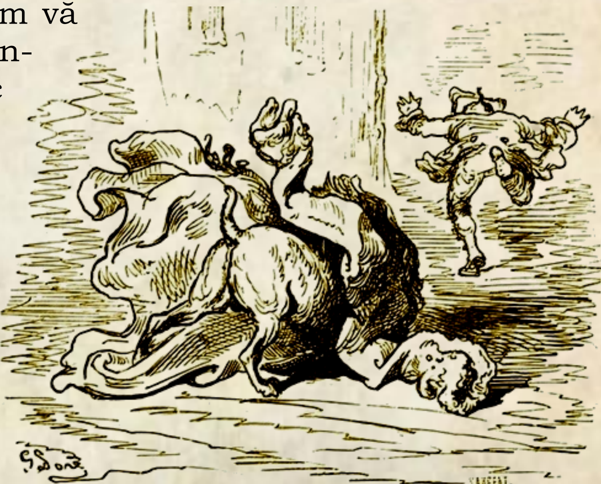
deschizătura de dinapoi a dihaniei. Şi treaba a mers minunat. Piatra nu numai că a pătruns în el, dar s-a şi ciocnit cu cealaltă, iar ursul a plesnit cu o pocnitură însoțită de o vâlvătaie de scântei asurzitoare. Cât despre mine, deşi scăpasem cu pielea întreagă, n-aş mai fi încercat a doua oară o ispravă asemănătoare şi nici nu mi-aş fi măsurat puterile cu un urs, fără să am mijloace de apărare la îndemână.

Dar se vede că mi-a fost hărăzit să fiu atacat de cele mai sălbatice şi mai primejdioase dihănii tocmai când nu puteam să le țin piept - ca şi cum instinctul le-ar fi făcut să simtă că mă gândesc la aman.

Aşa, odată, un lup s-a năpustit pe neaşteptate asupră-mi şi era cât p-aci să mă înşface. Nu-mi rămăsese altceva de făcut decât ce mă îndemna instinctul: să-i vâr pumnul în gura căscată. Şi ca să fiu în deplină siguranță, îmi înfundai mai mult brațul, vârându-l aproape până în umăr. Toate bune, dar cum să ies din încurcătura aceea? Trebuie să vă mărturisesc că nu mă simțeam tocmai în largul meu într-o situație atât de înfricoşătoare, la gândiți-vă numai: să stai nas în nas cu un lup! Ne uitam unul la altul nu cu prea multă drăgălăşenie. Dacă mi-aş fi tras brațul ar fi sărit cu mai multă furie la mine. Asta se putea vedea lămurit din văpăile care îi licăreau în ochi. De aceea, apucându-l de măruntaie, îi făcui fața dos şi dosul față, întorcându-l aşa cum se întoarce o mănuşă. Apoi, dând cu el de pământ, îl lăsai locului.

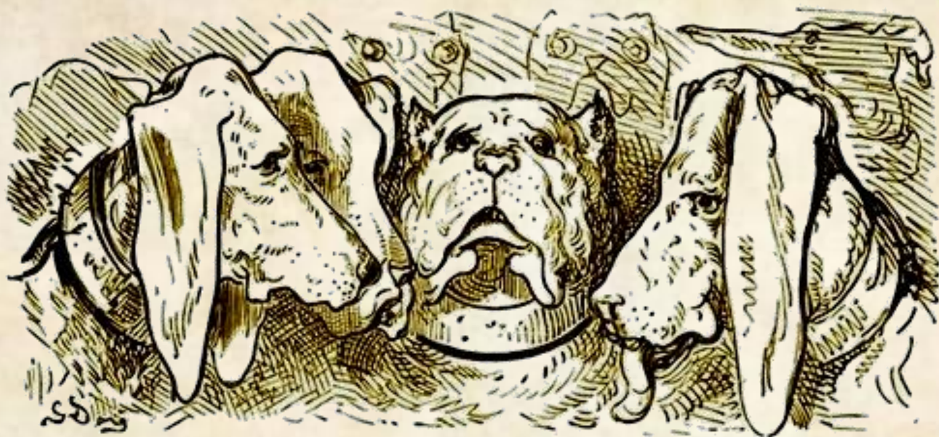
De data aceea, cum vă spuneam, a mers, dar n-am mai putut să fac acelaşi lucru când peste câtva vreme un câine turbat s-a dat la mine într-o ulicioară îngustă din St. Petersburg. "Ia-o la sănătoasa, băiete!" mi-am zis, văzându-l. Şi ca să pot scăpa mai uşor, îmi lepădai

haina în drum şi mă trezii degrabă în casă. Mai apoi, când câinele şi-a văzut de drumul lui, am trimis un servitor să-mi aducă haina şi să o pună în dulap, lângă celelalte.

A doua zi, care nu mi-a fost spaima auzindu-l pe Iohann, servitorul meu, strigând cât îl ținea gura: "Pentru Dumnezeu, domnule baron, haina dumneavoastră a turbat!" Mă repezii într-o clipă până sus, la el, şi-mi găsii toate hainele răvăşite şi făcute ferfeliță. Avea dreptate băiatul: haina turbase! Am ajuns tocmai la timp ca s-o văd cum îmi scutura şi îmi sfârteca fără pic de milă un costum nou de gală.

III. DOI CÂINI ŞI UN CAL

În toate aceste împrejurări, domnii mei, din care am scăpat cu bine, m-a ajutat întotdeauna întâmplarea, pe care am ştiut, prin vitejie şi prin prezentă de spirit, să o întorc în folosul meu. Întâmplarea, vitejia şi prezența de spirit, luate laolaltă, fac, după cum toată lumea ştie, norocul vânătorului, al marinarului şi al ostaşului, însă, ar fi un vânător, amiral sau general neprevăzător, şi i s-ar putea aduce multe învinuiri aceluia care s-ar lăsa numai pe seama întâmplării sau a norocului fără să-şi însuşească toate meşteşugurile trebuincioase sau fără să-şi facă rost de sculele care să-i asigure izbânda. Astfel de învinuiri nu mi se pot aduce mie unuia, fiindcă eu am fost întotdeauna vestit şi neîntrecut în privința cailor, a câinilor şi a puştilor mele, precum şi în ceea ce priveşte dibăcia în a le mânui. Aşa că aş putea chiar să mă laud că faima mi-am creat-o de-a lungul vremii prin păduri, lunci şi câmpii. Nu vreau să dau acum prea multe amănunte asupra felului cum îmi îngrijesc eu caii, câinii, sau panopliile, aşa cum au obicei să facă iuncherii când discută despre caii, câinii şi vânătorile lor. Trebuie să vă spun, cu toate astea, că doi dintre câinii mei m-au slujit atât de bine, încât nu-i voi uita niciodată. Şi fiindcă veni vorba de ei, vi-i

voi înfățişa în câteva cuvinte. Unul dintre ei -o cățea - era un soi de prepelicar, atât de neobosit, de atent şi de prevăzător, încât l-ar fi râvnit oricine. Puteam să-l folosesc şi ziua şi noaptea. De cum se însera, îi atârnam un felinar de coadă şi astfel puteam să vânez tot aşa de bine, ba poate şi mai bine încă decât ziua nămiaza mare...

Odată - nu multă vreme după ce mă însurasem - soția mea şi-a exprimat dorința să meargă la vânătoare. Eu pornisem călare înainte. N-a trecut mult şi cățeaua mea s-a oprit dinaintea unui stol de câteva sute de găinuşe. Se scursese o bună bucată de vreme de când îmi tot aşteptam soția, care plecase călare, îndată după mine, în tovărăşia unui locotenent de-al meu şi a unui băiat de la grajd. Dar nici nu vedeam, nici nu auzeam pe nimeni. în cele din urmă, cuprinzându-mă neliniştea, mă întorsei, şi cam pe la jumătatea drumului îmi ajunse la urechi un bocet tânguitor. Mi se părea că vine de pe undeva, de aproape, şi totuşi, cât zăreai cu ochii, nici picior de om sau de altă viețuitoare.

Descălecai, pusei urechea la pământ şi auzii de îndată că bocetul venea din străfunduri, ba recunoscui chiar lămurit glasul soției mele, chiar şi pe al locotenentului şi al băiatului de la grajd, în acelaşi timp luai seama că nu departe de mine se afla gura unei mine de cărbuni. Din nefericire nu mi-a mai rămas nici o îndoială că biata mea soție şi însoțitorii ei se prăbuşiseră în mină. Pornii în galop întins spre satul cel mai apropiat, ca să-i chem în ajutor pe mineri. După o muncă trudnică şi îndelungată, minerii scoaseră bietele victime la lumina zilei, din fundul unui puț adânc nouăzeci de stânjeni.

Mai întâi l-au scos pe băiatul de la grajd, apoi calul său, după care l-au scos pe locotenent şi i-au scos în urmă şi lui calul, apoi pe soția mea şi la sfârşit bidiviul ei arăbesc. De mirare însă, cu toată întâmplarea, a fost faptul că în urma unei atât de înfioratoare căderi oamenii şi caii nu s-au ales decât cu câteva zgârieturi. Dar negrăit de mare a fost spaima pe care au tras-o. După cum uşor vă închipuiți, nu mai poate fi vorba de vânătoare. Şi deoarece, după cum bănuiesc, şi dumneavoastră înşivă, prinşi de această povestire, ați uitat acum cu totul de cățeaua mea, îmi închipui că n-o să mi-o luați în nume de rău dacă eu însumi o uitasem atunci. Îndatoririle slujbei mele m-au silit să plec chiar a doua zi dimineața la un drum din care nu m-am întors decât după patrusprezece zile. Abia mă întorsesem de câteva ceasuri acasă, când îmi dădui seama de lipsa Dianei mele. Nimeni nu ştia ce-i cu ea; slujitorii crezuseră că s-a luat după mine, la drum. Spre marea mea mâhnire, n-o găseam nicăieri, în cele din urmă, îmi veni un gând: te pomeneşti că biata cățea mai stă şi acum în fața găinuşelor?

Iar nădejdea, împreună cu teama, m-au mânat îndată într-acolo. Şi, ce să vezi? Spre negrăita mea bucurie, cățeaua se afla în acelaşi loc unde o lăsasem cu patrusprezece zile înainte. O strigai, şi ea se repezi deîndată, iar eu cu o singură împuşcătură doborâi douăzeci şi cinci de găinuşe. Dar bietul dobitoc abia de se mai putea târî până la mine atât de flămând şi de istovit era.

Ca să-l pot aduce acasă, a trebuit să-l urc lângă mine pe cal. Vă dați lesne seama că m-am supus cu cea mai mare bucurie unei asemenea stânjeniri. După o îngrijire cum se cade, de câteva zile, cățeaua s-a înviorat şi a devenit la fel de sprintenă şi de vioaie pe cit fusese şi odinioară. Iar peste câteva săptămâni m-a ajutat să dezleg o taină care, fără ea, de bună seamă ar fi rămas nedezlegată în vecii vecilor.

De două zile încheiate goneam un iepure. Câinele mereu îl abătea înspre mine, dar eu nu izbuteam să țintesc, în vrăjitorie n-am crezut niciodată. Am trecut prin lucruri prea extraordinare în viața mea pentru ca să mai pot da crezare vrăjitoriilor. De data asta însă îmi era peste putință să înțeleg ce se petrece. Dar iată că, în sfârşit, iepurele s-a apropiat atâta încât a intrat în bătaia puştii mele. După ce l-am doborât, ce credeți că am văzut? Iepurele avea patru picioare pe partea de jos a trupului şi patru pe spate. Când îi observai cele două perechi de dedesubt, se răsucea ca un înotător dibaci, care ştie să înoate şi pe burtă, şi pe spate, şi fugea mai departe, cu iuțeală

îndoită, pe celelalte două perechi de picioare odihnite.

Niciodată, după aceea, n-am mai întâlnit asemenea soi de iepure, chiar şi pe acesta de bună seamă că n-aş fi putut să pun mâna dacă n-ar fi avut căţeaua mea însuşiri atât de minunate. Ea îşi depăşea într-o atare măsură semenii, încât oricând aş fi gata să jur că era unică în felul ei. Asta, bineînţeles, fără s-o asemui cu un alt câine, un ogar, tot al meu.

Ogarul era un animal neîntrecut, nu atât prin înfăţişare, cât mai ales prin iuţeala lui. Dacă l-aţi fi văzut, domnii mei, nici vorbă că v-ar fi uluit şi n-aţi fi fost deloc miraţi pentru faptul că ieşeam atât de des la vânătoare cu el. Gonea atât de iute şi m-a slujit neîncetat, vreme atât de îndelungată, încât din pricina asta şi-a tocit picioarele până aproape de trup. In ultimii mei ani nu l-am mai folosit decât ca să stârnească viezurii în vizuini, şi în felul acesta mi-a mai adus servicii încă o bună bucată de vreme.

Pe când îşi mai îndeplinea funcţia de ogar - în treacăt fie spus, tot căţea era - se luă într-o bună zi după un iepure care mi se păruse neobişnuit de gras. Mi-era tare milă de căţeaua mea fiindcă i se apropia sorocul să fete şi cu toate astea se îndemna să alerge tot atât de iute ca şi mai înainte. Nu o puteam urma călare, decât de la foarte mici depărtări. Deodată auzii un chelălăit, ca şi cum s-ar fi aflat prin preajmă o haită întreagă de câini, dar atât de încet şi pirpiriu era chelălăitul, încât nu mai ştiam ce să cred. Când mă apropiai, ce să vezi? Minunea minunilor!

Şi iepuroaica şi căţeaua mea fătaseră din goană; şi

anume, iepuroaica fătase tot atâția iepurași pe câți fătase cățeaua. Mânată de instinct, iepuroaica pornise iar la goană. Dar ogarul nu numai că a ajuns-o dar a şi prins-o, şi astfel la sfârşitul vânătoarei mă pomenii având şase iepuri şi şase câini, deşi vânătoarea începuse cu câte unul din fiecare neam.

Cu aceeaşi plăcere ca şi despre cățea, îmi mai aduc aminte despre un cal lituanian, de neprețuit. Calul îl dobândisem printr-o întâmplare ce mi-a dat prilejul, spre marea mea cinste, să dovedesc măiestria de călăreț. Pe atunci mă aflam în Lituania, la frumosul conac al contelui Przobofsky. Rămăsesem în încăperea cea mare şi luasem ceaiul, împreună cu doamnele, în timp ce domnii coborâseră în curte, să privească un pur sânge, adus de curând de la herghelie. Când, deodată, auzirăm strigăte de ajutor.

Coborâi scara şi mă aflai în fața unui cal atât de sălbatic şi de nedomolit, încât nimeni nu îndrăznea să se apropie de el, necum să-l încalece. Cei mai buni călăreți rămăseseră îngroziți şi descumpăniți înaintea nărăvaşului. Spaima şi îngrijorarea se citeau pe toate chipurile, când eu, dintr-o săritură, mă aruncai pe spinarea bidiviului. Şi nu numai că-l băgai în sperieți, luându-l pe neaşteptate, dar folosind înalta mea dibăcie de călăreț, îl şi potolii, făcându-l ascultător. Iar pentru ca doamnele să poată privi mai bine toate acestea şi

ca să le alung orice îngrijorare deşartă, îmi silii bidiviul, lovindu-l, să sară prin fereastră, în sala în care se lua ceaiul. Acolo îl făcui să meargă, de câteva ori, la pas, la trap, la galop, ba îl urcai şi pe masa pregătită pentru ceai, şi executai cu el, în mic, frumos şi cuminte, toate figurile înaltei şcoli de călărie, lucru care aduse o deosebită desfătare doamnelor. Căluțul meu executa totul cu atâta îndemânare, încât nici n-a atins cănile şi ceştile. Toate acestea m-au înălțat atât de mult în ochii doamnelor şi ai domnului conte, încât, cu obişnuita lui politețe, el m-a rugat şi primesc în dar calul şi să purced cu el spre izbândă şi cuceriri, la războiul împotriva turcilor, război ce avea să înceapă curând sub conducerea contelui Munnich.

Un dar mai plăcut nici că mi se putea face, mai cu seamă pentru bunele foloase pe care avea să mi le aducă într-o campanie în care aveam să dovedesc, pentru prima dată în viața ostăşească, cine sunt. Un cal atât de ascultător, dar şi atât de neînfricat şi de aprig - un mieluşel şi un Bucefal în acelaşi timp - avea menirea să-mi amintească neîncetat de îndatoririle unui ostaş viteaz şi de nemaiauzitele isprăvi săvârşite de către Alexandru pe câmpurile de luptă.

Am pornit război, din câte înțelesesem, printre altele, şi din dorința de a reda armatei ruseşti gloria, care cam fusese ştirbită, sub țarul Petru, într-o campanie la Prut. Şi lucrul acesta l-am izbutit din plin, în mai multe bătălii grele, aducătoare de glorie, sub comanda marelui conducător despre care am pomenit.

Modestia nu dă voie celor mici să se fălească cu isprăvi mari şi cu izbânzi. Cinstea aceasta este păstrată pentru cei de sus, fără să se țină seama că de multe ori ea nu se potriveşte nici cât negru sub unghie cu felul lor de a fi. Aşa se întâmplă, de pildă, cu regii şi reginele. Ei n-au simțit mirosul prafului de puşcă decât la trecerea în revistă, n-au văzut nici un câmp de luptă în afară de cele întocmite pentru petrecerile lor şi nici trupe în ordine de bătaie, decât la defilări.

Cât despre mine, unul, n-aş vrea să mă laud prea mult că am avut cinstea de a fi luat parte la ciocniri mai însemnate cu inamicul. La urma urmei, ne-am făcut datoria, şi vorba aceasta nu spune puțin lucru, ba dimpotrivă, e de ajuns de prețuită în graiul celor care-şi iubesc țara, al ostaşilor şi, pe scurt, al tuturor oamenilor de ispravă, deşi ea are un înțeles mult mai şubred şi mai neînsemnat pentru cei mai mulți dintre panglicarii fără de căpătâi. Aşadar, eu, având sub comanda mea un corp de husari, am întreprins numeroase expediții în care hotărârile erau lăsate cu totul pe seama priceperii şi a vitejiei mele. De aceea, socot, pe bună dreptate, că izbânzile mi se cuvin mie şi vitejilor camarazi pe care i-am condus la victorii şi cuceriri.

Odată, la Oceakov, pe când îi respingeam pe turci, se iscă o luptă straşnică între avangărzi. Cu prilejul acela, viforosul meu bidiviu lituanian era cât p-aci să mă dea pierzării. Mă găseam într-un post destul de înaintat, în avangardă. Vedeam cum inamicii înaintau spre mine învăluiți într-un nor de praf, din pricina căruia nu-mi puteam da seama lămurit nici cât de mulți erau şi nici ce aveau de gând să facă.

Ar fi fost o nimica toată să mă ascund şi eu într-un asemenea nor de praf. Dar în felul acesta n-aş fi aflat mai nimic şi nici nu mi-aş fi îndeplinit câtuşi de puțin misiunea pentru care fusesem trimis înainte. De aceea îmi împrăştiai trăgătorii în flancuri, la dreapta şi la stânga, şi-i pusei să stârnească praf cât puteau mai mult, iar eu pornii drept înainte, împotriva inamicului, ca să-l cercetez mai îndeaproape, ceea ce am izbutit să fac. Turcii au luptat şi au ținut piept un timp, până ce trăgătorii mei i-au înspăimântat şi i-au pus pe fugă în dezordine. Sosise acum clipa să atacăm viteješte duşmanul. Am împrăştiat oştirile inamice, şi nu

numai că i-am împins înapoi în vizuina cetății lor, dar i-am urmărit şi mai departe, încercând cele mai îndrăznețe gânduri de răzbunare.

Cum lituanianul meu era neîntrecut la goană, mă aflam în fruntea urmăritorilor. Şi văzând că duşmanul o zbugheşte frumuşel pe poarta opusă, socotii că ar fi mai chibzuit să mă opresc în piața oraşului şi să poruncesc să se sune acolo adunarea. Mă oprii, aşadar, dar mare-mi fu uimirea văzând că lângă mine nu-i nici urmă de trompet sau de husar. "Au năvălit ei oare în alte ulițі? Sau ce s-o fi întâmplat?" mă gândii eu.

După părerea mea, husarii trebuiau să fie prin apropiere şi aveau să mă ajungă curând. în aşteptarea lor îmi mânai istovitul bidiviu lituanian spre o fântână din piață, cu gândul să-l adap. Calul, nici una, nici două, începu să bea fără măsură, cu o sete năpraznică, de nepotolit. Până aici, nimic neobişnuit Dar când mă întorsei să mă uit după oamenii mei, ce credeți, domnilor, că am văzut? Toată partea de dinapoi a bietului dobitoc de la mijloc, cu crupă cu tot, dispăruse. Parcă ar fi fost tăiată cu cuțitul. De aceea apa i se scurgea prin spate aşa cum intra, fără a-i folosi bietului cal, fără să-l înviorеze câtuşi de puțin.

Nu-mi puteam lămuri în nici un chip întâmplarea asta, când văzui venind în goană ordonanța mea. Sub o ploaie de urări drăgăstoase, dar şi de înjurături spurcate, el îmi aduse la cunoştință următoarele: Când am pătruns în cetate, în plină învălmăşeală cu inamicul, s-au lăsat deodată gratiile de la poarta de intrare, retezând partea de dinapoi a calului meu. La început cică făcuse prăpăd, zvârlind neîncetat din picioare şi lovind duşmanii ce se îngrămădeau în neştire la poartă; după aceea o pornise victorios spre păşunea din apropiere, unde de bună seamă l-aş mai putea găsi şi acum.

Fără să zăbovesc o clipă măcar, am făcut cale întoarsă, într-un iureş nebun, galopând pe jumătate de cal care îmi mai rămăsese, am pornit spre păşunea unde, spre marea mea bucurie, am găsit cealaltă jumătate a bidiviului. Şi fiindcă aveam dovezi neîndoielnice că amândouă jumătăți ale calului meu mai erau în viață, am trimis după potcovar.

Acesta, fără să stea prea mult pe gânduri, a înnădit cele două jumătăți una de alta, cu mlădițe de laur, pe care tocmai le avea la îndemână. Rana s-a prins cum nu se poate mai bine, întâmplându-se totodată şi un lucru care numai atât de glorios i s-ar fi putut întâmpla. Mlădițele au dat rădăcini în trupul său, au crescut şi au boltit un frunziş deasupra-mi. Astfel am putut mai apoi să fac nenumărate raiduri vitejeşti la umbra laurilor mei, care se găseau a fi totodată şi laurii calului meu.

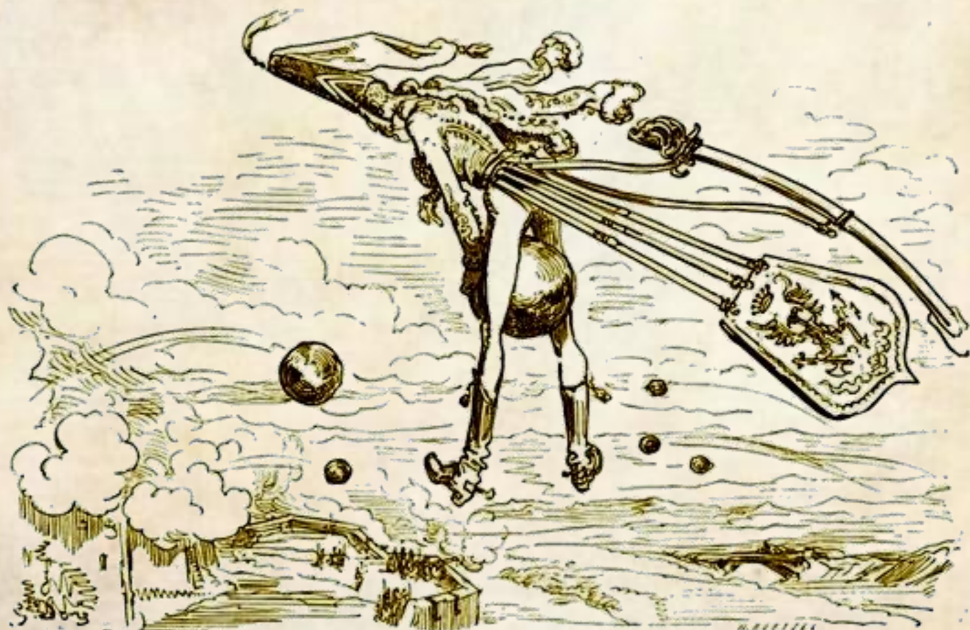

Să vă povestesc acum, doar aşa, în treacăt, şi altă năzdrăvănie din vremea aceleiaşi lupte.

Lovisem inamicul atât de puternic, de îndelung şi de neobosit, încât fără să vreau, brațul meu nu s-a mai putut opri din rotirile lovirii, chiar şi după ce inamicul a fost împrăştiat de mult, Şi pentru ca să nu mă ating pe mine însumi, sau, fără ca oamenii mei să, fie vinovați ceva, să nu-i lovesc pe cei care s-ar fi apropiat prea mult, am fost nevoit

să-mi înfăşor brațul şi să-l țin legat aşa opt zile, de parcă l-aş fi avut retezat de la cot.

IV. CĂLĂTORIE PE O GHIULEA, O CĂLĂTORIE ÎN LUNĂ ŞI ALTE POVESTIRI MINUNATE

Domnii mei, pe un om care s-a încumetat să încalece un bidiviu ea lituanianul meu, puteți să-l credeți că a fost în stare să facă şi altfel de minunății şi de isprăvi în ale călăriei, minunății şi isprăvi care, povestite de alții, vi s-ar părea poate basme. Aşa, de pildă, tocmai asediam nu ştiu care oraş şi mareşalul ar fi vrut cu tot dinadinsul să aibă informații demne de crezare despre cele ce se petreceau în cetate. Era nespus de greu, ba, la drept-vorbind, aproape cu neputință de pătruns printre toate avangărzile, străjile şi meterezele. Şi nici nu era chip de găsit un om atât de dibaci, în cât să poată duce la bun sfârşit o asemenea încercare.

Înflăcărat poate prea, mult de dorința de a-mi îndeplini datoria, mă postat în grabă lângă unul dintre cele mai mari turnuri ale noastre, care tocmai trăgeau înspre cetate, şi țâşti! sării deodată pe ghiulea, cu gândul de a mă lăsa purtat

O.Herrfurth.

până dincolo de ziduri. Dar după ce făcui jumătate din drum prin aer călare pe ghiulea, îmi trecură tot felul de socoteli prin minte, care de care mai de seamă. "Hm! - îmi zisei în sinea mea - de intrat, intri tu în cetate, dar cum ai să ieşi de acolo? Şi ce are să se întâmple cu tine? Se va vedea îndată că eşti spion şi te vor atârna de cea mai apropiată spânzurătoare". Şi trebuie să vă spun că n-aveam nici un chef de o asemenea cinstire.

După aceste socoteli şi altele de acelaşi fel, mă hotărâi pe loc. Şi folosind fericitul prilej că la câţiva paşi de mine zbura o ghiulea trasă din cetate înspre tabăra noastră, sării de pe ghiuleaua mea pe cealaltă şi sosii la ai noştri, ce e drept cu misiunea neîndeplinită, dar întreg şi nevătămat.

Şi la fel cum eu însumi săream cu uşurinţă şi fără a sta mult pe gânduri, tot aşa era şi calul meu. Când îl călăream, nu ne puteau împiedica nici zidurile şi nici şanţurile ca s-o luăm întotdeauna pe drumul cel mai scurt. Odată urmăream un iepure care tăiase câmpia şi trecea tocmai cu o săritură de partea cealaltă a şoselei, în aceeaşi clipă, o caretă cu două preafrumoase doamne trecu pe acolo, punându-se între mine şi iepure. Bidiviul meu ţâşni - fără a se lovi măcar - atât de iute prin mijlocul

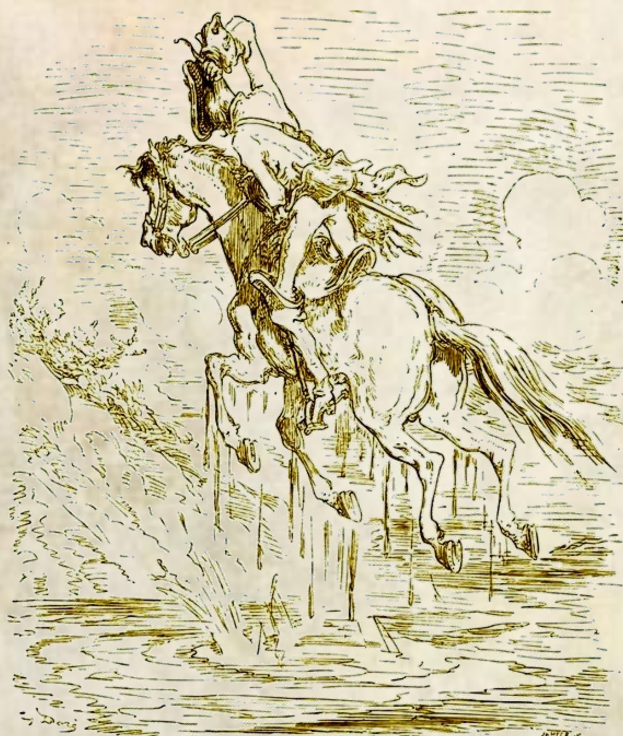

caretei, care avea amândouă ferestrele deschise, încât abia dacă am avut vreme să-mi scot pălăria şi să cer respectuos iertare celor două doamne pentru îndrăzneala noastră.

Altă dată am vrut să trec peste o băltoacă. La început nu mi s-a părut atât de lată pe cât mi-am dat seama că e când am ajuns la mijlocul săriturii. Plutind prin aer, făcui cale întoarsă cu gândul să-mi iau avânt mai mare de astă dată. Totuşi şi a doua săritură a fost prea scurtă, aşa că mă afundai până în gât în noroi, nu departe de celălalt mal. Mai mult ca sigur că m-aş fi prăpădit de n-ar fi fost braţul meu vânjos, care m-a scăpat trăgându-mă de ciuf şi scoţând o dată cu mine şi calul pe care-l ţineam strâns între genunchi.

Dar cu toată vitejia şi înţelepciunea mea, cu toată iuţeala, dibăcia şi puterea calului meu, nu mi-a mers întotdeauna după pofta inimii în războiul împotriva turcilor.

Ba, am avut odată nenorocul ca, fiind copleşit de numărul lor mare, să fiu făcut prizonier de război. Iar mai pe urmă am fost vândut ca rob, ceea ce a fost şi mai

O.Herrfurth.

rău, deşi la turci era un lucru obişnuit.

În această stare de umilință treaba ce mi s-a dat de făcut nu era atât de grea şi de amară, pe cât de ciudată şi de neplăcută. Trebuia să scot în fiecare dimineață la păşune albinele sultanului, să stau să le păzesc ziua întreagă, iar seara, să le aduc înapoi, la stupi, într-o seară, băgai de seamă că lipseşte o albină. Dar numaidecât zării doi urşi care, atraşi de miere, se năpustiseră asupra bietei zburătoare, voind s-o sfâşie. Şi pentru că în afară de securea de argint, pe care o purtau toți grădinarii şi plugarii sultanului, nu aveam altă armă la mine, zvârlii securea după cei doi tâlhari, ca să-i pun pe fugă. Şi, aşa, eliberai sărmana albină. Dar din nefericire zvârlisem securea cu atâta putere, încât ea zbură în sus şi nu încetă să urce până nu ajunse în lună. Cum s-o iau de acolo? Unde să găsesc pe pământ o scară cu ajutorul căreia să-mi redobândesc securea?

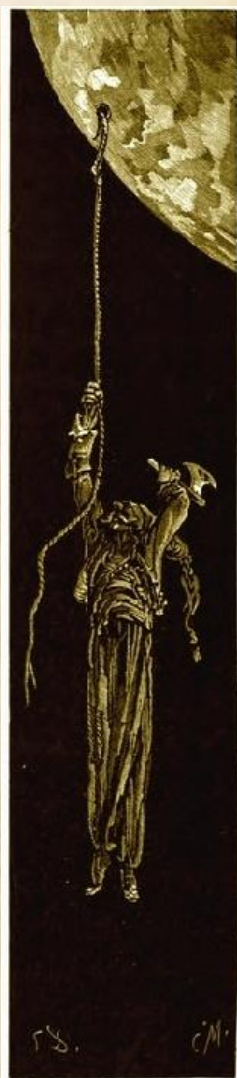

Noroc că îmi adusei aminte tocmai că bobul turcesc creşte grozav de repede şi atinge înălțimi uimitoare. Sădii îndată un astfel de bob, care crescu, într-adevăr, până ce îşi prinse cârceii de unul din coarnele lunii.

Atunci începui să mă cațăr nestingherit spre lună, şi ajunsei teafăr sus. Dar n-a fost deloc uşor să-mi găsesc securea de argint, acolo unde toate lucrurile strălucesc ca argintul, în cele din urmă o găsii într-o grămadă de uruială şi păiş.

Când s-o pornesc înapoi spre pământ, ce-mi văd ochii? Dogoarea soarelui uscase în răstimp bobul şi mi-era cu neputință să mai cobor pe el. Ce era de făcut? Îmi împletii o funie, cât putui mai lungă, din păiş, o legai de unul din coarnele lunei şi pornii pe ea în jos, Cu dreapta mă țineam agățat de funie, iar cu stânga mânuiam securea. După ce alunecam o bucată, retezam funia rămasă deasupra mea şi-o înnădeam la capătul de jos. În felul acesta izbutii să cobor frumuşel la pământ. Tot tăind şi înnădind funia, o întinsei cât putui mai bine, aşa fel că ea mă scoase în cele din urmă deasupra moşiei sultanului.

Mă aflam încă la vreo câteva mile deasupra pământului, sus, printre nori, când funia se rupse deodată şi eu mă prăbuşii cu atâta iuțeală, încât îmi pierdui cunoştința. Căzând de la o înălțime atât de mare, trupul meu făcuse o groapă în

O. Herrfurth.

pământ, adâncă de cel puțin nouă stânjeni. În cele din urmă, îmi revenii în simțiri.

Nu era însă chip de ieşit din groapă. Dar ce nu face omul la vreme de nevoie?! îmi săpai cu unghiile, care erau destul de mari, un fel de scară şi ajunsei astfel cu bine la lumina zilei.

Cu mintea coaptă de pe urma grelelor mele încercări, mă pornii cu mai multă chibzuință să stârpesc urşii care se dădeau bucuroşi la albinele şi la stupii mei. Pentru asta unsei mai întâi cu miere oiştea unui car. Apoi, când se coborî noaptea, mă pitii ceva mai departe, într-o ascunzătoare. Şi cum mă gândisem, aşa se şi întâmplă.

O namilă de urs, momită de parfumul mierii, sosi şi se porni pe lângă prăjina oiştei, începând de la vârf. O linse şi iar o linse cu atâta lăcomie, încât prăjina îi intră în gâtlej, în stomac, în burtă şi-i ieşi prin partea cealaltă. După ce ursul, lingând atât de cuminte mierea, s-a înfipt în prăjină, am trecut prin gaura din față a oiştei un țăruş lung. în felul acesta i-am tăiat lacomei dihănii orice putință de a scăpa şi l-am lăsat aşa până a doua zi. Văzând această poznă, sultanul, care

C.Herrfurth.

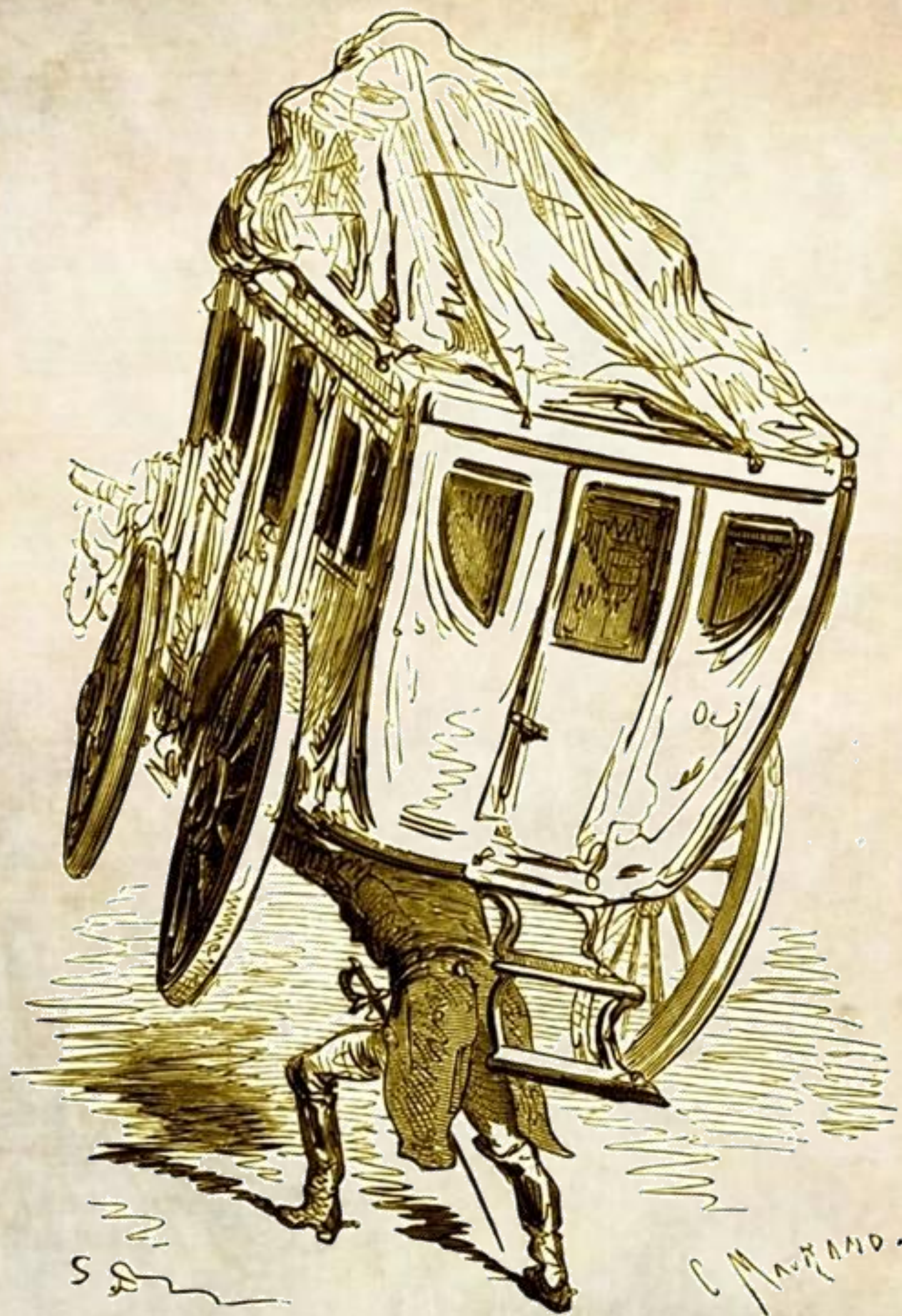

tocmai se plimba pe acolo, fu cit pe ce să se prăpădească de râs.

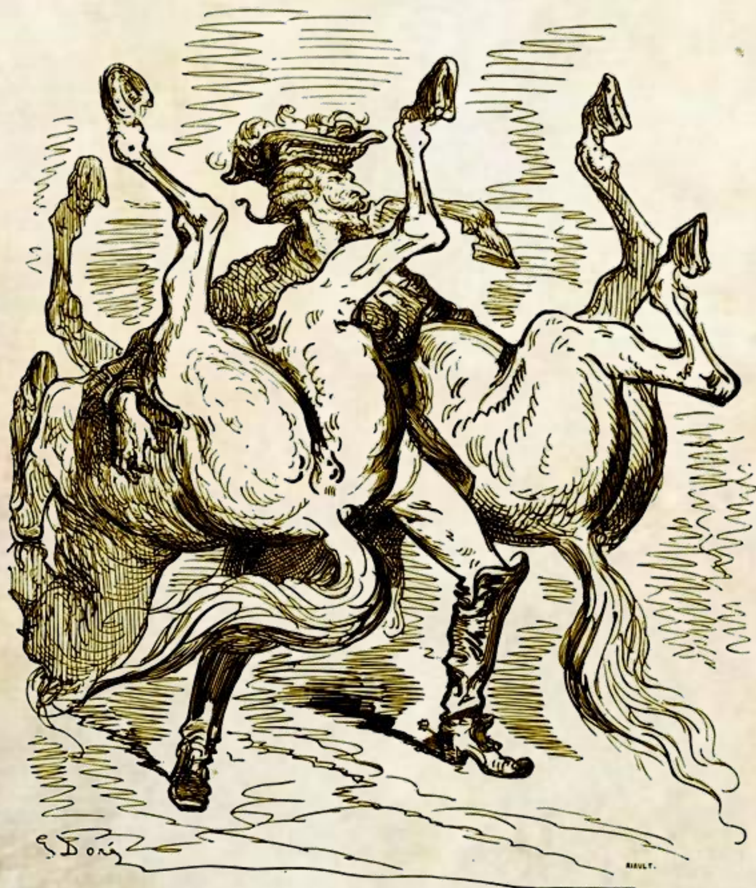
Peste câtva vreme, ruşii au încheiat pace cu turcii, iar eu, împreună cu alții, am fost predat la St. Petersburg, ca prizonier de război. M-am pregătit aşadar de plecare şi am părăsit Rusia tocmai pe vremea marelui complot, cam acum patruzeci de ani, când împăratul, pe care îl mai alăpta doica sa, a fost trimis în Siberia împreună cu mama şi cu tatăl său, cu ducele de Braunschweig, cu feldmareşalul von Munnich şi cu mulți alții. In anul acela, iarna a fost atât de înspăimântătoare şi de grea în întreaga Europă, încât nici vorbă că soarele a prins niscai degerături de pe urma cărora boleşte încă până în ziua de azi. Iar eu, la drumul de întoarcere în țară, am tras mult mai multe necazuri decât atunci când am pornit înspre Rusia.

De vreme ce bidiviul lituanian îmi rămăsese în Turcia, am fost nevoit să călătoresc cu poştalionul. Şi ajungând pe un drum care între două şiruri de mărăcini înalți, îi adusei aminte surugiului că s-ar cuveni să sune din cornul său, ca nu cumva pe drumul ăsta îngust să ne pomenim față în față cu vreo altă căruță. Omul luă cornul şi suflă din răsputeri, dar toată truda lui se dovedi zadarnică. Nu se auzi nici un sunet, ceea ce era nu numai de neînțeles, dar şi primejdios, fiindcă după puțin timp ne-a tăiat drumul o trăsură, care venea din partea opusă şi din pricina căreia trecerea devenise cu neputință.

Iată-mă atunci, sărind din poştalion, şi deshămând caii. Luai apoi în cârcă trăsura cu cele patru roți ale ei şi cu toate bagajele şi sării cu ea pe deasupra mărăcinilor, cam la vreo nouă picioare, tocmai pe câmpul de alături. Vă închipuiți că o asemenea faptă nu era chiar un fleac, având în vedere greutatea trăsurii. Mai făcui o săritură şi ajunsei din nou pe drum, dincolo de trăsura străină.

Apoi alergai înapoi, la cai, şi luându-i la subsuoară, unul îndreaptă şi celălalt în stânga, îi dusei, după cum am arătat mai înainte, făcând cele două sărituri, până la locul cuvenit. Pusei apoi să-i înhame la poştalion şi sfârşii drumul cu bine, trăgând la un han.

Ar mai fi trebuit să adaug că unul dintre cai, un mânzoc ce nu împlinise încă patru ani, dar era tare nărăvaş, a

încercat să-şi facă de cap. La a doua săritură pe care o făceam pe deasupra mărăcinilor, mânzocul porni să sforăie şi să zvârle din picioare, de era p-aci să-mi aducă mari neajunsuri. Dar l-am împiedicat pe dată, vârându-i amândouă picioarele de dindărăt în buzunarele hainei. La han ne mai venirăm puțin în fire după întâmplarea asta. Surugiul îşi atârnă cornul într-un cui, lângă vatră, iar eu mă aşezai în fața lui.

Când, ce credeți, domnilor, că ni s-a întâmplat? Se auzi deodată: Tu-tu! Tu-tu! Am holbat ochii de uimire, dar am găsit şi pricina pentru care surugiul nu putuse să sune pe drum. Sunetele înghețaseră în corn, şi acum, spre marea cinste a surugiului, pe măsură ce se dezghețau, răsunau limpezi şi frumoase. Şi, aşa, minunatul corn ne-a desfătat vreme îndelungată cu cele mai straşnice melodii, fără ca măcar să fie pus la gură. Astfel am ascultat marşul prusac: „Fără dragoste, nici vin” „Azi ieşirăm la 'nălbit”, „Aseară a venit vărul Michel” şi alte bucăți, ba chiar şi cântecul de seară: „Codrii se odihnesc acum”. Şi cu asta luă sfârşit pățania cu dezghețul şi odată cu ea şi povestirea călătoriei mele în Rusia.

Mulți călători sunt uneori porniți că dea drept adevărate o sumedenie de lucruri care, dacă sunt cercetate cu de-amănuntul, se dovedesc a fi scornite. De aceea nu e de mirare că cititorii sau ascultătorii sunt oarecum înclinați să nu prea le dea crezare. Cu toate astea, dacă aici de față se găsesc unii care să pună la îndoială adevărul spuselor mele, trebuie să-i deplâng din toată inima pentru necredința lor şi să-i rog să plece mai înainte de a-mi începe povestirea isprăvilor de pe mare, care sunt şi mai minunate, dar tot atât de adevărate ca şi cele povestite până acum.

V. PRIMA AVENTURĂ PE MARE

Cea dintâi călătorie pe care am întreprins-o în viața mea, cu mult înainte de aceea din Rusia, despre care v-am povestit atâtea minunății, a fost o călătorie pe mare, încă de pe vremea când mă sfădeam cu gâştele - cum îi plăcea să mă ia peste picior unchiul meu, colonelul de husari (avea cea mai neagră barbă din câte am văzut vreodată), fiindcă nu ştia bine dacă puful ce-mi creştea pe bărbie era puf de boboc sau tuleie de barbă - singurul meu dor şi singura mea năzuință era să călătoresc.

Fiindcă şi tatăl meu îşi petrecuse o bună bucată de vreme din anii tinereții călătorind şi-i plăcea adesea, în lungile seri de iarnă, să ne spună povestea adevărată şi neînflorită a aventurilor sale - din care, până la urmă, vă voi povesti poate şi eu o parte spre bucuria domniilor voastre - pe bună dreptate se zice că înclinarea mea spre călătorii a fost şi înnăscută, şi dobândită. Dar pe atunci încercam degeaba să mă agăț de orice împrejurare, mai mult sau mai puțin prielnică, încercam degeaba să cerşesc sau să smulg prin încăpățânare putința de a-mi potoli nestinsa mea sete de a vedea lumea. Totul zadarnic!

Chiar dacă uneori izbuteam să-l biruiesc oarecum pe tatăl meu, săreau îndată mama şi mătuşă-mea, cu o împotrivire" şi mai cruntă. Astfel, în câteva clipe pierdeam ceea ce câştigasem prin atacurile mele îndelung ticluite. m cele din urmă, s-a întâmplat însă că a venit pe la noi o rudă din partea mamei, care m-a îndrăgit mult de tot. îmi spunea adeseori că sunt un flăcău chipeş şi vioi şi că va face tot ce-i va sta în putință să mă ajute la îndeplinirea dorinței mele cele mai arzătoare. Darul lui de a vorbi a avut mai multă putere decât stăruințele mele. Şi după multe intervenții şi contra-intervenții, protestări şi capitulări, s-a hotărât în cele din urmă, spre negrăita mea bucurie, că-l voi întovărăşi într-o călătorie în Ceylon, unde unchiul meu fusese multă vreme guvernator.

Aşadar, am întins pânzele, pornind de la Amsterdam cu deosebit de importante însărcinări din partea preaînalților dregători ai statelor Olandei, Dar în afara unei amarnice furtuni, călătoria noastră n-a mai întâmpinat nimic neobişnuit. Despre furtuna asta însă şi mai cu seamă despre urmările ei, trebuie să spun câteva cuvinte. Uraganul s-a stârnit pe când ne aflam în fata unei insule unde ancorasem ca să ne împrospătăm provizia de lemne şi de apă. Şi a bântuit cu atâta putere, încât a smuls din pământ, cu rădăcină cu tot, şi a împrăştiat prin văzduh o mulțime de copaci nemaipomenit de groşi şi de înalți. Cu

toate că mulți dintre copacii aceia cântăreau câteva sute de chintale, nu le-ai fi dat nici în ruptul capului o asemenea greutate, fiindcă pluteau la o neînchipuită înălțime, la cel puțin cinci mile deasupra pământului, din care pricină abia dacă păreau ceva mai mari decât nişte fulgi, care ar fi zburat prin aer.

Apoi, de cum s-a potolit furtuna, copacii au căzut cu vârful în sus, fiecare la locul său, prinzând de îndată şi rădăcini, astfel că n-a mai rămas nici urmă din prăpădul de mai înainte. Doar cel mai uriaş dintre copaci s-a abătut de la regula asta. Când a fost smuls din pământ, de furia neaşteptată a furtunii, în frunzişul lui tocmai se urcase un om cu soția sa, dorind să culeagă castraveți (fiindcă pe meleagurile acelea ale lumii minunatul rod care poartă numele de castravete creşte pe copaci). Porniți în călătoria aeriană, ei au stat cuminți ca berbecul lui Blanchard*, dar datorită greutății lor copacul s-a abătut puțin de la poziția lui inițiată şi a coborât la pământ orizontal. Prealuminatul cațic†** al insulei îşi părăsise şi el locuința în timpul furtunii ca şi ceilalți băştinaşi, de teamă să nu fie îngropat sub dărâmături, şi trecea tocmai prin grădină, îndreptându-se spre casă, când copacul se prăbuşi cu vuiet şi, din fericire, îl lăsă mort pe loc.

Am spus "din fericire"?

---

* N.F. Blanchard - vestit aeronaut, care încă din copilărie a fost urmărit de gândul său cel mai drag, zborul. La 4 martie 1784 a făcut la Paris o primă încercare, cu un balon cu gaz, dar nu s-a ales decât cu glume şi ironii. El insă nu s-a lăsat descurajat şi, la 7 iunie 1785, a zburat în balon de la Dover la Calai, atingându-şi ținta. În călătoriile lui avea obiceiul să ia cu el un berbec. Tot el a folosit cel dintâi paraşuta, a cărei invenție o revendică (vezi a patra aventură pe mare); în realitate, ea se datorează fraților Montgolfier. Blanchard a murit în 1809, după ce a realizat cu bine 66 de zboruri. După moartea lui, soția sa şi-a făcut din zbor o profesiune si şi-a găsit moartea în al 67-lea zbor al ei, la Paris, când balonul a luat foc de la artificiile pe care ea le aprinsese sus, în văzduh (N.R.).

† Cațic - şef, căpetenie, rege, la băştinaşii de pe insule. (N. T.).

G. Doré

Da, da, din fericire, domnilor, fiindcă - fie-mi îngăduit să v-o spun - caţicul acesta era cel mai dezgustător tiran. Iar locuitorii insulei, ba chiar şi favoriţii şi nevestele lui, erau cele mai nefericite fiinţe de pe faţa pământului. În hambarele caticului putrezeau bucatele, în timp ce supuşii, de la care le luase prin samavolnicie, crăpau de foame.

Insula n-avea de ce să se teamă de duşmani din afară. Şi, cu toate astea, caţicul ţinea morţiş să facă adevăraţi eroi din toţi flăcăii supuşilor săi, pentru care motiv el îi bătea de-i snopea, cu propria lui mână.

Iar din când în când îi vindea pe capete acelor regi, din vecinătate, care dădeau mai mult. Şi asta numai pentru a-şi adăuga noi milioane de scoici la milioanele pe care le moştenise de la taică-său. După câte ni s-au povestit, caţicul se alesese cu asemenea obiceiuri în urma unei călătorii pe care o făcuse în nord. Afirmaţia aceasta, oricât de mare ne-ar fi fost patriotismul, nu o puteam respinge, deoarece pentru insularii aceia o călătorie în nord poate să însemne tot atât de bine o călătorie în Insulele Canare, ca şi o raită până în

Groenlanda. Iar o lămurire mai precisă ne-am ferit să cerem din mai multe motive.

Drept recunoştinţă pentru marile servicii aduse prin uciderea tiranului de către perechea ce culegea castraveţi, deşi lucrurile se datorau unei întâmplări, concetăţenii îi chemară pe cei doi soţi să se urce pe tronul vacant. Iar ei, fiind oameni de ispravă, au ajuns în timpul călătoriei lor aeriene atât de aproape de marea lumină a lunii, încât le-a sporit şi lumina ochilor, la care li s-a adăugat şi o părticică din lumina inimii. De aceea au cârmuit cu atâta

vrednicie, încât - după cum am aflat mai târziu - nimeni nu mai muşca din castraveţi fără să spună; Dumnezeu să-l ţină pe caţic!

După ce ne-am mai dres pe ici pe colo corabia, care suferise destule stricăciuni în timpul furtunii, ne-am luat rămas-bun de la noul monarh şi de la soţia lui şi am pornit mânaţi de un vânt prielnic; după şase săptămâni de călătorie am ajuns cu bine la Ceylon.

Să fi tot trecut patrusprezece zile de la sosirea noastră acolo, când iată că fiul cel mai vârstnic al guvernatorului mă pofti să merg cu el la vânătoare, lucru pe care l-am primit bucuros. Prietenul meu, un flăcău înalt şi zdravăn, era obişnuit cu zăpuşeala din partea locului. Eu însă, după puţină vreme, şi fără să fi făcut cine ştie ce efort, eram atât de ostenit, încât după ce am ajuns în pădure, am rămas cu mult în urma lui.

Tocmai voiam să stau şi să mă odihnesc pe malul unei ape repezi la care mă tot uitam cu jind de câtva vreme, când auzii deodată un zgomot venind dinspre potecă. Privii în urmă şi rămăsei aproape încremenit de spaimă văzând, la o mică depărtare, o namilă de leu care se îndrepta spre mine. Şi namila îmi dădea să înţeleg, fără putinţă de îndoială, că ar binevoi să prânzească, cu sau fără voia mea, din bietul meu trup.

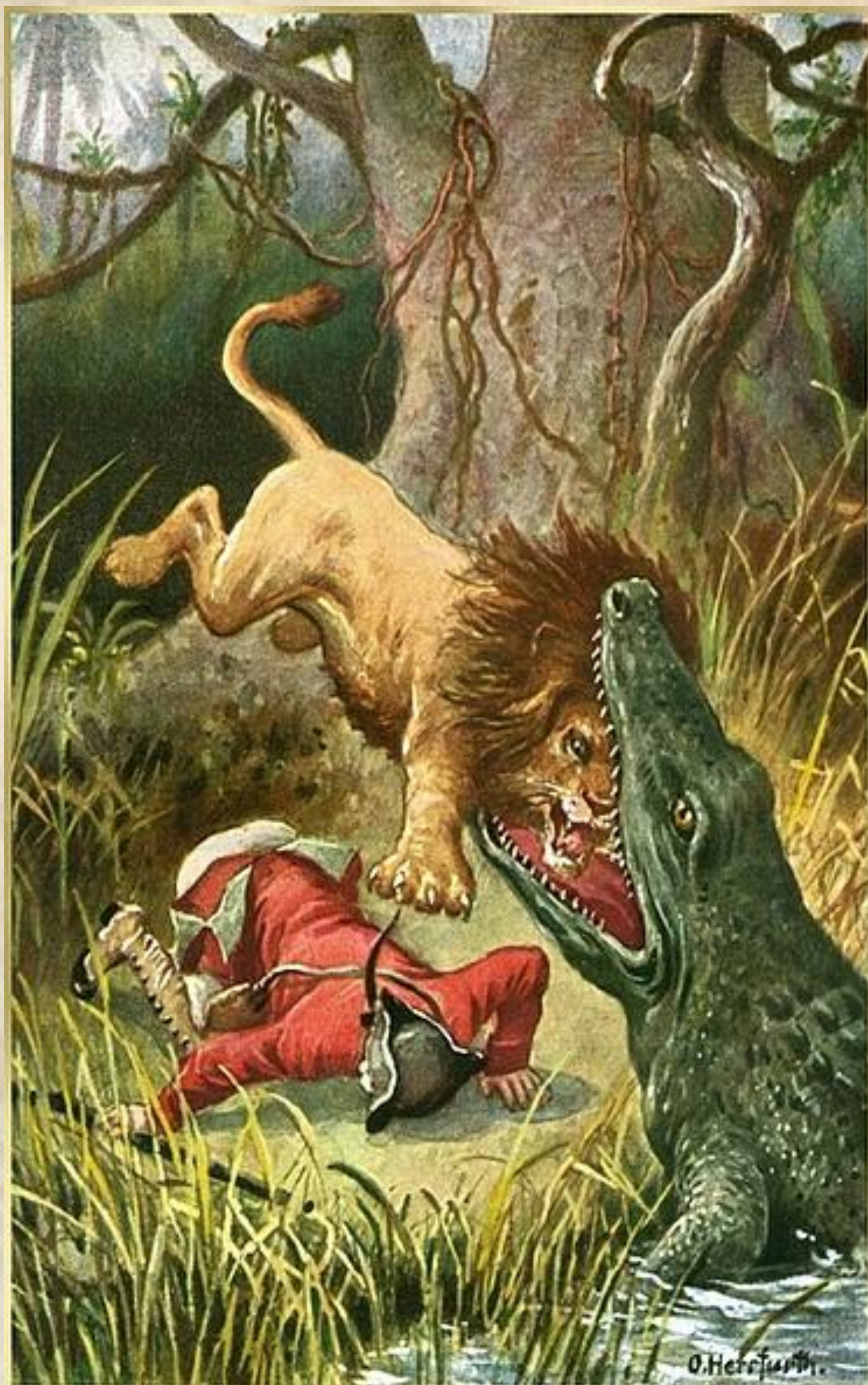
În puşcă n-aveam decât alice pentru iepuri, iar primejdia în care mă aflam cât şi tulburarea mea nu-mi dădeau răgaz să chibzuiesc mai mult. De aceea mă hotărâi totuşi, să trag în fiară, nădăjduind că o voi speria sau poate chiar răni. Dar fiindcă din pricina spaimei am tras mai înainte ca leul să-mi cadă în bătaia puştii, n-am izbutit decât

să-l înfurii, şi namila s-a năpustit cu toată turbarea asupra mea. Mai mult din instinct decât din faptă cugetată, am încercat atunci ceea ce părea cu neputință: să scap prin fugă. M-am întors şi - credeți-mă că simt cum mă năpădesc fiorii numai când îmi aduc aminte - am văzut numai la câțiva paşi de mine o dihanie de crocodil care îşi deschise fălcile, gata să mă înghită.

Gândiți-vă numai, domnilor, în ce groaznică împrejurare mă aflam! în spate - leul; în față - crocodilul; la stânga - un torent rapid; iar la dreapta - o prăpastie în care, după cum am aflat mai pe urmă, îşi făceau veacul cei mai veninoşi şerpi!

Buimăcit, - lucru pe care cred că nu i l-ați fi luat în nume de rău nici lui Hercule, dacă ar fi fost în locul meu-am căzut la pământ. Un singur gând mă stăpânea în aşteptarea aceea plină de groază: voi simți oare întâi colții şi fălcile fiarei turbate sau voi nimeri în gâtlejul crocodilului? Dar, după câteva clipe, am auzit un zgomot puternic şi foarte ciudat. Abia atunci am îndrăznit să ridic puțin capul şi să mă uit în jurul meu. Ce credeți că mi-a fost dat să văd?

O.Herrfurth.

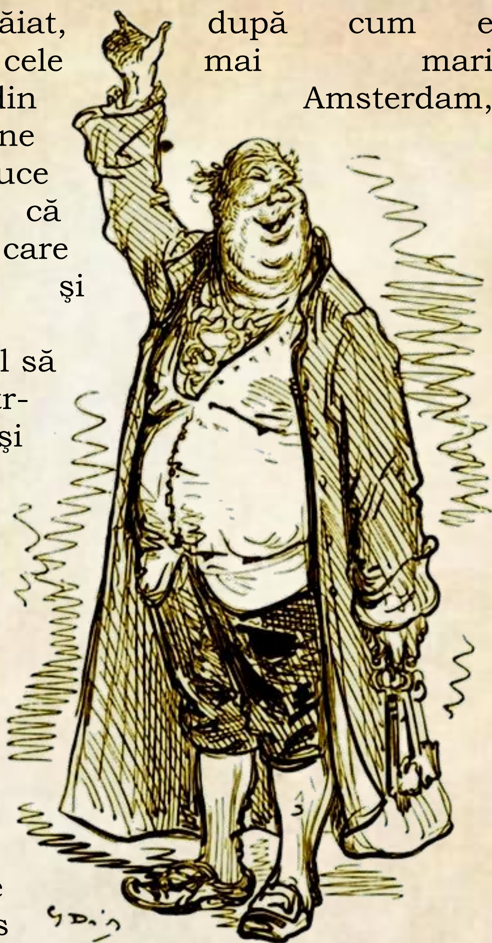
Spre negrăita mea bucurie, constatai că leul, din pricina avântului plin de înflăcărare cu care se repezise asupră-mi, în clipa în care m-am prăbuşit, a sărit peste mine, nimerind drept în gura crocodilului. Şi astfel leul având capul prins în gâtlejul crocodilului) ambele animale se luptau acum din răsputeri să se desprindă unul de celălalt. Sării la timp şi apucând cuţitul de vânătoare retezai dintr-o lovitură capul leului; astfel că trupul îi rămase, zvâcnind, la picioarele mele. Apoi îi înfundai şi mai adânc capul, cu patul puştii, în gâtiţa crocodilului, care îşi găsi şi el un groaznic sfârşit, înăbuşindu-se.

După ce mi-am desăvârşit izbânda asupra celor doi înfricoşători duşmani, sosi şi prietenul meu, îngrijorat de faptul că rămăsesem în urmă. După ce ne-am felicitat unul pe celălalt, am măsurat crocodilul, care avea nici mai mult nici mai puţin de patruzeci de picioare franţuzeşti şi şapte ţoli.

Când află nemaipomenita mea aventură, guvernatorul trimise o căruţă şi câţiva oameni să aducă leşurile fiarelor. Pielea leului am dat-o unui blănar din partea locului, să-mi facă din ea nişte pungi de tutun, din care am dăruit câteva cunoscuţilor mei din Ceylon. Celelalte, la întoarcerea mea în Olanda, le-am dat în dar primarilor care au ţinut să-mi dăruiască în schimb câte o mie de ducaţi, pe care numai după multă bătaie de cap am izbutit să-i refuz.

Crocodilul a fost împăiat, după cum e obiceiul. Acum el e una din cele mai mari minunății ale Muzeului din Amsterdam, iar ghidul muzeului spune tuturor celor pe care îi conduce întreaga lui poveste. Fireşte că mai face şi unele înflorituri, care dăunează adevărului şi verosimilului.

Aşa, de pildă, are obiceiul să spună că leul a străbătut dintr-o săritură tot crocodilul şi tocmai când era să o şteargă pe uşa din dos, monsieur, baronul cel vestit în lumea întreagă (după cum îi place lui să mă numească), i-ar fi retezat capul în clipa când încerca să iasă din crocodil. Iar o dată cu capul leului, baronul ar fi retezat şi coada crocodilului, pe o lungime cam de trei picioare. Dar crocodilul - după câte spune afurisitul de ghid - n-a rămas nepăsător față de pierderea cozii sale. Aprig cum era, s-a întors, şi smulgând din mâna baronului cuțitul de vânătoare, l-a înghițit cât ai zice peşte. Cuțitul, pătrunzând cu putere trupul crocodilului, i-a tăiat inima în două şi l-a lăsat mort pe loc.

Cred că nu trebuie să vă mai spun, domnii mei, cât îmi e de neplăcută îndrăzneala acestui ticălos. In veacul nostru pus pe îndoială, ascultând asemenea minciuni bătătoare la ochi, oamenii care nu mă cunosc vor fi înclinați să nu mai dea crezare nici faptelor reale cuprinse în isprăvile mele cele adevărate. Şi va puteți da lesne seama că un asemenea lucru jigneşte în cel mai înalt grad cinstea unui cavaler şi îl mâhneşte adânc.

VI. A DOUA AVENTURĂ PE MARE

În anul 1776 m-am îmbarcat la Portsmouth, pentru a pleca în America de Nord, pe un vas de război englez, de primă clasă, cu o sută de tunuri şi o mie patru sute de oameni.

V-aş putea povesti tot felul de isprăvi pe care le-am săvârşit în Anglia, dar le păstrez pentru un alt prilej, în treacăt, am să vă spun însă o întâmplare, oarecum mai hazlie decât celelalte; am avut plăcerea să-l văd pe rege trecând spre parlament, în trăsura de gală şi însoțit de un alai numeros. Pe capra trăsurii regale şedea, cu multă gravitate, un vizitiu cu o barbă nemaipomenit de mare, în care era tunsă din foarfeci stema englezească. Vizitiul plesnea din bici şi îl încolăcea scriind în aer - ca să zic aşa - pe cât de limpede, tot pe atât de artistic pe "Georg Rex".

Cât despre călătoria noastră pe mare, în decursul ei nu s-a întâmplat nimic deosebit până ce am ajuns cam la trei sute de mile depărtare de fluviul St. Laurence. Aici corabia s-a izbit cu o putere uimitoare de ceva care părea a fi o stâncă. Şi totuşi când am aruncat sonda, n-am dat de fund nici la cinci sute de stânjeni. Dar ceea ce a făcut ca întâmplarea aceasta să ne minuneze şi să ne pară aproape de neînțeles a fost faptul că ne-am pierdut şi cârma, bompresul s-a frânt în două, iar catargele au plesnit în aşchii, de sus până jos, două dintre ele spulberându-se peste bord.

Un biet marinar, care tocmai se urcase pe catarg ca să strângă vela cea mare, a zburat, înainte de a cădea în valuri, la cel puțin trei mile depărtare de corabie. Totuşi, a avut norocul să scape cu zile, agățându-se pe când zbura prin văzduh, de coada unui călifar. Astfel că nu numai că şi-a încetinit căderea în apă, ba încă a mai avut şi prilejul ca, cocoțat pe spatele păsării - mai exact, între gât şi aripi - să înoate până ce a fost cules la bord.

Ca să înțelegeți şi mai bine cât de puternică a fost

ciocnirea vasului nostru, am să mai adaug că toți cei care ne aflam între punți ne-am pomenit zvârliți cu capul de tavan. Mie, unuia, mi s-a înfundat atunci capul până în stomac, şi au trebuit să treacă luni de zile până să-şi revină la locul lui.

Mai eram cuprinşi de uimire şi buimăciți cu toții, când văzurăm deodată o balenă uriaşă care ieşise să se încălzească la soare şi adormise pe apă. Iată pricina acestei întâmplări neplăcute! iar dihania asta s-a arătat atât de cătrănită pentru faptul că vasul nostru îi tulburase somnul, încât nu s-a mulțumit numai să ne dărâme cu o singură lovitură de coadă galeria şi o parte din puntea de sus, dar ne-a desfăcut şi ancora principală, care de obicei e înfăşurată pe arborele cârmii. Ba încă, apucând ancora în dinți, a târât vasul după ea pe o distanță de cel puțin 60 de mile, cu o iuțeală de 6 mile pe oră.

Şi Dumnezeu ştie până unde ne-ar fi târât vasul, dacă nu s-ar fi rupt parâma ancorei, balena pierzând în felul acesta corabia, iar noi rămânând fără ancoră. Când, după o vreme, peste vreo şase luni de zile, am făcut iarăşi cale întoarsă spre Europa, am recunoscut aceeaşi balenă la câteva mile depărtare de locul unde o întâlnisem prima dată. Dihania plutea pe apă, moartă, şi măsura - ca să nu mint - cel puțin o jumătate de milă lungime. Dar fiindcă dintr-o astfel de namilă nu puteam lua decât mai nimica toată pe

bord, lăsarăm bărcile în apă şi, după multă trudă, am izbutit să-i retezăm capul. Acolo, într-o măsea găunoasă pe care o avea în falca stângă, am găsit, spre marea noastră bucurie, nu numai ancora pierdută, ci şi peste 40 de stânjeni de parâma. Aceasta a fost singura întâmplare mai de seamă care s-a petrecut în călătoria spre America.

Dar, ia stați puțin! Era cât p-aci să uit un anumit amănunt care mi-a dat de furcă pe atunci. Prima dată, pe când balena fugea cu corabia noastră după ea, vasul a început să ia apă. Apa năvălea atât de cumplit, încât, cu toate pompele, în cel mult o jumătate de oră ne-am fi scufundat. Spre norocul nostru, eu am descoperit năpasta: o spărtură mare, cu o lățime de aproape un picior.

Am încercat în fel şi chip s-o astup, dar munca mi-a fost zadarnică, în cele din urmă am scăpat de la pieire şi frumoasa corabie şi numerosul ei echipaj, fiindcă mi-a trecut prin minte o idee cum nu se poate mai fericită. Deşi era atât de mare spărtura, am putut s-o astup cu dosul, fără să-mi scot pantalonii. Şi aş fi putut s-o astup, chiar dacă ar fi fost cu mult mai mare. Căci nu trebuie să vă mirați, domnii mei, când vă voi spune că mă trag - după mamă şi după tată -din olandezi; ba, ca să vă spun totul, chiar din westfalieni!

Cât timp am stat pe spărtură, am simțit doar o răcoreală uşoară. Iar de răcoreala aceea m-a scăpat, curând, tâmplarul.

G. Doré
Pannemaker

VII. A TREIA AVENTURĂ PE MARE

Odată, era cât p-aci să-mi găsesc pierzania în Marea Mediterană. Asta s-a întâmplat într-o după-amiază de vară. Tocmai mă scăldam în marea aceasta atât de plăcută, pe lângă Marsilia, când văzui repezindu-se înspre mine, cu mare iuțeală, un peşte uriaş, care îşi căscase gura ca să mă înghită. N-aveam mult timp de pierdut, iar ca să scap mi-era cu neputință. De aceea m-am ghemuit, cât am putut mai tare, aducându-mi genunchii la gură şi cuprinzându-i cu brațele. Astfel, făcut ghem, am alunecat printre fălcile peştelui până în stomac.

Aci, - după cum îşi poate oricine lesne închipui - am stat un timp într-o beznă deplină, în schimb, căldura era destul de plăcută. Din când în când, îi dădeam peştelui dureri de stomac, care ar fi fost bucuros să scape de mine; fiindcă aveam loc destul, îi făceam tot felul de pocinoguri, sărind, jucând şi țopăind.

Se părea că nimic nu mânia mai mult dihania ca loviturile puternice pe care i le dădeam cu picioarele, de câte ori încercam să dansez un anumit dans scoțian. Atunci peştele urla înfiorător şi se zvârlea afară din apă, repezindu-şi o jumătate din trup drept în sus.

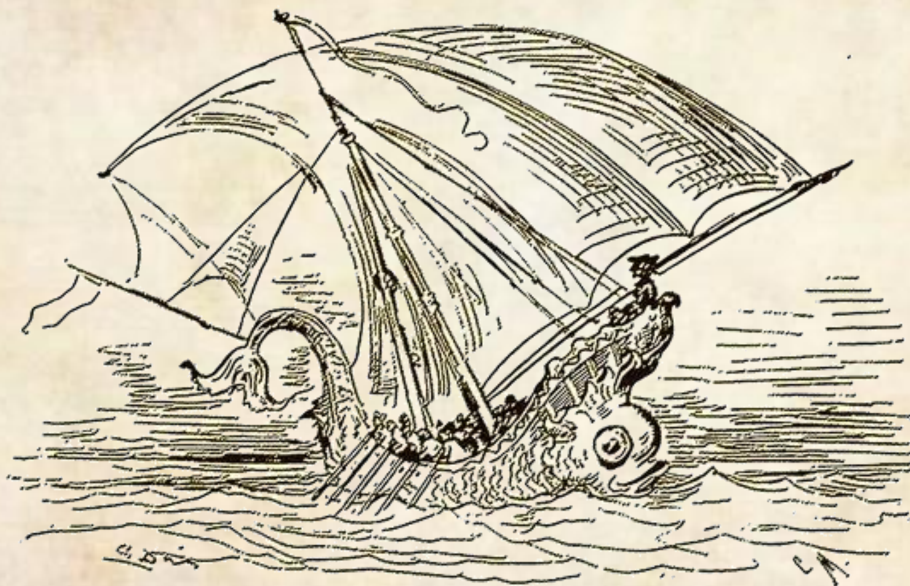
Într-o asemenea stare l-au văzut nişte oameni de pe o corabie de comerț italiană, care tocmai trecea pe acolo, şi, în câteva clipe, l-au răpus cu căngile.

După ce l-au tras la bord, i-am auzit sfătuindu-se cum să-l taie mai bine, pentru a scoate din el cât mai multă untură de peşte. Pentru că pricepeam italieneşte, m-a cuprins o spaimă grozavă; nu cumva să mă atingă şi pe mine cu cuțitul lor, atunci când vor dori să spintece peştele! De aceea m-am aşezat cât am putut mai spre mijlocul stomacului, unde ar fi putut încăpea mai mult de o duzină de oameni. Stăteam acolo fiindcă îmi făcusem socoteala că au să înceapă să taie peştele ori de la cap, ori de la coadă. Frica mi-a pierit însă curând, când au început să-i spintece burta. Cum văzui mijind o rază de lumină, strigai din toate puterile că mi-ar fi tare plăcut să dau ochii cu domniile lor şi că tare mi-aş dori să fiu eliberat dintr-un loc în care era cât pe-aci să mă înăbuş.

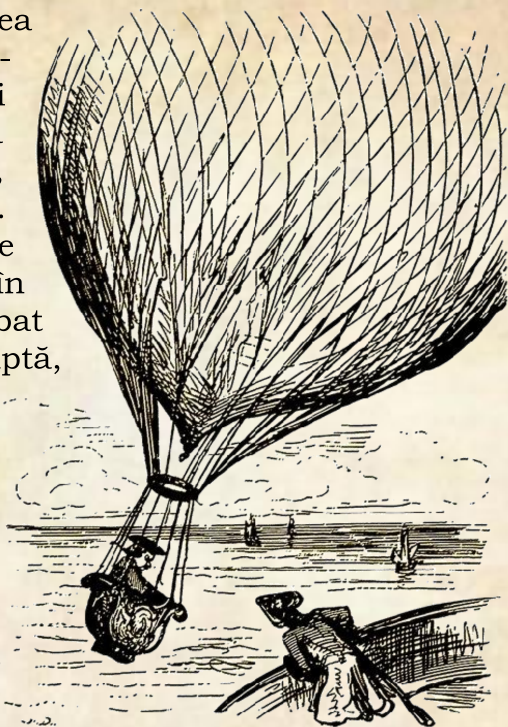
Mi se pare cu neputință a vă spune cât de viu s-a zugrăvit mirarea pe chipurile tuturor celor de față, când au auzit glas omenesc venind din pântecul dihaniei. Şi fireşte că uimirea lor a crescut încă pe atâta când au văzut un om, gol-goluț, ieşind de acolo. Pe scurt, domnii mei, le-am povestit întreaga întâmplare aşa cum v-am povestit-o şi domniilor voastre, iar mirarea lor n-a cunoscut margini.

După ce am îmbucat câte ceva, m-am zvârlit iar în mare, ca să mă curăț. Apoi am pornit înot spre hainele mele, pe care le-am găsit la mal aşa cum le lăsasem. După cât am socotit eu, stătusem întemnițat în stomacul dihaniei cam două ceasuri şi jumătate.

VIII. A PATRA AVENTURĂ PE MARE

Pe vremea când mă găseam în slujba turcilor, mă desfătam adeseori plimbându-mă cu barca pe Mare di Marmora. De acolo se deschide în fața ochilor o minunată privelişte asupra întregului Constantinopol, cu seraiul sultanului cu tot într-o dimineață, pe când admiram frumusețea şi limpezimea cerutul, văzui plutind prin aer un obiect rotund, cam de mărimea unei bile de biliard de care atârna ceva. Pusei atunci mâna pe cea mai bună puşcă a mea de vânătoare, cu țeava cea mai lungă - puşcă fără de care nu ies niciodată şi nici nu plec în călătorii o încărcai cu un glonte şi trăsei în obiectul rotund ce plutea prin văzduh. Zadarnic însă. Mai trăsei o dată, cu două gloanțe, dar nici de data asta nu făcui nici o ispravă. Abia la a treia împuşcătură, cu patru sau cinci gloanțe, izbutii să găuresc într-o parte obiectul acela, doborându-l.

Închipuiți-vă uimirea mea când văzui coborându-se din nori, cam la doi stânjeni depărtare de barca mea, o trăsurică aurită, agățată de un balon uriaş. Balonul întrecea în mărime orice turlă de biserică. Iar în trăsurică se aflau un bărbat şi o jumătate de oaie, friptă, după cum se părea. De îndată ce-mi trecu prima clipă de uimire, am încercuit, împreună cu oamenii mei, ciudatul grup.

Călătorul din trăsurică, care părea a fi franțuz (lucru care nu s-a adeverit mai apoi), îi spânzurau din fiecare buzunar câteva perechi de lanțuri de ceasornice, de o mare frumusețe. De lănțugurile acelea erau prinse tot felul de brelocuri, pe care, din câte mi-am dat seama, erau zugrăviți domni dintre cei mari şi doamne. De fiecare chiotoare îi spânzura câte o medalie de aur, valorând cel puțin o sută de ducați, iar pe fiecare deget purta câte un inel de mare preț împodobit cu briliante. Buzunarele călătorului, doldora de pungi cu aur, îl îngreunau, aproape că îl culcau la pământ. "Doamne, Dumnezeule - gândii eu - de bună seamă că omul acesta trebuie să fi adus mari beneficii neamului omenesc, de vreme

ce domnii cei mari şi doamnele, în ciuda înclinărilor cărpănoase atât de obişnuite în zilele noastre, l-au copleşit cu atâtea daruri".

Dar în urma prăbuşirii sale, călătorul a rămas atât de buimac, încât abia de-a mai fost în stare să scoată o vorbă. După un timp oarecare, revenindu-şi în fire, el mi-a povestit următoarele:

- Să ştiți că aerostatul acesta nu e născocit de mine; n-am avut minte şi nici pricepere pentru un asemenea lucru, în schimb însă am avut mai multă îndrăzneală decât un îngâmfat de saltimbanc sau de acrobat şi m-am urcat în acest aerostat, înălțându-mă în văzduh de câteva ori. Cam acum şapte sau opt zile, am cam pierdut socoteala exactă, m-am înălțat de pe cel mai înalt promontoriu din Cornwall, în Anglia. Mi-am luat cu mine şi o oaie, gândind să fac cu ea fel de fel de giumbuşlucuri, spre hazul miilor de gură-cască veniți să mă privească. Din nefericire însă, la zece minute după ascensiune, vântul s-a schimbat, şi în loc să mă poarte spre Exeter, unde aveam de gând să aterizez, m-a împins departe, deasupra mării, unde am plutit tot timpul la înălțimi nebănuite.

Norocul meu că nu apucasem încă să fac giumbuşlucurile cu oaia. Căci în a treia zi a călătoriei mele aeriene, m-a cuprins o foame atât de năpraznică, încât n-am avut încotro şi m-am văzut silit să tai bietul dobitoc, Şi cum tocmai atunci mă găseam la înălțimi neînchipuite, deasupra lumii, iar după o ascensiune de alte şaisprezece ore am ajuns atât de aproape de soare, încât mi-am pârlit sprâncenele, am

pus oaia înjunghiată, după ce am jupuit-o, pe acea parte a trăsurii unde bătea soarele mai tare; cu alte cuvinte, acolo unde balonul nu ținea umbră. În felul acesta, cam în trei sferturi de oră oaia s-a fript, şi din friptura ei m-am hrănit toată vremea.

După aceste cuvinte omul a tăcut, părând că se cufundă în contemplarea lucrurilor din jurul său.

Când i-am spus că marea clădire care se înălța în fața noastră e seraiul sultanului din Constantinopol, el păru foarte mirat, deoarece socotea că se găseşte cu totul în altă parte.

- Cauza zborului meu îndelungat - adăugase el în cele din urmă - a fost ruperea firului care slujea la deschiderea unei supape a balonului, pe unde se dădea drumul la gaze. Dacă n-ați fi tras asupra balonului şi n-ați fi sfâşiat pânza, balonul ar mai fi plutit încă până în ziua de apoi, între cer şi pământ, ca Mahomed.

După aceea, dând dovadă de multă mărinimie, el dădu trăsurica luntraşului meu, care ținea cârma. Friptura de berbec o aruncă în mare. În ceea ce priveşte balonul, împuşcătura îl sfâşiase atât de rău, încât nu se aleseră din el decât zdrențe.

IX. A CINCEA AVENTURĂ PE MARE

Acum, domnii mei, fiindcă tot mai avem timp să mai bem o sticlă, vă voi povesti şi o altă întâmplare, foarte ciudată, petrecută cu câteva luni înainte de ultima mea întoarcere în Europa.

Sultanul, căruia îi fusese prezentat de către ambasadorii Imperiului Romanic şi ai Imperiului Rus, cât şi de ambasadorul Franței, m-a folosit, trimițându-mă la Cairo într-o misiune de mare importanță şi de aşa natură încât va trebui să rămână în vecii vecilor o taină.

Aşadar, am pornit pe uscat, cu mare pompă şi alai. Pe drum însă, mi s-a ivit prilejul să-mi înmulțesc numărul slujitorilor cu vreo câțiva, dintre cei mai folositori. De-abia mă îndepărtasem cu câteva mile de Constantinopol, când văzui un om mărunt şi pirpiriu alergând în goana cea mai mare peste câmpii. Omul avea, legate de fiecare picior, greutăți de plumb cam de câte cincizeci de livre fiecare.

Uimit de priveliştea aceasta, îl întrebai:

- Prietene, încotro alergi atât de repede? Şi de ce te

împovărezi la fugă cu asemenea greutăți?

- Acum o jumătate de oră - îmi răspunse e! - am plecat de la Viena, unde am fost în slujba unui mare boier, pe care l-am părăsit chiar astăzi. Am de gând să mă duc până la Constantinopol, pentru a-mi căuta un stăpân. Mi-am pus greutățile la picioare, ca să-mi mai potolesc puțin viteza, de care acum nu am nevoie, căci *moderata durant**, cum zicea odinioară profesorul meu.

Mărturisesc că-mi plăcu acest Asahel. Aşa că îl întrebai dacă n-ar fi dispus să intre în serviciul meu, iar el îmi răspunse că n-are nimic împotrivă. Apoi am plecat mai departe, străbătând sumedenie de țări şi oraşe.

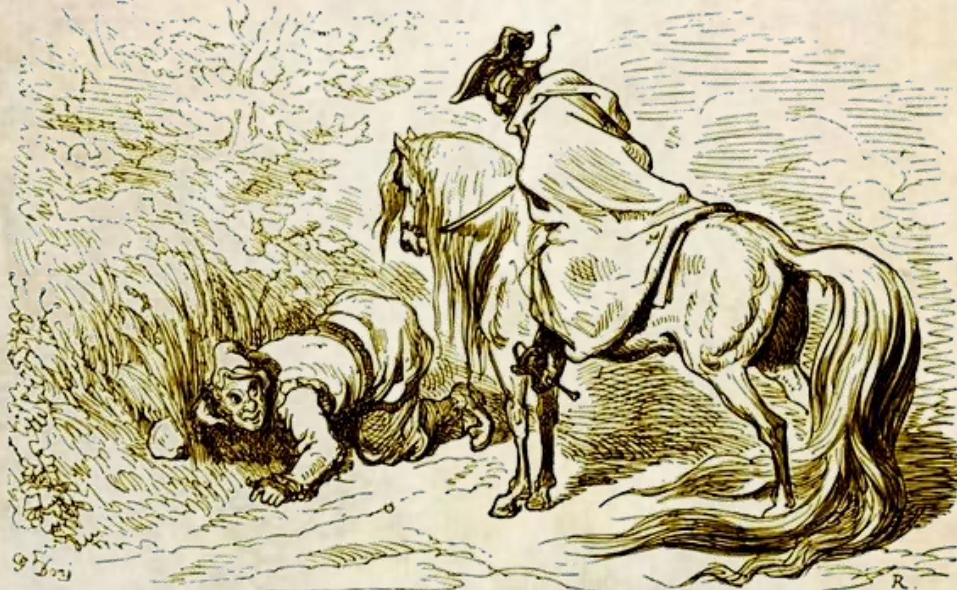
Şi iată că nu departe de drumul nostru, pe o pajişte frumoasă, dădurăm peste un alt om, care stătea neclintit, părând că doarme. De dormit, însă, nu dormea, că îşi ținea plecată urechea la pământ, ascultând cu atâta luare-aminte de parcă ar fi dorit să-i audă pe locuitorii iadului celui din afund.

- Ce asculți acolo, prietene?

- Ascult aşa, ca să-mi treacă vremea, cum creşte iarba.

- Şi poți s-o auzi?

- O, păi asta e o nimica toată!

* Dicton latin. Sensul este: cei cumpătați o duc mai mult (N.T.).

- Dacă-i aşa, te iau în serviciul meu, prietene. Te pomeneşti că vreodată vom avea ceva de ascultat.

Iar omul meu se ridică şi mă urmă.

Şi iarăşi, nu departe de locul acela, pe o movilă, se afla un vânător, cu puşca la ochi, care trăgea în văzduhul albastru.

- Noroc, noroc, prietene vânător! Dar în ce tragi? Nu văd nimic decât văzduh deşert şi albastru.

- O, nu fac decât să-mi încerc puşca asta nouă făcută la Kuchenreuter. Tocmai colo, pe vârful catedralei din Strassbourg, era mai adineauri o vrabie pe care am împuşcat-o.

Cine-mi cunoaşte patima pentru isprăvite țintaşilor şi ale vânătorilor, va pricepe lesne de ce nu i-am mai dat drumul minunatului ochitor. Şi se înțelege de la sine că n-am cruțat nimic pentru a-1 lua în serviciu! meu.

Străbătând mai departe mai multe țări şi oraşe, am ajuns în cele din urmă şi pe lângă munții Libanului. Aici, la marginea unei uriaşe păduri de cedri, am întâlnit un om bondoc şi grosolan care, trăgea de un odgon aruncat pe după întreaga pădure.

- Ce tragi, prietene? îl întrebai eu.

- Trebuie să iau lemne de construcție, Şi cum mi-am uitat securea acasă, acum caut să mă descurc cum pot.

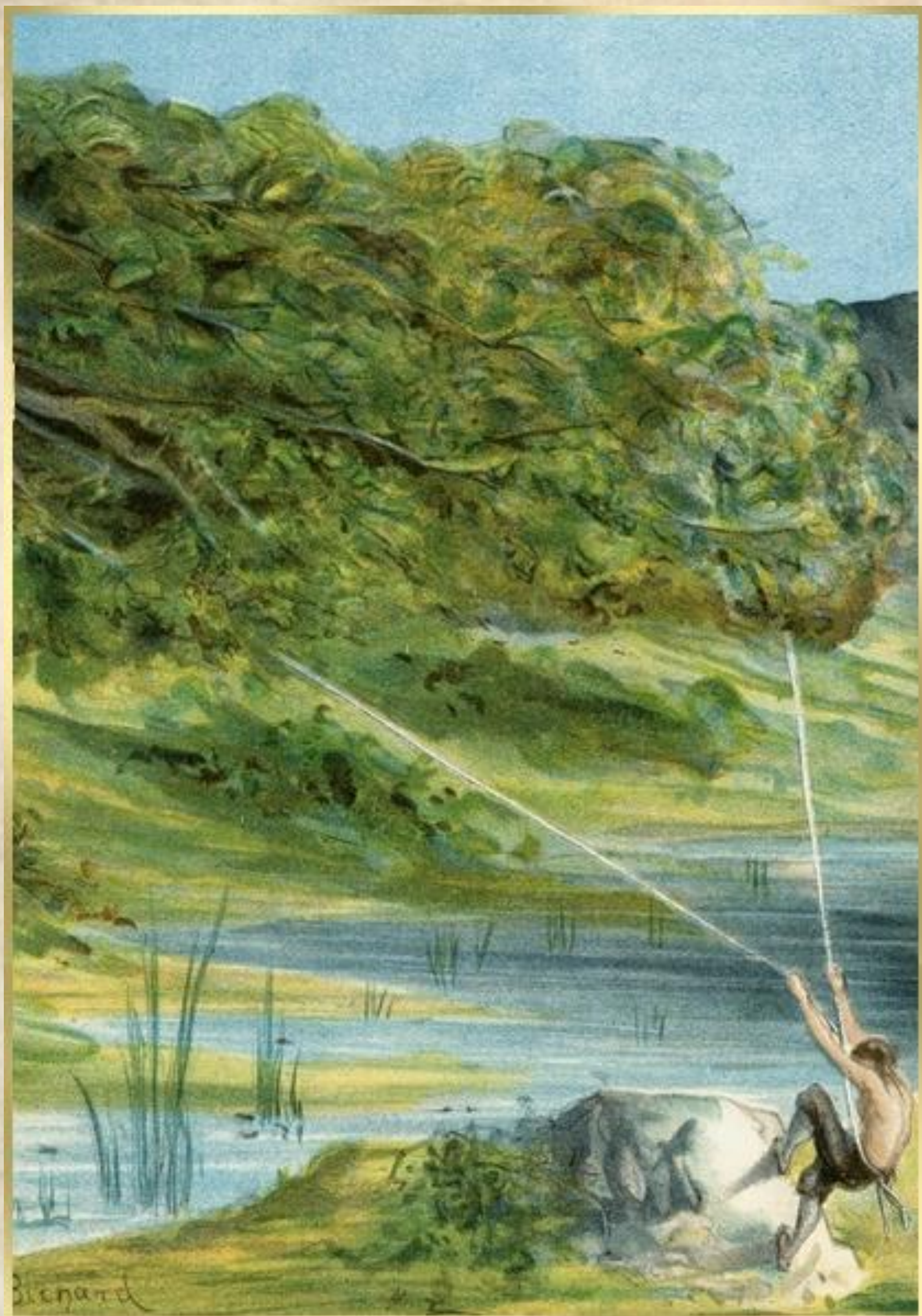

Şi, spunând asta, omul trase şi doborî în fața mea, ca şi cum ar fi fost un braț de păpuriş, întreaga pădure care se întindea cam pe o milă pătrată. Ce-am făcut e lesne de bănuit. Nu l-aş fi scăpat pe omul ăsta din mâini, chiar dacă aş fi fost silit să dau toată leafa mea de ambasador.

Şi cum mergeam noi tot înainte, când am ajuns, în sfârşit, şi pe pământul egiptean, s-a stârnit o vijelie atât de mare, încât m-am temut să nu fiu smuls cu trăsură, cu cai, cu alai cu tot, şi aruncat în văzduh. La stânga drumului nostru se vedeau înşiruite şapte mori de vânt, ale căror aripi se învârteau atât de iute în jurul fuselor lor, încât nici vârtelnița celor mai iuți torcătoare nu le-ar fi întrecut. Nu departe de acolo, pe dreapta drumului, sta un om dolofan cam ca Sir John Falstaff, şi îşi astupa nara dreaptă cu degetul arătător. Când a văzut însă ce greutăți întâmpinăm noi şi cât de amarnic țopăim din pricina vijeliei, dolofanul a făcut o jumătate de întorsătură spre stânga, a luat poziția de drepți şi, înclinându-se ca un muşchetar în fața colonelului său, m-a salutat scoțându-şi pălăria, în clipa aceea nu mai simțit nici o adiere de vânt, iar cele şapte mori încremeniră deodată.

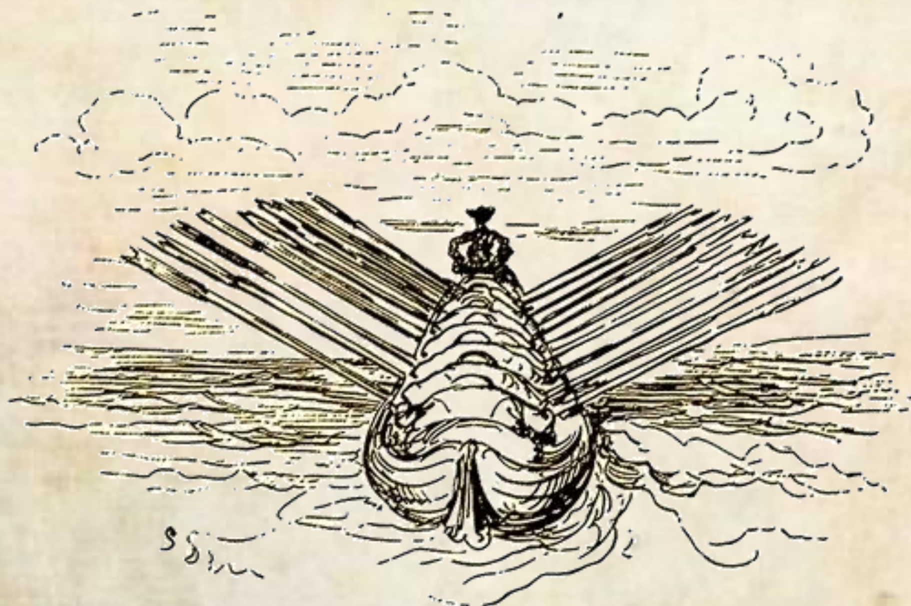

Mirat de această întâmplare ce mi se părea cu totul nefirească, strigai către blestemăția aceea de om:

- Ia ascultă, ce însemnează asta? Ai pe dracul în tine sau eşti chiar dracu' însuşi?

- Să-mi fie cu iertăciune, excelența voastră, am făcut şi eu un pic de vânt pentru stăpânul meu, morarul - îmi răspunse omul. Dar pentru ca să nu spulber cu totul cele şapte mori, am fost nevoit să-mi astup o nară.

"Grozav mai e! gândii eu în sinea mea. Afurisitul ăsta îmi va putea fi de folos cândva, când mă voi întoarce acasă şi mi se va tăia răsuflarea tot povestind minunile care mi s-au întâmplat în călătoriile de pe uscat şi de pe apă". Curând după aceea am făcut târgul şi vajnicul făuritor de vânt şi-a părăsit morile şi a pornit cu noi la drum.

Ajunserăm în sfârşit la Cairo. Şi după ce mi-am dus sarcinile la îndeplinire, am chibzuit să mă descotorosesc de tot alaiul meu nefolositor, să nu opresc decât pe noile mele ajutoare care îmi puteau fi de folos, şi să întreprind călătoria mea de reîntoarcere, ca simplu particular.

Şi pentru că vremea era încântătoare, iar vestitul fluviu Nil se înfățişa mai minunat decât s-ar putea descrie, m-am lăsat ispitit să închiriez o luntre şi să călătoresc pe apă, până

la Alexandria. Lucrurile au mers strună până în ziua a treia a călătoriei.

Fără îndoială, domnii mei, că veți fi auzit de mai multe ori despre inundațiile anuale ale Nilului. Aşadar, după cum vă spusei, în ziua a treia Nilul începu să crească, să se umfle nestăvilit, iar în ziua următoare, şi pe dreapta şi pe stânga fluviului, pe o întindere de mai multe mile, fu inundată întreaga țară. În ziua a cincea, după apusul soarelui, luntrea se împiedică pe neaşteptate de ceva.

Am crezut la început că am dat peste niscai lujeri sau tufărişuri. Dar îndată ce s-a crăpat de ziuă, am văzut că suntem înconjurați din toate părțile de migdali cu roade pârguite, nespus de gustoase. Când am aruncat sonda, ne-am dar seama că plutim la o înălțime de cel puțin şaizeci de picioare deasupra pământului şi că nu ne mai puteam urni nici înainte şi nici înapoi. Iar cam pe la ceasurile opt sau nouă, după câte am putut socoti, măsurând înălțimea soarelui, s-a stârnit deodată un vânt care ne-a culcat luntrea cu totul pe o parte. Luând apă, luntrea s-a cufundat şi, după cum veți afla îndată, multă vreme nici n-am mai dat cu ochii de ea. Din fericire, am scăpat toți câți eram, adică opt bărbați şi doi băiețandri, agățându-ne de crengile copacilor, care însă

ne puteau ține numai pe noi, nu şi încărcătura luntrei noastre.

Aşa am dus-o vreo trei săptămâni, hrănindu-ne doar cu migdale. De băutură, se înțelege de la sine că nu duceam lipsă, în a douăzeci şi doua zi a nenorocirii noastre, apa se retrase tot atât de repede pe cât crescuse, iar în a douăzeci şi şasea zi puturăm să punem din nou piciorul pe pământ. Cel dintâi lucru pe care l-am zărit atunci a fost luntrea noastră.

Ea se găsea cam la două sute de stânjeni departe de locul unde se scufundase. După ce am uscat la soare toate lucrurile trebuincioase, le-am luat din luntre pe cele de care aveam imediată nevoie şi am pornit să găsim iarăşi calea pe care o pierduserăm, După socotelile deosebit de exacte pe care le-am făcut, mi-am dat seama că din pricina revărsării ne abătusem cu o sută cincizeci de mile dincolo de zidurile grădinilor şi ale altor împrejmuiri care se întind de-a lungul fluviului.

După un drum de şapte zile am ajuns din nou la Nil, care acum curgea iarăşi în albia sa, şi am povestit unui bei aventura noastră. Acesta ne-a dat cu toată dragostea tot ce ne-ar trebui si ne-a trimis cu una din propriile lui bărci mai departe. Apoi, după alte şapte zile, am intrat în Alexandria de unde ne-am îmbarcat pentru Constantinopol. La sosire, sultanul ne-a primit cu deosebită bunăvoință.

X. A ŞASEA AVENTURĂ PE MARE

După ce sfârşi de povestit călătoriza prin Egipt, baronul încercă să se ridice şi să meargă la culcare. Dar fiindcă nu vroia să-i refuze cu totul pe ascultătorii săi, care-l aclamau şi-l copleşeau cu rugăminţi, le povesti câte ceva din isprăvile minunaţilor săi slujitori.

- De la călătoria mea în Egipt - începu el - ajunsesem alfa şi omega pentru sultan, înălţimea sa nici că mai putea să trăiască fără mine şi mă poftea fără greş la fiecare prânz şi cină.

Trebuie să recunosc, domnii mei, că dintre toţi mai marii pământului, împăratul turcilor are masa cea mai aleasă. Dar lucrul acesta priveşte numai mâncarea, iar nu şi băutura, căci, după cum prea bine veţi fi ştiind, legea lui Mahomed îi opreşte pe drept-credincioşi să bea vin. Aşadar, când te afli la un banchet oficial turcesc, trebuie să-ţi muţi gândul de la un păhărel de vin bun.

Dar ceea ce nu-i îngăduit oficial, se îngăduie, nu arareori, în ascuns, şi trecând peste oprelişte, sunt mulţi turci care ştiu tot atât de bine cât ştie şi un popă nemţesc ce gust are un păhărel cu vin. Şi aşa stăteau lucrurile şi cu înălţimea sa otomană.

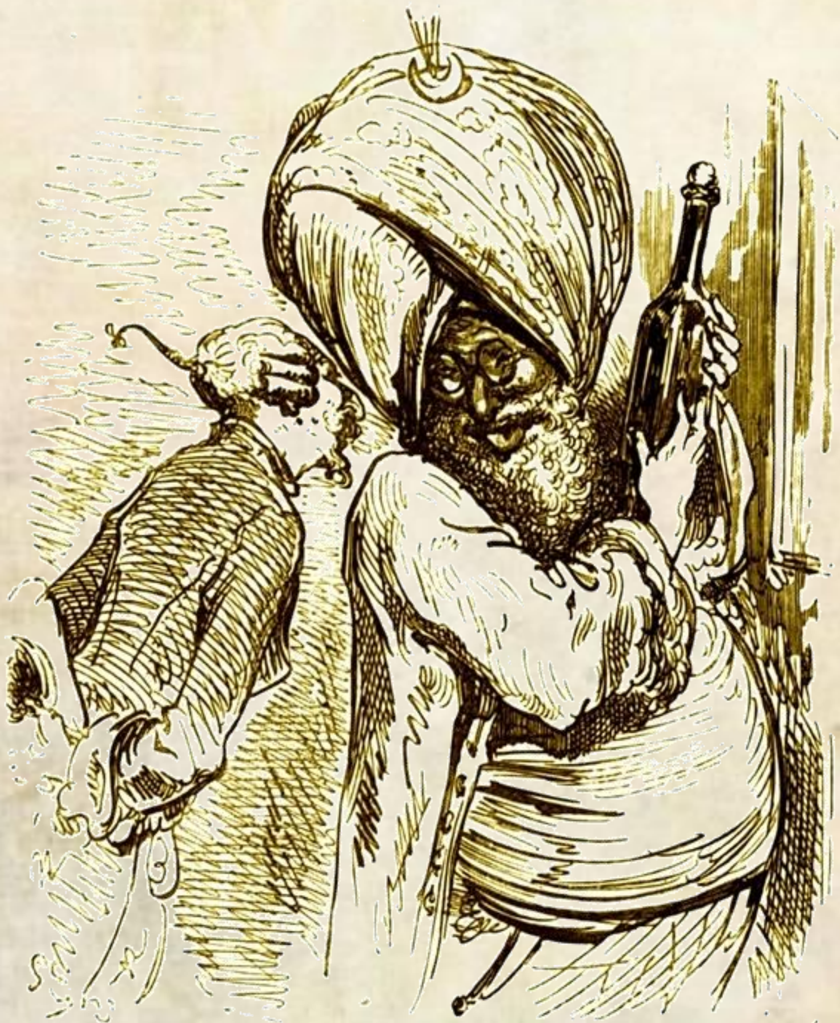

La mesele oficiale, la care lua parte de obicei şi muftiul, nici nu se pomenea măcar de vin. După masă, însă, mai totdeauna îl aştepta pe înălţimea sa o sticlă de preţ, într-o cămăruţă.

Odată, marele sultan îmi făcu un semn tăinuit, să merg după el în cămăruță. După ce ne-am zăvorât amândoi acolo, el a deschis un dulăpior şi, scoțând o sticlă, mi-a zis:

- Ascultă, Munchhausen, eu ştiu că voi, creştinii, vă pricepeți ce înseamnă un pahar cu vin bun. lată, mai am aici o singură sticlă cu vin de Tokay. Cred că n-ai băut de când eşti ceva mai de soi. Apoi înălțimea sa îmi turnă şi mie şi sieşi şi ciocnirăm. Ei, ce zici? Nu-i aşa că e pe cinste?

- Vinişorul nu e rău, înălțimea voastră, adăugai eu. Totuşi, cu îngăduința înălțimii voastre, trebuie să mărturisesc că la Viena, la răposatul împărat Carol al VI-lea, am băut unul mult mai bun. Pe legea mea! Ehei, dacă înălțimea voastră ar gusta numai o dată din acela...

- Prietene Munchhausen, nu-ți pun cuvântul la îndoială, dar este cu neputință să existe un vin de Tokay mai bun ca ăsta. Cândva, un cavaler maghiar mi-a dăruit sticluța pe care o vezi. Şi o asemenea dărnicie nu-l cuprindea decât foarte rar, foarte rar.

- Minciuni, înălțimea Voastră! Domnii unguri nu se prea prăpădesc cu darurile. Şi e o deosebire, nu glumă, de la un Tokay la altul! Hai să punem rămăşag că într-un ceas vă aduc chiar din pivnițele împărăteşti o sticlă de Tokay care să-l dea cu totul de ruşine pe ăsta!

- Munchhausen, mi se pare că bați câmpii!

- Ba nu bat câmpii de fel. Am spus că într-un ceas aduc din pivnițele împărăteşti de la Viena o sticlă cu vin de Tokay, care să fie cu totul altceva decât poşirca asta.

- Munchhausen, Munchhausen! Vrei să-ți râzi de mine, şi asta nu îngădui. Te ştiu om cu vorba întreagă şi iată, acum, parcă-mi vine să spun că ai început să tai la piroane.

- De credeți aşa, înălțimea Voastră, am să o dovedesc. Dacă nu mă voi ține de cuvânt - căci sunt duşmanul neîmpăcat al tuturor pălăvrăgelilor - să puneți să mi se reteze capul. Oricum, capul meu nu e chiar o nimica toată. Pe ce vă prindeți?

- Bate palma! Iți iau vorba de bună. Dacă sticla de

Tokay nu e aici când o fi ceasurile patru, am să mă arăt fără milă, şi unde-ți stau picioarele, acolo îți va sta şi capul, căci nici pe cel mai bun prieten nu-l las să-şi râdă de mine. Însă dacă-ți vei ține cuvântul, după cum ai făgăduit, vei

putea ridica din tezaurul meu atât aur, argint, mărgăritare şi pietre prețioase cât va fi în stare să ducă omul cel mai puternic.

- S-a făcut! îi răspunsei. Şi cerând cerneală şi o pană de scris, am ticluit pentru împărăteasa-regină Măria Tereza următorul răvaş: "De bună seamă că Majestatea Voastră, în calitate de moştenitoare universală, ați moştenit şi pivnița de la răposatul şi în veci slăvitul Domniei Voastre părinte. Să cutez oare a mă ruga prin aducătorul răvaşului de față pentru o sticlă cu vin de Tokay, din cele de care am băut ades la prea slăvitul vostru părinte? Dar să fie din cel mai bun, că e vorba de un rămăşag! Rămânând prea plecat supus, în orice împrejurare, stărui mai departe...".

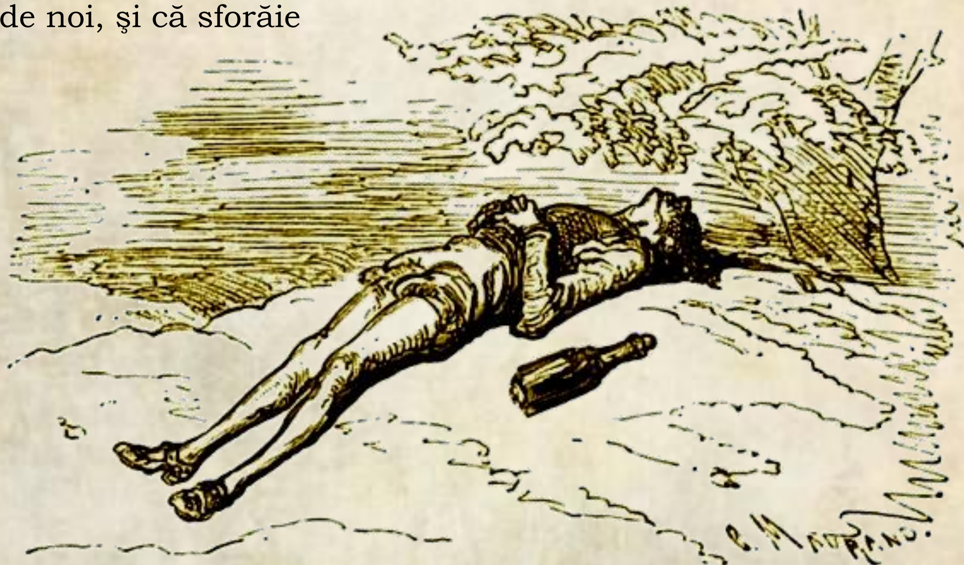
Pentru că trecuseră cinci minute după trei, am dat răvaşul, fără să-l mai lipesc, alergătorului meu, care şi-a scos greutățile de la picioare şi a întins-o de îndată spre Viena. În răstimp, sultanul şi cu mine am băut şi ceea ce a mai rămas din sticlă, în aşteptarea vinului celui mai bun.

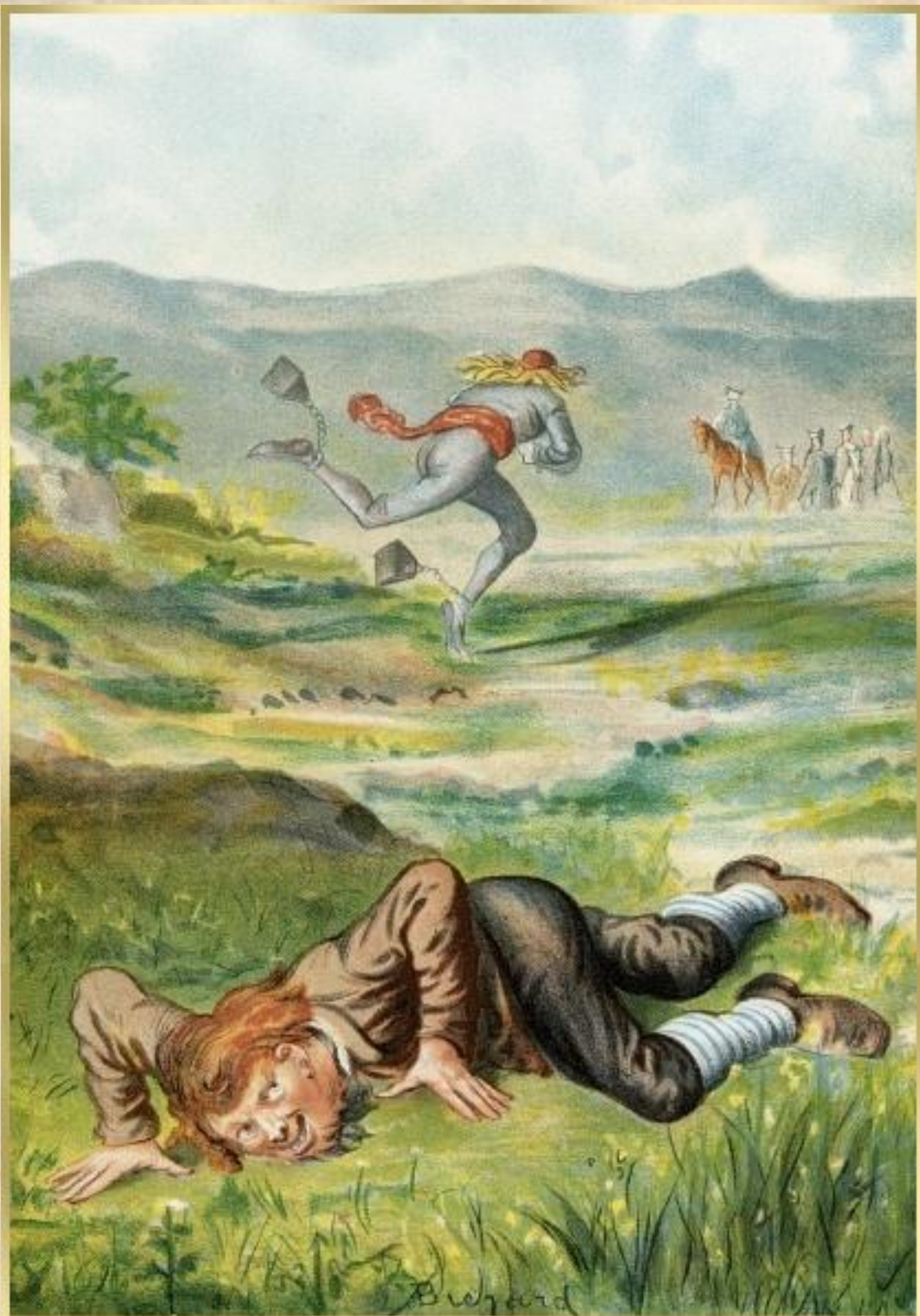
Bătu trei şi un sfert, trei şi jumătate, patru fără un sfert şi nici o veste de la alergătorul meu.

Trebuie să mărturisesc că încetul cu încetul începuse să mă ia cu călduri, fiindcă mi se părea că înălțimea Sa se uită din când în când la şnurul de la clopoțel, spre a suna şi a trimite după gâde. Mi-a mai fost însă îngăduit să ies până în grădină, ca sa iau aer. Dar au şi început să se țină de mine câteva suflete milostive, care nu mă mai scăpau din ochi.

Când arătătoarele ajunseseră la trei şi cincizeci şi cinci de minute, mă copleşi spaima şi trimisei în grabă după ascultătorul şi după vânătorul meu. Ei sosiră numaidecât. îl culcai pe ascultător cu burta la pământ, să tragă cu urechea dacă nu cumva îmi aude alergătorul venind. El spuse, spre marea mea groază, că puşlamaua a adormit adânc, pe undeva, la mare depărtare de noi, şi că sforăie

din răsputeri. Nici n-a auzit bine lucrul acesta bravul meu vânător, că s-a şi repezit într-un foişor ceva mai înalt şi după ce s-a ridicat pe vârfurile picioarele a strigat:

- Pre legea mea! Iacă leneşul ăla cum doarme sub un stejar, tocmai la Belgrad, cu sticla lângă el. Las' că îl gâdil eu oleacă!

Şi, zicând aceasta, puse de îndată la ochi puşca kuchenreuteriană şi slobozi întreaga încărcătură în coroana capacului sub care dormea alergătorul. O grindină de ghindă, de rămurele şi de frunze căzu peste cel adormit, trezindu-l şi făcându-l să se salte în aşa fel (vezi bine, ticălosului îi era şi lui teamă că dormise prea mult), încât sosi în fața cămăruței sultanului la ora trei, cincizeci şi nouă de minute şi jumătate cu sticla şi cu un răvaş scris de însăşi mâna Mariei Tereza. Ce bucurie a fost, nu vă mai spun. Cum mai sorbea din vin prea înălțimea Sa Gămănie!

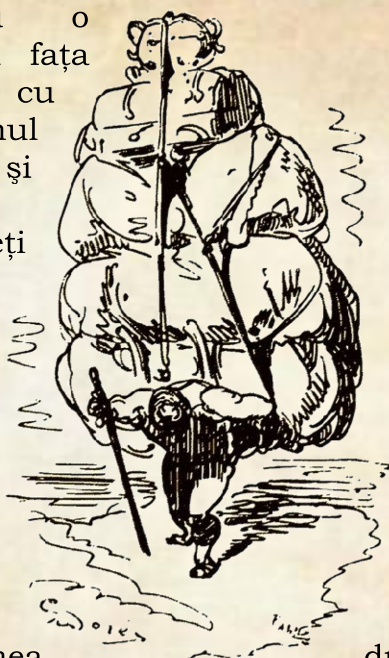
- Munchhausen îmi spuse el, să nu mi-o iei în nume de rău dacă voi păstra numai pentru mine sticla aceasta. Voi, la Viena, o duceți mai bine decât mine. O să vă pricepeți voi să vă mai faceți rost de vin!

Apoi închise sticla în dulăpior, băgă cheia în buzunarul pantalonilor şi sună după marele vistiernic. O, ce clinchet de argint îmi ajunse la urechi!...

- Trebuie să-ți plătesc rămăşagul! Ascultă porunci el apoi marelui vistiernic, prietenul meu Munchhausen va lua din vistierie atât cât va putea să ducă omul cel mai puternic.

Marele vistiernic făcu o plecăciune atât de adâncă în fața stăpânului său, încât se izbi cu nasul de podea. Mie, însă, sultanul îmi strânse mâna cu dragoste şi aşa l-am părăsit.

După cum lesne vă puteți închipui, domnii mei, n-am zăbovit nici o clipă să folosesc încuviințarea dată. Poruncii mai întâi să vină herculele meu, cu odgoanele lui lungi, de cânepă şi coborâi la vistierie. De bună seama că nu v-ați fi dat osteneala să culegeți ceea ce a lăsat în urma lui năzdrăvanul meu, după ce şi-a legat boccelele. Gonii apoi cu prada mea drept în port, luai acolo cu chirie cel mai mare vas de comerț ce se putea găsi şi, după ce-l încărcai până în vârf, întinsei pânzele, pornind împreună cu slujitorii mei ca să-mi pun la adăpost comoara, înainte de a se ivi cine ştie ce neplăceri.

Dar de ce m-am temut, tot n-am scăpat. Marele vistiernic, lăsând porțile vistieriei date de perete - fiindcă, fie vorba între noi, nici nu mai era mare nevoie să le închidă - a dat buzna la sultan şi i-a dus vestea despre

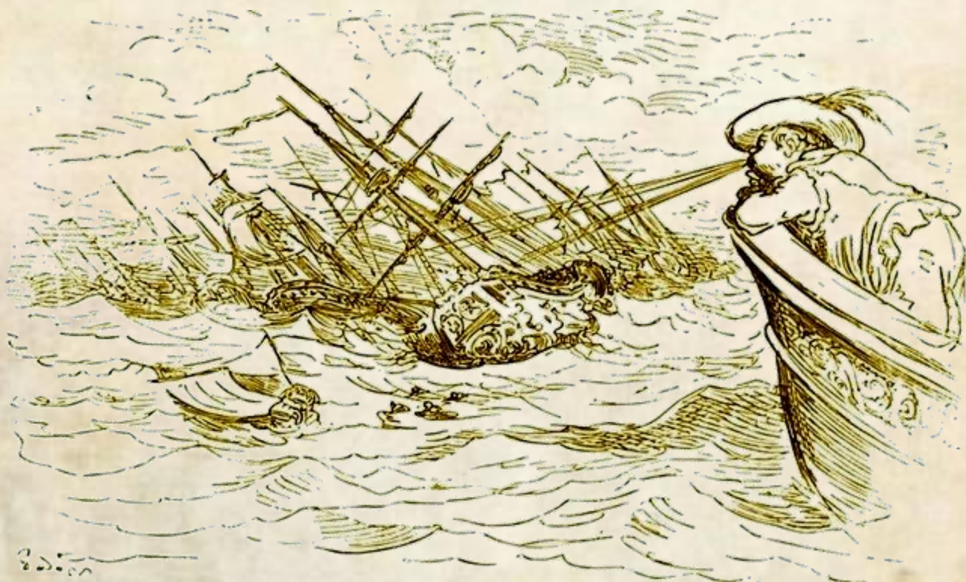

neîntrecuta mea pricepere în a-i îndeplini încuviințarea.

Vă închipuiți cât l-a mâniat pe sultan o asemenea veste. Căința că s-a pripit l-a cuprins curând. De aceea el a poruncit mai marelui peste amiralii săi să pornească în urmărirea mea cu toată flota şi să mă convingă prin vicleşug că nu aşa ne-a fost rămăşagul. Nu călătorisem nici două mile întregi pe mare, când iacătă întreaga flotă de război turcească după mine, cu toate pânzele întinse. Şi, ca să vă spun drept, simții cum mi se clatină iar capul, tocmai când începusem să cred că-l pot purta fără teamă pe umeri. Dar îl aveam la îndemână pe suflătorul meu, care îmi spuse:

- Nu vă fie frică, mărite baron.

Omul se urcă apoi pe puntea din pupa vasului,

îndreptându-şi o nară spre flota turcească şi una înspre propriile noastre pânze şi suflă o porție de vânt atât de serioasă, încât nu numai că împinse înapoi, în port, flota cu catargele, pânzele şi arborada stricate, dar şi propria noastră corabie o mână atât de repede, încât peste câteva ceasuri ajunserăm cu bine în Italia.

Dar m-am folosit prea puțin de comoara mea. Căci în Italia sărăcia şi cerşetoria sunt atât de mari, iar poliția atât de proastă, încât, mai întâi, fiindcă sunt un suflet prea

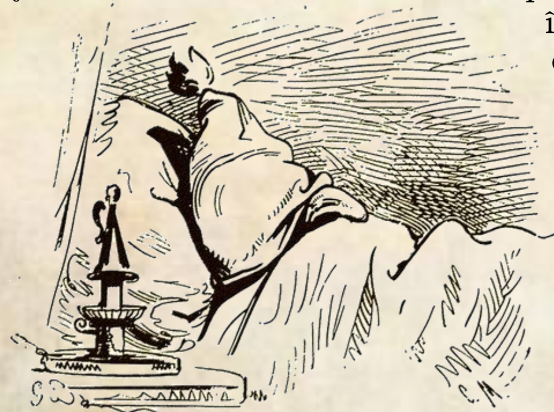
milostiv, m-am văzut silit să împart cea mai mare parte din ce aveam cerşetorilor de pe străzi. Cât mi-a mai rămas, mi-a răpit în drum spre Roma o ceată de tâlhari,

- Dar iată, domnilor, că acum e într-adevăr vremea să mă duc la culcare. Somn uşor!

XI. A ŞAPTEA AVENTURĂ PE MARE

După ce sfârşi de povestit aventura de mai sus, baronul nu mai zăbovi, ci ridicându-se de la masă părăsi societatea, în cea mai bună dispoziție. Totuşi, înainte de a pleca, le făgădui ascultătorilor să le povestească, la primul prilej nimerit, câteva din aventurile tatălui său, pe care cei de față le tot aşteptau cu înfrigurare. Şi le mai făgădui că o dată cu aceasta să le povestească şi alte întâmplări minunate.

Aşadar, baronul plecă să se culce, iar ceilalți rămaseră comentând cele povestite de el. Atunci unul dintre cei de față, şi anume un camarad de luptă al baronului care îl întovărăşise în călătoria din Turcia, îşi aminti că nu departe de Constantinopol se găseşte un tun nemaipomenit de mare, de care vorbeşte cu osebire baronul Tott* în memoriile sale recent apărute.

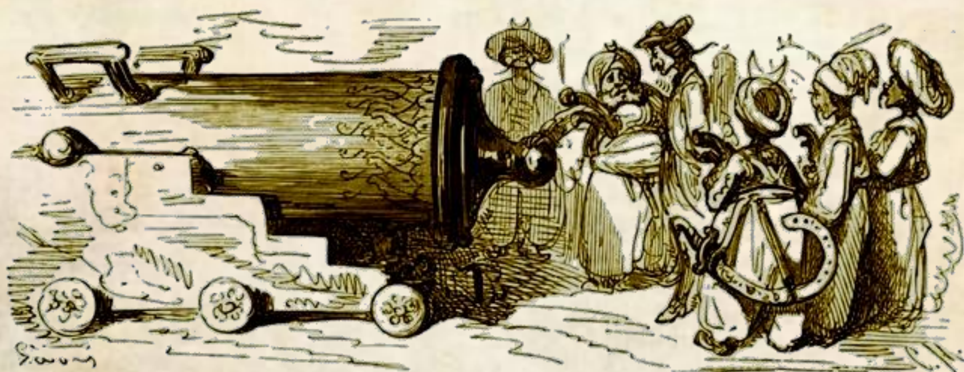

El spune, după câte îmi amintesc: ,,Turcii au instalat, nu departe de oraş, pe citadela de pe malul vestitului fluviu Simois, un tun uriaş. E turnat pe dea-ntregul din aramă şi trage cu ghiulele de marmură, care cântăresc cel puțin câte o mie şi o sută de livre fiecare. Aveam mare poftă - scria Tott - să trag cu tunul acesta pentru a-mi da seama amănunțit de puterea lui. Dar nu puteam trage, pentru că în jurul meu oamenii tremurau cuprinşi de teama că bubuitura va face să se prăbuşească şi castelul şi oraşul. Cu încetul, însă, spaima se mai domoli şi mi se îngădui să trag.

---

* Baronul Tott (1733-1793) - diplomat francez. A făcut nenumărate călătorii (N.R.).

Mi-au fost trebuincioase pentru tragere nu mai puțin de trei sute treizeci de livre de pulbere, iar ghiuleaua, după cum am mai spus, cântărea o mie şi o sută de livre. Când tunarul s-a apropiat cu fitilul, oamenii din jurul meu au fugit cât i-au ținut picioarele. Cât despre paşă, care sosise şi el plin de îngrijorare, abia cu mare caznă am putut să-l conving că nu ne paşte nici o primejdie. Şi chiar tunarului, care trebuia să aprindă pulberea la comanda mea, îi bătea inima de frică. Eu, unul, mă aşezai într-o cazemată dinapoia tunului şi, după ce dădui comanda, simții o zguduire ca de cutremur. Cam la trei sute de stânjeni depărtare, ghiuleaua plezni în trei bucăți. Bucățile au zburat pe deasupra strâmtorii, au ricoşat de pe apă pe munții din față si au albit tot canalul cu spumă".

Aşa grăiesc, domnii mei, din câte mi-aduc aminte, însemnările baronului Tott cu privire la cel mai mare tun din lumea cunoscută nouă. Şi când împreună cu domnul de Munchhausen am vizitat ținuturile acelea, ni se povestea despre lovitura trasă de către baronul Tott cu acest tun uriaş, ca de o faptă nemaipomenit de îndrăzneață din partea acestui domn.

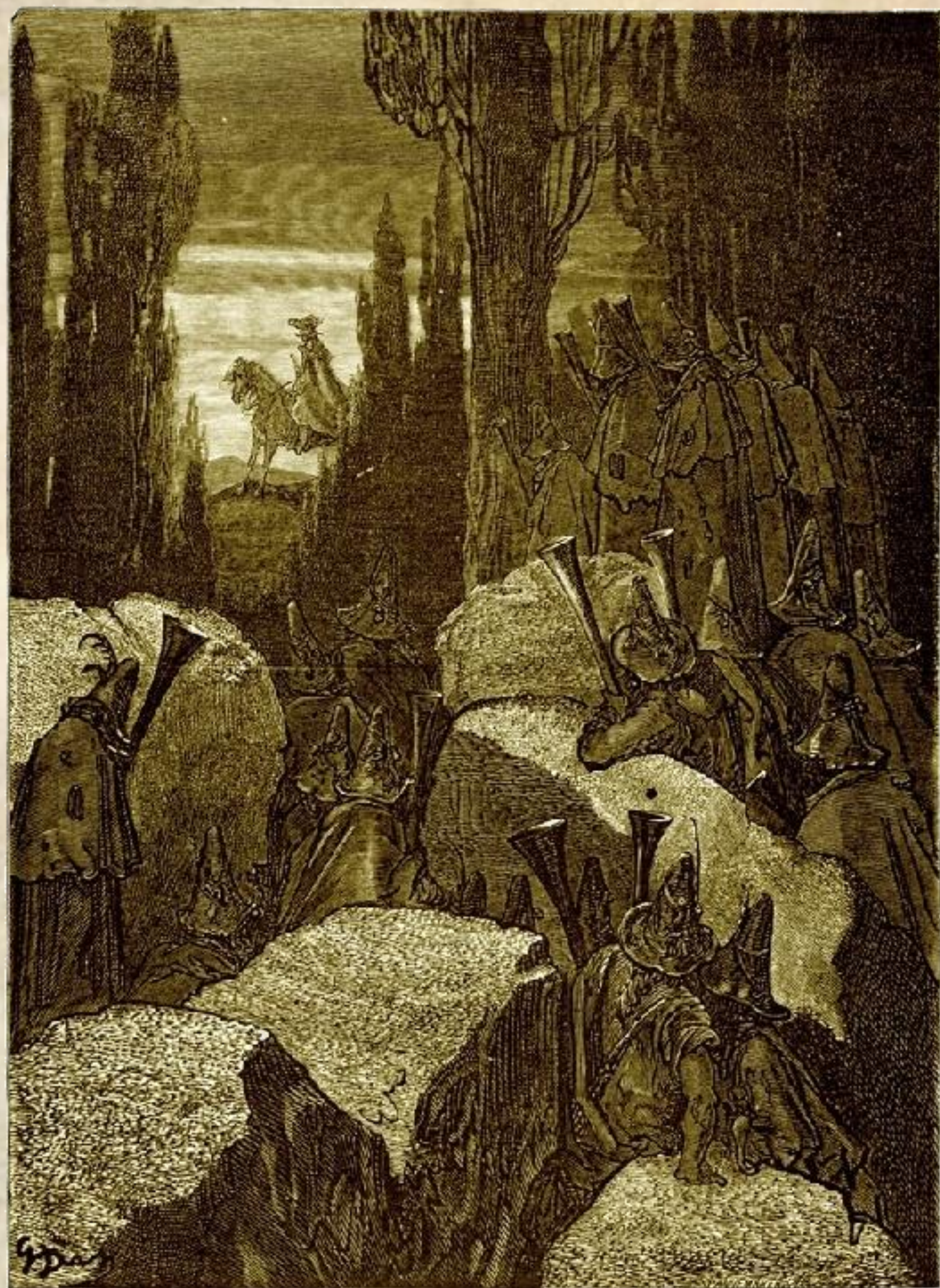
Baronul Munchhausen însă, care nu putea îndura în nici un chip ca un francez să i-o ia înainte, îşi sui tunul pe umăr, şi, după ce îl aduse în poziție orizontală, sări drept în mare şi înotă cu el până la țărmul opus. Ajuns acolo, făcu o nefericită încercare de a zvârli tunul înapoi, pe locul de unde-

l luase. Zic nefericită încercare, pentru că tunul i-a alunecat din mână ceva mai devreme decât a trebuit, adică tocmai în clipa când se pregătea să-l arunce. Şi aşa s-a întâmplat că tunul a căzut tocmai în mijlocul canalului, unde mai zace şi astăzi şi unde, de bună seamă, va mai zace până la Judecata de Apoi.

Iată, domnii mei, adevărata pricină pentru care domnul baron s-a pus rău cu sultanul. Povestea cu vistieria, din care spunea mai adineauri că i se trage dizgrația, fusese uitată de mult, căci sultanul primea biruri din multe părți şi nu i-a trebuit multă vreme ca să-şi refacă iar tezaurul. De altfel, atunci când s-a petrecut întâmplarea cu tunul, domnul baron fusese poftit în Turcia chiar de sultan, care îi scrisese cu mâna lui să vină. Şi-ar mai fi poate şi astăzi acolo, dacă pierderea blestematului de tun n-ar fi aprins mânia cumplitului turc, care a dat poruncă straşnică să i se taie capul domnului baron.

S-a întâmplat însă că unul dintre supuşii sultanului, care se bucura de mare trecere, îl îndrăgise pe baron şi nu numai că l-a înştiințat grabnic despre sângeroasa poruncă a padişahului, dar l-a şi pitit în propria sa casă, toată vremea cât l-a căutat ofițerul însărcinat cu îndeplinirea poruncii şi ajutoarele sale. Iar în noaptea următoare am izbutit să scăpăm teferi, ascunzându-ne pe bordul unui vas ce tocmai ridica pânzele ca să pornească spre Veneția.

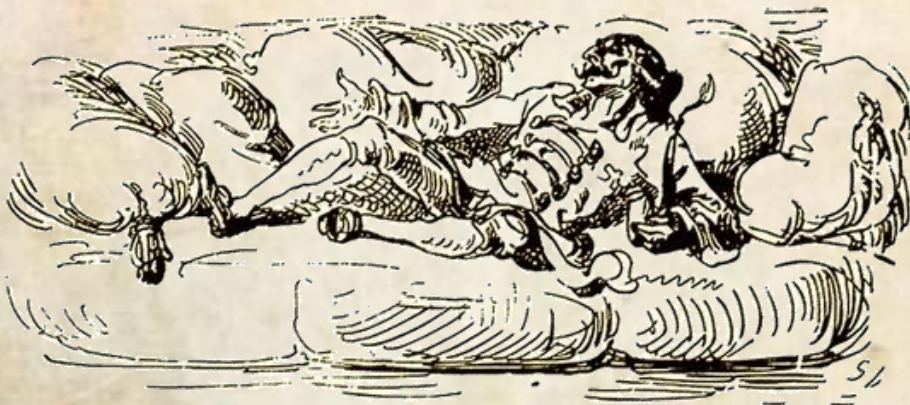

Bag de seamă că baronul nu-şi aminteşte prea bucuros de întâmplarea asta, mai întâi pentru că ea nu i-a izbutit şi apoi pentru că era cât p-aci să-şi piardă capul cu acest prilej. Dar de vreme ce ea nu este din acele isprăvi care ar putea să-i aducă vreo ocară, am obiceiul să o povestesc eu câteodată, atunci când baronul nu e de față.

XII. O CĂLĂTORIE LA GIBRALTAR

E de la sine înțeles că baronul a fost rugat, de câte ori s-a ivit prilejul, să-şi țină făgăduiala dată şi să-şi urmeze povestirea prea folositoarelor şi hazliilor sale întâmplări. Şi, cu toate acestea, multă vreme l-au rugat în zadar, fiindcă avea deosebit de lăudabilul dar de a nu face nimic împotriva plăcerii sale. Şi mai avea obiceiul, cu atât mai lăudabil încă, de a nu se lăsa cu nimic abătut de la această rânduială. Dar iată că sosi şi seara mult dorită, când zâmbetul de voioşie cu care baronul asculta rugămințile prietenilor săi, lăsa neîndoios să se înțeleagă că e din nou cuprins de inspirație şi că nădejdile prietenilor săi se vor împlini.

Aşadar, tăcură cu toții, privindu-l fără să clipească, iar Munchhausen începu, de la înălțimea divanului său cu multe perne:

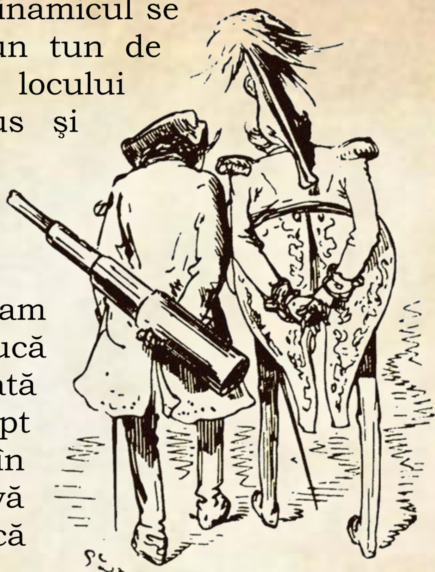

- Odată, pe când Gibraltarul era asediat, am pornit cu o flotă de aprovizionare, sub comanda lordului Rodney, înspre cetate, unde aveam de gând să-l vizitez pe vechiul meu prieten, generalul Elliot, care şi-a dobândit în apărarea acestei fortărețe lauri ce nu se vor veşteji în veci.

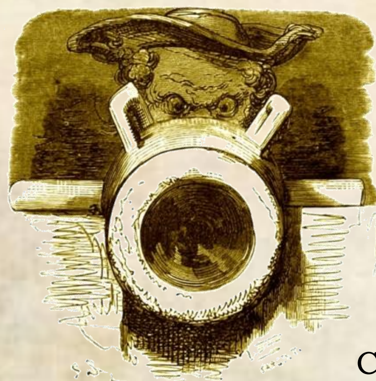

Şi de îndată ce mai slăbi avântul primei bucurii, pricinuită de revederea unor vechi prieteni, am pornit să umblu prin cetate, întovărăşit de general, pentru a-mi da seama în ce stare se află garnizoana şi care erau dispozitivele duşmanului. Adusesem cu mine de la Londra un ochean minunat, cu oglindă, cumpărat de la "Dollond". Cu ajutorul

binoclului, mi-am dat seama că inamicul se pregătea tocmai să tragă, cu un tun de treizeci şi şase de livre, asupra locului unde ne aflam noi. I-am spus şi generalului ce văzusem, iar el, uitându-se la rândul său prin binoclu, găsi că am întru totul dreptate.

Cu voia generalului, am poruncit atunci să se aducă grabnic, de la cea mai apropiată baterie, un tun de patruzeci şi opt de livre şi am ochit (fiindcă în materie de artilerie trebuie să vă mărturisesc, fără să mă laud, că

n-am găsit încă pe cineva care să mă întreacă), atât de precis, încât puteam fi sigur de lovitura mea.

Aşadar, cercetând până şi cele mai mici mişcări ale duşmanului, văzui că e gata să pună fitilul aprins în lagărul cu pulbere al tunului îndreptat spre noi. Atunci am dat ordin să tragă şi ai noştri. Cele două ghiulele s-au ciocnit pe la mijlocul traiectoriei atât de zdravăn, încât rezultatul a fost uluitor! Ghiuleaua inamică a ricoşat cu atâta putere, încât a retezat nu numai capul tunarului care o trăsese, dar încă vreo şaisprezece capete întâlnite în drumul ei spre coasta africană. Iar înainte de a cădea în țara păgână,

ea a mai tăiat, unui după altul, trei catarge mari de la trei corăbii care se aflau înşirate în port. Apoi, zburând încă vreo două sute de mile engleze deasupra uscatului, a trecut în cele din urmă prin acoperişul unui bordei ţărănesc.

În bordeiul acela dormea, întinsă pe spate şi cu gura căscată, o biată băbuţă; după ce i-a rupt şi cei câţiva dinţi pe care îi mai avea baba, ghiuleaua s-a înfundat, în sfârşit, în beregata bietei femei.

Soţul ei, întorcându-se acasă la puţină vreme după întâmplare, s-a chinuit amarnic să-i scoată nevestei ghiuleaua din gâtlej. Şi, neizbutind s-o facă, s-a hotărât să lovească ghiuleaua cu ciocanul până ce o să cadă în stomac. Aşa a şi făcut, iar ghiuleaua a ieşit mai apoi din stomacul băbuţei, pe căi fireşti!

Dar şi ghiuleaua noastră ne-a slujit de minune.

Ea nu numai că a azvârlit-o înapoi pe cealaltă - aşa cum v-am povestit mai înainte - ci, după dorinţa mea, şi-a urmat drumul: a smuls de pe afet tunul care fusese folosit împotriva noastră şi l-a azvârlit cu atâta putere în calea unei corăbii, încât fundul ei s-a făcut ţăndări.

Corabia a început să ia apă şi s-a înecat împreună cu o mie de marinari spanioli şi un însemnat număr de soldaţi ce se aflau pe bord. Neîndoielnic, a fost o ispravă nemaivăzută. Eu însă n-am cerut defel să fie trecută pe socoteala meritelor mele. Fără doar şi poate că înţelepciunii mele i se datora mai întâi de toate cinstea de a ticlui o asemenea lovitură, dar

mă ajutase întrucâtva şi norocul. Fiindcă am descoperit mai apoi că tunul nostru de patruzeci şi opt de livre fusese încărcat din greşeală cu o greutate îndoită de pulbere, lucru care explică neaşteptatul efect, deosebit de folositor, mai cu seamă în ceea ce priveşte ricoşarea ghiulelei inamice.

Pentru serviciile acestea neobişnuite, generalul Elliot mi-a propus să mă facă ofițer. Eu am refuzat însă, rămânând doar cu mulțumirile pe care mi le-a adus în felul cel mai măgulitor, chiar în seara aceea, la masă, în fața tuturor ofițerilor.

Fiindcă țin foarte mult la englezi, care nici vorbă că sunt un popor foarte viteaz, m-am legat să nu părăsesc fortăreața până ce nu le voi mai aduce un serviciu. Şi, cum după trei săptămâni, mi se prezentă cel mai nimerit prilej să-mi țin făgăduiala dată.

Îmbrăcându-mă în straie de popă catolic, m-am strecurat pe la ceasurile unu noaptea afară din cetate, ajungând cu bine în tabăra vrăjmaşă, după ce trecusem printre liniile duşmane. Acolo m-am dus de-a dreptul spre cortul în care contele d'Artois, laolaltă cu mai-marele oştilor şi cu alți ofițeri făceau planul cum să pornească a doua zi atacul împotriva cetății. Straiele mele popeşti mă puneau

la adăpost de orice bănuială. Nu m-a alungat nimeni şi am putut asculta nestingherit toate câte se puneau la cale în cort.

În cele din urmă, cei din cort au pornit la culcare, şi întreaga tabără - ba, chiar şi santinelele - se cufundară într-un somn adânc. Atunci începui cu mare grabă să lucrez. Ridicai toate tunurile de pe afeturile lor - se găseau acolo peste trei sute de piese, de toate mărimile, de la tunurile de patruzeci şi opt de livre până la cele de douăzeci şi patru - şi le aruncai pe toate în mare, la o depărtare de trei mile. Cum nu aveam nici cel mai mic ajutor, operația aceasta cred că a fost cea mai grea din câte am săvârşit vreodată. Spun cea mai grea, lăsând la o parte întâmplarea pe care am auzit că unul dintre cunoscuții mei a găsit de cuviință să v-o povestească, în lipsa mea, şi anume aceea în care am trecut înot canalul turcesc ducând în spinare tunul

uriaş, descris de baronul Tott.

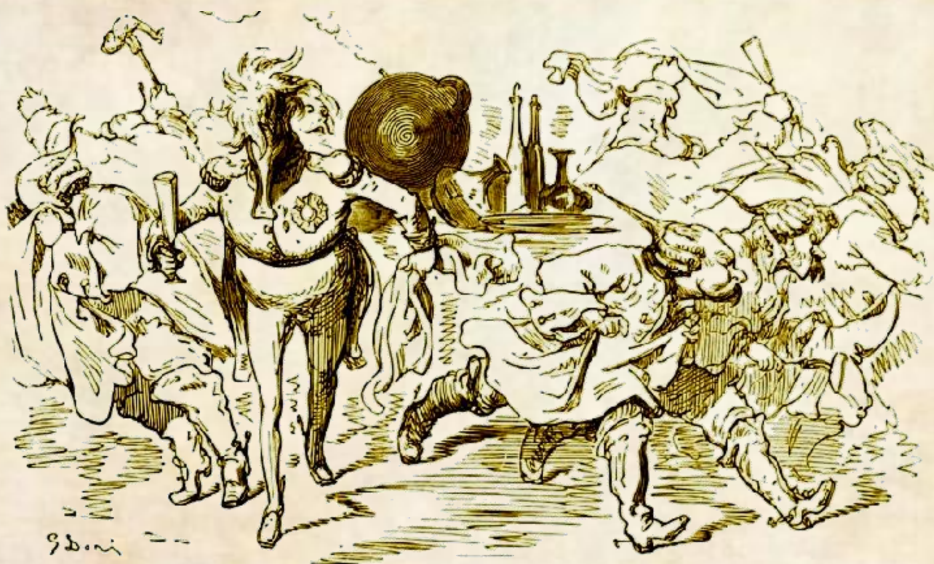

De îndată ce săvârşii cufundarea tunurilor, cărai toate afeturile şt chesoanele în mijlocul taberei, iar ca nu cumva roțile să facă zgomot, le purtai la subsuoară, perechi-perechi. Aşa, înălțai un morman întreg pe puțin tot atât de înalt cât şi stânca Gibraltarului. Apoi, lovind cu o bucată de fier ruptă dintr-un tun de patruzeci şi opt de livre într-o cremene ce se găsea prinsă la douăzeci de picioare sub pământ, sub un zid rămas din vremea arabilor, aprinsei un fitil şi dădui foc întregii grămezi. Am uitat însă să vă spun că mai înainte aruncasem pe deasupra şi toate căruțele de aprovizionare.

Am avut priceperea să pun la fund ceea ce se aprinde mai uşor, aşa că într-o clipă totul s-a făcut vâlvătaie. Ca nu cumva să fiu bănuit, am dat eu, cel dintâi, alarma. După cum vă puteți închipui, întreaga tabără, luată pe neaşteptate, s-a înspăimântat. Credeau toți că santinelele fuseseră mituite şi că cei din cetate vor fi folosit, pentru o atât de cumplită distrugere, artileria a şapte-opt regimente.

Domnul Drinkwater, făcând istoricul acestui vestit asediu, aminteşte de o mare pierdere datorită unui incendiu suferit de inamic în tabăra sa. Dar nu pomeneşte o iotă măcar despre cauza incendiului. Şi nici n-ar fi putut s-o facă, fiindcă eu am tăcut chitic (deşi prin operațiunile din noaptea aceea, eu singur scăpasem Gibraltarul). N-am spus nimănui, nici chiar generalului Elliot, vreun cuvânt cu privire la isprava mea. Cât despre contele d'Artois, el a şters-o încă din primele clipe de spaimă, împreună cu toți oamenii săi. Şi au fugit aşa paisprezece zile în şir, fără să se mai oprească, până au ajuns la Paris. Iar spaima care l-a cuprins pe conte şi pe însoțitorii săi cu prilejul acestui foc îngrozitor, i-a împiedicat timp de trei luni de zile să mănânce cât de cât - silindu-i să trăiască în felul cameleonilor, adică numai cu aer.

Într-o dimineață, cam la vreo două luni după ce le adusesem asediaților serviciile acestea, îmi luam gustarea împreună cu generalul Elliot, când deodată o ghiulea (fiindcă nu avusesem timp să arunc şi mortierele în mare o dată cu

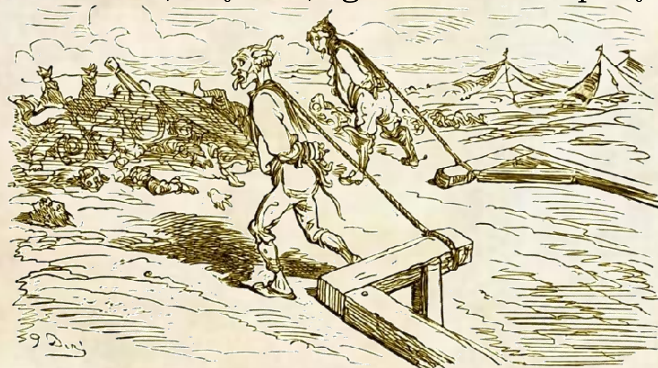
tunurile) pătrunse în cameră şi căzu pe masă. Generalul părăsi de îndată încăperea, aşa cum oricare altul ar fi făcut. Eu, însă, înşfăcai ghiuleaua mai înainte ca să explodeze şi mă urcai în vârful stâncii.

De aici văzui că pe o movilă de la țărmul mării, nu departe de tabăra duşmană, se strânseseră mulțime de oameni. Dar cu ochiul liber nu puteam vedea lămurit ce anume se pregăteşte acolo. Atunci îmi luai ocheanul în ajutor şi văzut că doi dintre ofițerii noştri, un general şi un colonel, căzuseră în mâinile duşmanului şi erau gata să fie spânzurați. Cu cei doi ofițeri îmi petrecusem seara din ajun, iar pe la miezul nopții ei încercaseră să se

furişeze, ca iscoade, în tabăra spaniolilor. Mă găseam prea departe ca să pot azvârli ghiuleaua cu mâna, până acolo. Din fericire însă, îmi amintii că am în buzunar praştia pe care în vremuri de demult o folosise atât de bine David împotriva uriaşului Goliat.

Pusei, aşadar, ghiuleaua în praştie şi o azvârlii în mijlocul mulțimii. Ghiuleaua explodă de îndată ce căzu, omorând pe toți din jur, în afară de cei doi ofițeri englezi care, spre norocul lor, tocmai fuseseră ridicați în funii, în acelaşi timp, o bucată de ghiulea lovi spânzurătoarea la rădăcină, prăbuşind-o. De cum simțiră iar pământul sub picioare, cei doi prieteni ai noştri căutară mai întâi să afle pricina neaşteptatei întorsături a sorții lor. Dar când văzură că străjilor, călăului şi tuturor celor din preajmă le venise poftă să moară, îşi desfăcură unul altuia legăturile, care îi stânjeneau, şi porniră în goană până la malul mării. Acolo săriră într-o barcă spaniolă, silindu-i pe barcagiii care se aflau în ea să-i ducă până la unul din vasele noastre.

Abia trecuseră câteva minute şi - tocmai când îi povesteam generalului Elliot întâmplarea - iacătă-i şi pe ofițerii noştri sosind nevătămați. Şi după lămuririle şi urările cuvenite, sărbătorirăm cu multă voie bună şi veselie ziua aceea minunată.

Dar vi se citeşte în ochi, domnii mei, dorința de a şti cum a ajuns în mâinile mele o comoară atât de însemnată ca praştia despre care v-am vorbit. Ei, iaca, am să vă spun. Uite cum! Aflați că, după neam, mă trag din soția lui Urie, care, după cum se ştie, se bucura de mare cinste la regele David.

Cu vremea însă - şi asta se întâmplă câteodată - se răci simțitor dragostea maiestății sale pentru contesă (uitasem să vă spun că la trei luni de la moartea soțului ei fusese înălțată la rangul de contesă), între contesă şi maiestatea sa se iveau uneori neînțelegeri asupra unor chestiuni foarte însemnate- cum ar fi, de pildă, locul unde-şi întocmise Noe corabia sau locul unde se oprise el după potop. Stră-strămoşului meu îi plăcea să treacă drept un mare cunoscător în ale antichităților, iar contesa nu se lăsa nici ea mai prejos, fiindcă prezida o societate pentru cercetarea antichităților. Apoi, monarhul mai avea un cusur, pe care îl au şi mulți alți domni mari, ca şi aproape toți oamenii mici: nu îngăduia să fie contrazis. Iar contesa avea cusurul sexului ei, cu alte cuvinte ținea morțiş să aibă totdeauna dreptate, cu orice preț. Pe scurt, s-au despărțit.

Contesa îl auzise pe David vorbind foarte ades despre praştia aceea ca despre o comoară prea prețioasă şi de aceea găsi, de bună seamă, de cuviință să o ia ca amintire. Mai înainte însă ca ea

să părăsească regatul, s-a băgat de seamă lipsa praştiei. Şi, nici mai mult, nici mai puțin decât şase ostaşi din garda personală a regelui au pornit după contesă. Dar ea a folosit atât de bine unealta pe care o luase, încât unul din urmăritori, care dorea pesemne să capete vreo răsplată pentru zelul său deosebit şt ieşise înaintea celorlalți, a fost plesnit tocmai acolo unde Goliat primise lovitura cea de pe urmă. Când ceilalți ostaşi îl văzură prăbuşindu-se mort la pământ, socotiră, după îndelungată şi înțeleaptă chibzuire, că întâia lor datorie este de a aduce fapta asta la cunoştința celor în drept. Iar contesa hotărî şi ea, de partea ei, să-şi schimbe caii şi să urmeze calea spre Egipt, unde avea la curte prieteni de mare vază.

N-am să vă mai spun decât că, după alungarea ei, contesa a lăsat vestita praştie unui fiu pe care-l iubea mai mult decât pe ceilalți copii ai ei, şi dania aceasta o însemnă în testamentul ei. Iar de la iubitul fiu al contesei, praştia ajunse în cele din urmă, şi în linie aproape directă, la mine.

Tatăl meu, de la care am moştenit la rându-mi praştia, cu puțin înainte de a pleca spre Gibraltar, ne-a povestit următoarea întâmplare minunată, pe care prietenii lui o vor fi auzit adeseori şi asupra adevărului căreia nimeni din cei care l-au cunoscut pe preacinstitul bătrân nu are dreptul să se îndoiască.

Cu prilejul călătoriei mele - povestea el - am locuit vreme îndelungată în Anglia. Odată, pe când mă plimbam pe țărmul mării, nu departe de Harwich, s-a năpustit deodată spre mine, cu toată furia, un fioros cal de mare. Nu aveam la mine altă armă în afară de praştie. Punând două pietre în ea, am țintit cu atâta îndemânare în capul dihanie!, încât cu fiecare lovitură i-am scos câte un ochi. Apoi i-am sărit în spate şi am mânat-o înspre mare; vezi bine-o dată cu vederea, dihania îşi pierduse şi sălbăticia, făcându-se blândă ca un miel.

Punându-i praştia drept zăbală, am călătorit în felul acesta, cu cea mai mare uşurință, pe întinsul oceanului, în mai puțin de trei ore, am ajuns amândoi la țărmul celălalt, adică am străbătut împreună un drum cam de treizeci de mile marine.

La Helvoetsluys i-am vândut calul hangiului de la "Trei pahare" în schimbul a şapte sute de ducați. Hangiul l-a arătat oamenilor, contra plată, ca pe un animal rar, şi a strâns astfel bani frumoşi. (Acum puteți vedea în cărțile lui Buffon o ilustrație a acelui cal de mare).

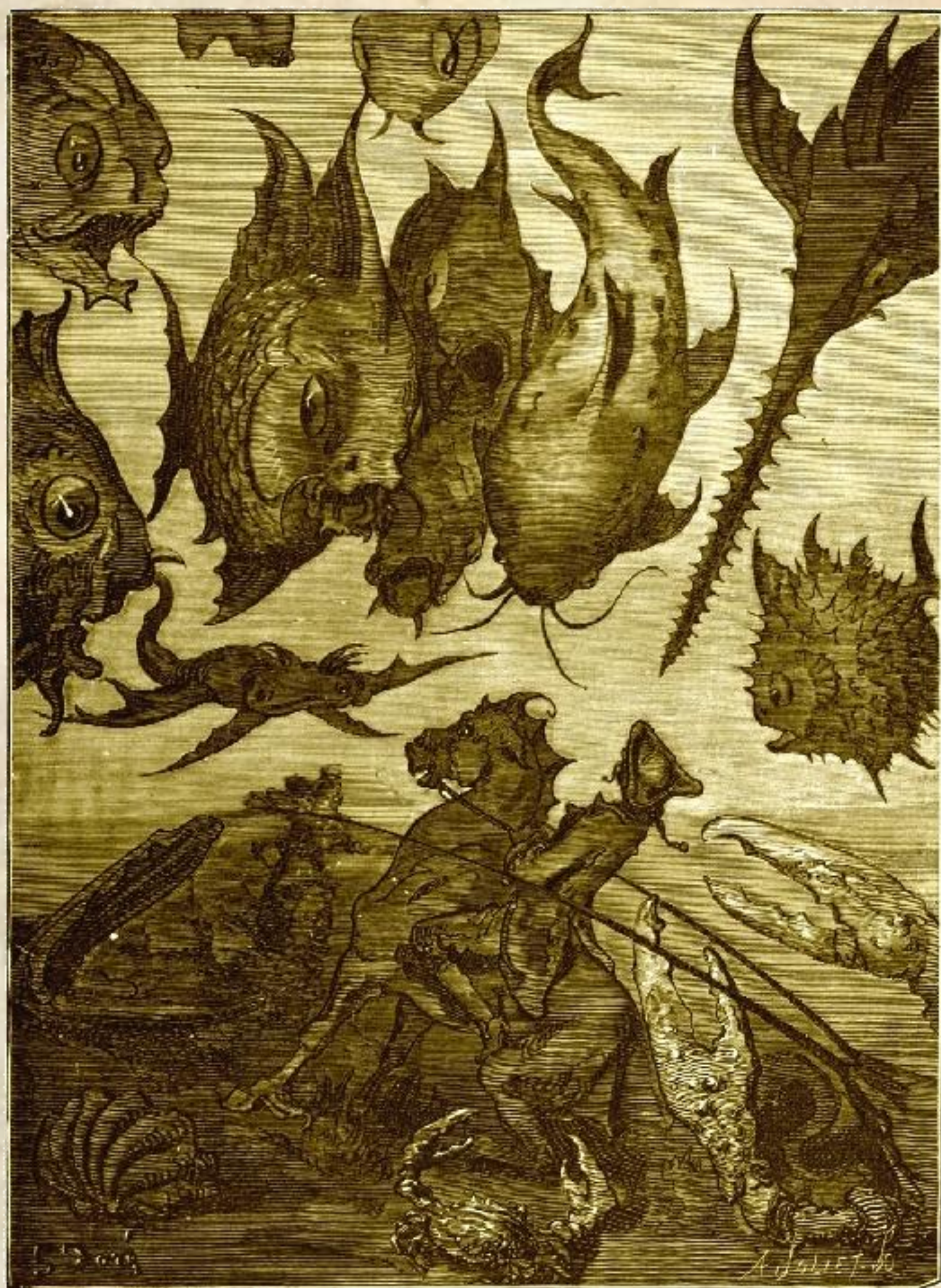

G.F.

Oricât ar fi fost de minunată călătoria mea - spunea mai departe tatăl meu - cu mult mai minunate au fost observațiile şi descoperirile pe care le-am făcut în decursul ei.

Animalul pe care-l călăream nu înota, ci alerga cu o iuțeală nemaipomenită pe fundul mării, gonind pe înainte-i milioane de peşti, dintre care mulți erau cu totul şi cu totul deosebiți de peştii obişnuiți. Unii dintre ei aveau capetele pe la mijlocul trupului, pe când alții le aveau în vârfurile cozilor. Unii aveau obiceiul să se strângă într-un cerc mare şi să cânte în cor, cum nu se poate mai frumos. Alții clădeau, numai din apă, cele mai mărețe clădiri străvezii, în jurul cărora înălțau coloane uriaşe. Prin mijlocul coloanelor străbătea în mişcări unduioase, încântătoare, o materie pe care n-am putut-o asemăna decât cu flacăra cea mai pură. Din pricina materiei aceleia, coloanele aveau culori nespus de plăcute. Felurite încăperi ale clădirilor erau rânduite cu multă pricepere pentru creşterea peştilor, având înăuntru toate cele trebuitoare în acest scop. În alte încăperi se primeau şi se îngrijeau gingaşele icre, proaspăt depuse; pentru buna creştere a puieților erau săli anume, largi şi cuprinzătoare. Judecând după câte vedeam pe dinafară (fiindcă la alcătuirea interioară, fireşte, mă pricepeam tot atât de puțin cât mă pricep la cântecul păsărilor sau la graiul lăcustelor), totul semăna uimitor de bine cu ceea ce mai târziu, când devenisem bărbat în toată firea, am văzut în aşa-zisele "filantropii" sau în alte instituții de acelaşi fel. Acum sunt aproape sigur că vreunul dintre supuşii inventatori ai "filantropiilor" trebuie că a făcut o călătorie asemănătoare cu a mea şi că mai mult şi-a luat ideile din apă, decât şi le-a cules din aer. De altfel, din puținele locuri pe care vi le-am povestit, vă puteți da seama că mai sunt încă multe lucruri nespuse în folosința omului, şi că ar fi multe invenții de făcut. Dar să povestesc mai departe.

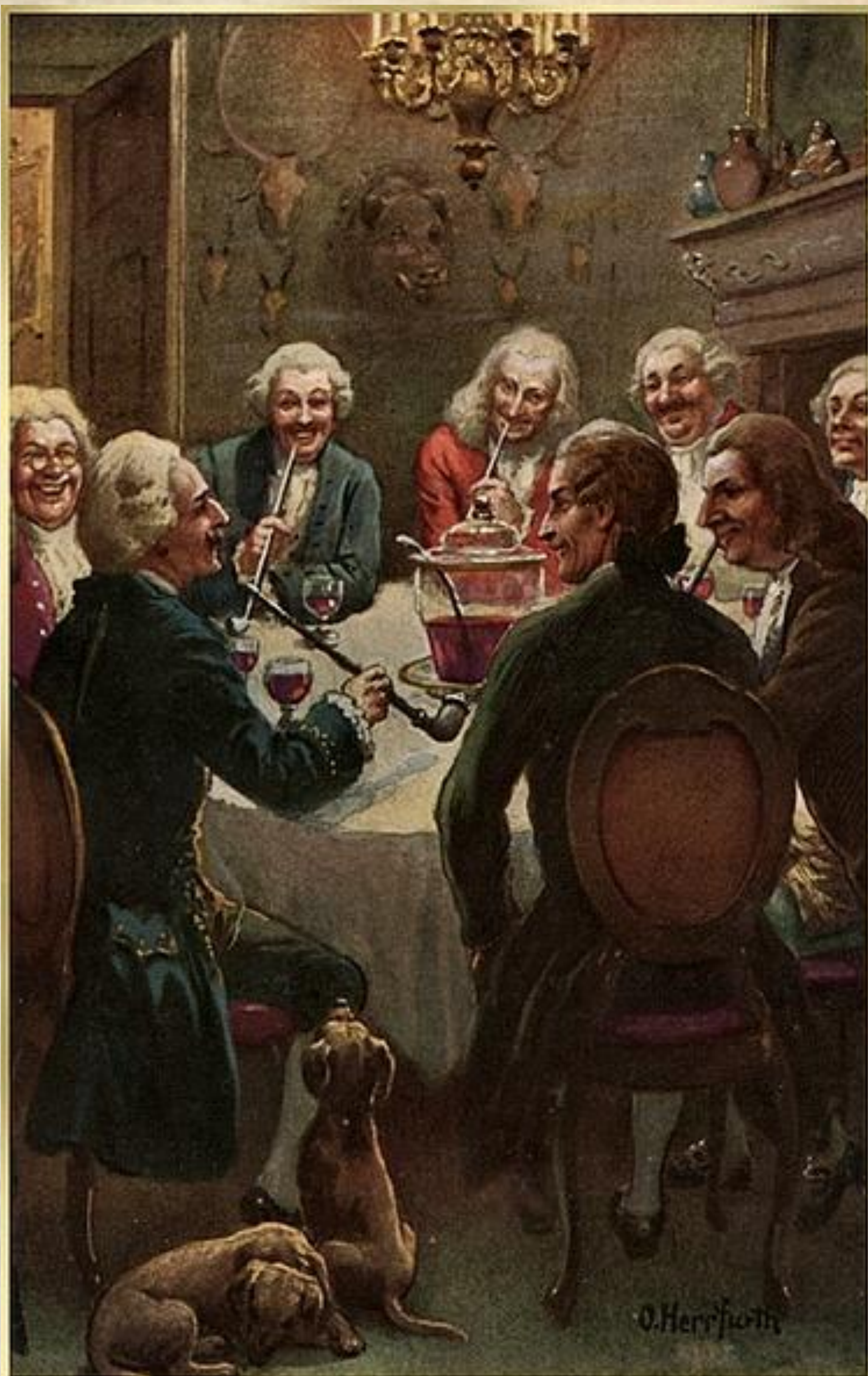
Într-o zi am ajuns la poalele unui lanț de munți, cel puțin tot atât de înalți ca Alpii.

Pe clinele stâncilor se aflau o mulțime de copaci mari, cât se poate mai feluriți. Pe crengile copacilor creşteau homari, raci, stridii, mrene, scoici, melci şi altele.

Dintre acestea, unele ar fi fost de ajuns ca să încarce un car întreg, iar pe cele mai mici un salahor abia le-ar fi putut căra bucată cu bucată. Ceea ce ajunge până la mal din soiurile acestea şi se găseşte de vânzare prin pieţele noastre nu sunt decât roade de lepădat pe care apa le doboară de pe crengi, aşa cum vântul scutură poamele stricate. Cei mai rodnici păreau pomii cu homari. Cei cu raci şi cu stridii îi întreceau însă în înălţime. Mărunţii melci de mare cresc pe un fel de tufişuri ce se găsesc întotdeauna la rădăcina pomilor cu stridii, de unde se încolăcesc în sus, cum suie iedera pe stejar. Am văzut, de asemenea, urmările cu totul ciudate ale unui naufragiu. Din câte mi-am dat seama, corabia se izbise de colţul unei stânci aflate la numai trei stânjeni mai jos de faţa mării şi, ducându-se la fund, se răsturnase. În cădere, corabia atinsese un pom mare cu homari. Desprinzând câteva roade, acestea căzuseră pe un pom cu raci ce se afla dedesubt, şi astfel se născu un rod nou, asemănător şi cu racii, şi cu homarii. Drept să vă spun, am încercat să iau cu mine un exemplar - dacă nu de alta, măcar pentru raritatea lui; dar mi-ar fi fost şi o povară peste puteri şi apoi nici Pegasul meu nu mai avea poftă să stea locului. Străbătusem, la urma urmei, mai mult de jumătatea drumului şi ne găseam într-o vale la o adâncime de cel puţin cinci sute de stânjeni. începusem să simt destul de serios lipsa aerului. Nici în alte privinţe nu o duceam tocmai bine. Întâlneam întruna peşti uriaşi care, după cum arătau boturile lor căscate, nu s-ar fi dat în lături să ne înghită pe amândoi. Dar biata mea Rosinanta era oarbă şi numai dibăcia mea de a mâna ne putea scăpa de intenţiile vrăjmaşe ale acestor domni înfometaţi. Pornii, aşadar, în galop vitejesc, căutând să ies cât mai repede la uscat...

Aici, domnii mei, se sfârşeşte povestea tatălui meu, pe care mi-am amintit-o vorbind despre vestita praştie. Din nefericire însă, din arma aceasta, care din moşi-strămoşi a adus nenumărate foloase familiei mele, a mai rămas o biată rămăşiţă în botul calului de mare.

O. Herrfurth

Eu, unul, nu i-am mai dat decât o singură întrebuințare, pe care v-am povestit-o, de altfel, zvârlind în spanioli cu una din ghiulelele lor neexplodate şi salvând astfel doi prieteni de la spânzurătoare. Cu prilejul acestei nobile întrebuințări, praştia mea, care şi aşa se cam destrămase, s-a dus cu totul. Cea mai mare parte din ea a zburat o dată cu ghiuleaua, iar bucățica ce mi-a mai rămas în mână se găseşte şi acum în arhiva familiei împreună cu alte importante vechituri, spre veşnică aducere aminte.

La puțină vreme după aceea părăsii Gibraltarul, întorcându-mă în Anglia. Acolo mă aştepta una dintre cete mai ciudate întâmplări prin care am trecut vreodată.

Trebuise să mă cobor până la Wapping, ca să fiu de față la îmbarcarea mai multor lucruri pe care le trimiteam unor prieteni de-ai mei de la Hamburg. După ce totul a fost gata, mă întorsei pe un drum ce trecea pe la Turnul Wharf. Era pe la amiază şi mă simțeam frânt de oboseală. Soarele mă supăra atât de tare, încât intrai în țeava unui tun, ca să mă odihnesc puțin. Şi nici nu apucasem bine să intru în țeava, că am şi adormit buştean.

Am uitat să vă spun că era tocmai ziua de patru iunie. La ora unu, toate tunurile trăgeau salve în cinstea zilei aceleia. Tunurile fuseseră încărcate de cu zori, şi cum nimeni nu putea bănui că mă găsesc vârât în țeavă, fui azvârlit peste case, pe celălalt mal al râului, în curtea unui fermier, între Bermondsey şi Deptford. Aci căzui într-o claie mare de fân şi din pricina buimăcelii, dormii mai departe, după cum e lesne de înțeles.

Cam peste vreo trei luni, fânul se scumpi într-atât, încât fermierul îşi spusese, pe bună dreptate, că ar lua preț bun dacă ar vinde ceea ce-i prisosea. Claia în care dormeam eu, fiind cea mai mare (avea pe puțin cinci sute de care) fu încărcată cea dintâi.

Mă trezi larma oamenilor care puseseră scările, vrând să urce sus, pe claie. Pe jumătate adormit, şi fără să-mi dau bine seama unde mă aflu, încercai să fug şi mă prăbuşii, căzând peste stăpânul fânului. Din cădere, eu însumi n-am pățit nimic, dar fermierul a tras ponosul pentru amândoi.

A rămas mort sub mine, fiindcă fără voia mea căzând, îi frânsesem junghetura. Spre deplina mea linişte însă, am aflat mai pe urmă că individul era un nemernic, care păstra roadele ţarinilor până ce se producea o amarnică scumpete, pentru a le vinde apoi cu neîngăduite câştiguri. Astfel că

moartea lui cumplită l-a ajuns pe bună dreptate, iar pentru cei mulți ea a fost o adevărată binefacere.

Şi vă puteți uşor închipui, domnii mei, cât de mirat am fost când mi-am venit cu totul în fire şi mi-am legat gândurile de atunci de cele cu care adormisem trei luni mai înainte. Vă puteți de asemenea închipui cât s-au minunat prietenii mei din Londra când, după multe zadarnice căutări, m-au văzut ivindu-mă neaşteptate. Dar, să mai bem un păhărel după aceea vă voi mai povesti iarăşi câteva din aventurile mele.

XIII. A OPTA AVENTURĂ PE MARE

Nici vorbă că veți fi auzit vorbindu-se de ultima călătorie de explorare a ținuturilor arctice a căpitanului Phipps*, astăzi lord Mulgrave. L-am întovărăşit pe căpitan, nu ca ofițer, ci ca prieten. După ce am ajuns pe o înaltă latitudine nordică, am pus mâna pe binoclul meu, pe care îl ştiți din povestea, călătoriei în Gibraltar, ca să mă uit la toate câte mă înconjurau. Căci, în treacăt fie zis, am socotit întotdeauna că e bine să te uiți din când în când în jurul tău, mai ales dacă eşti plecat în călătorie. Cam la o jumătate milă depărtare de noi plutea un ghețar cu mult mai înalt decât catargele noastre. Pe el am văzut doi urşi albi. Fiarele păreau a fi încleştate într-o luptă cumplită. Luându-mi fără zăbavă puşca pe umăr, pornii înspre sloiul de gheață.

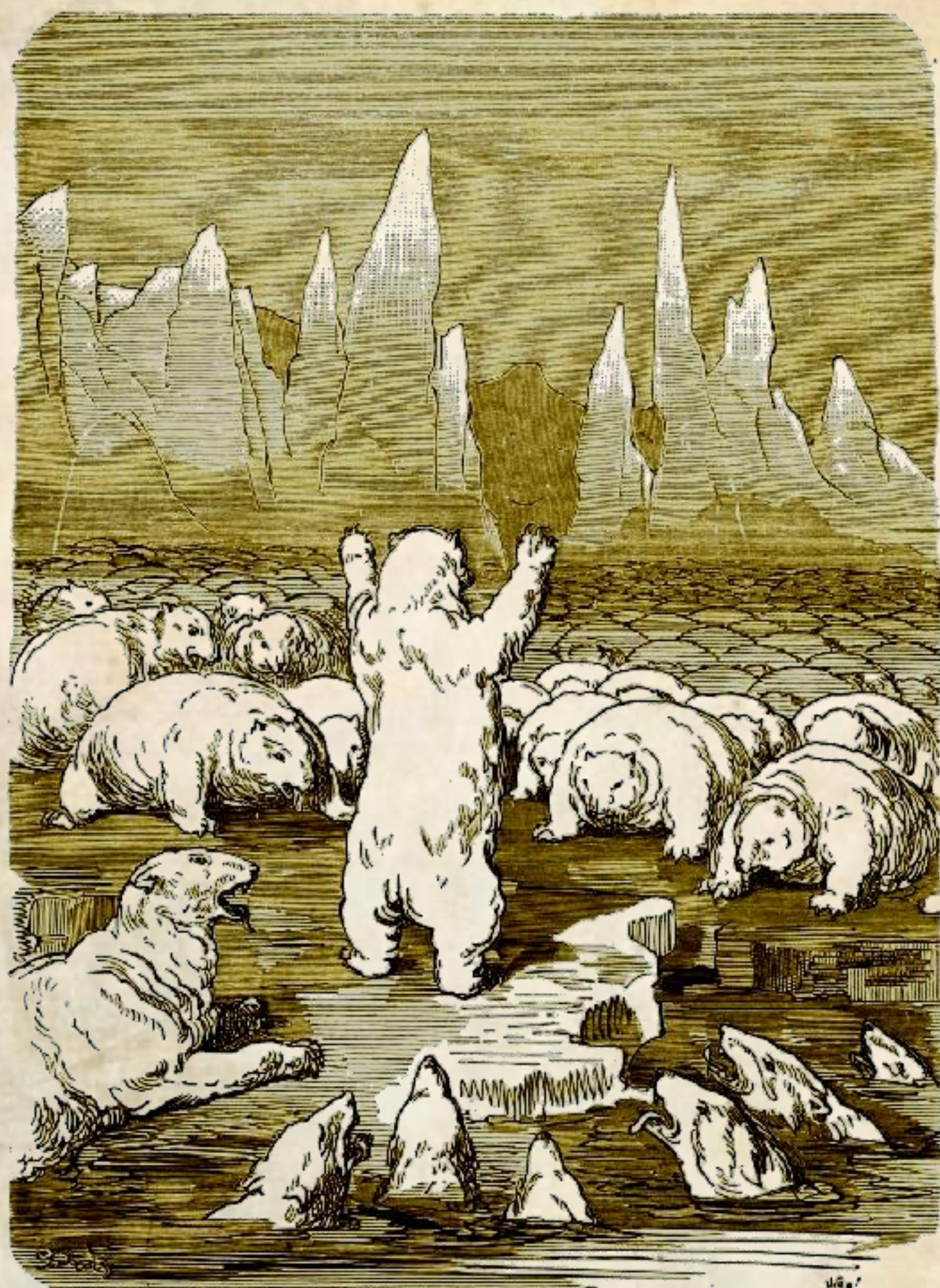

După ce ajunsei sus, pe coastă, mă văzui silit să apuc pe un drum nespus de greu şi de primejdios. Trebuia să sar de mai multe ori peste prăpăstii înspăimântătoare, iar prin alte locuri, pe unde gheața era ca oglinda, nu făcui altceva decât să cad şi să mă ridic întruna. În cele din urmă însă, am ajuns până la urşi şi abia atunci mi-am dat seama că ei nu se luptau, ci se jucau. Tocmai socotisem cam cât ar prețui blănurile (căci fiecare urs atingea cel puțin mărimea unui bou bine hrănit), când, vrând să pun puşca la ochi, îmi alunecă piciorul drept. Căzui pe spate şi-mi pierdui

* Căpitanul John Phipps a încercat în 1773 să ajungă în India trecând pe la Polul Nord. Ghețarii însă i-au barat drumul şi el s-a văzut silit să facă cale întoarsă.

cunoştinţa. Zăcui aşa cam o jumătate de oră. închipuiţi-vă uimirea mea când, trezindu-mă, văzui că una din dihănii mă întorsese cu faţa în jos şi mă înşfăcase tocmai de betelia pantalonilor mei noi de piele. Partea de sus a trupului mi se afla sub burta ursului, iar picioarele îmi ieşeau afară. Dumnezeu ştie unde m-ar fi cărat fiara aceea. Dar eu, scoţând briceagul - chiar acesta pe care-l vedeţi aici - îi apucai piciorul stâng de dinapoi şi-i tăiai trei degete. Atunci dihania îmi dădu drumul şi începu să urle înfricoşător. Apucând puşca, trăsei tocmai când ursul o luase la fugă şi el se prăbuşi mort pe gheaţă. E adevărat că lovitura mea adormise pentru vecie unul dintre animalele astea sângeroase, dar în acelaşi timp trezise mii de urşi care dormeau în jurul meu pe gheaţă, cam la o jumătate de milă depărtare. Şi toţi deodată porniră în goana mare spre mine.

Nici vorbă că n-avem timp de pierdut; dacă nu voiam să pier, trebuia să-mi vină grabnic o idee care să mă salveze. Şi ideea mi-a venit. Cam într-o jumătate din timpul care i-ar fi trebuit unui vânător îndemânatic să jupoaie blana de pe iepure, eu am jupuit ursul împuşcat. Apoi, înfăşurându-mă cu blana lui, am scos capul pe sub fălcile sale. Abia isprăvisem treaba asta şi se şi strânsese în jurul meu toată turma de urşi. Simţeam, pe sub blană, cum mă ia şi cu cald, şi cu frig. Cu toate acestea, viclenia mea reuşi de minune. Urşii veniră unul câte unul, mă mirosiră şi, după câte se părea, mă luară drept un urs de-al lor. Dacă aş fi fost ceva mai înalt, cu greu m-ar fi putut cineva deosebi de ceilalţi urşi. Dar chiar aşa, pot să spun că mulţi dintre puii lor nu mă întreceau cu mult în mărime. După ce m-au mirosit şi pe mine, şi cadavrul semenului lor răpus, urşii au devenit cât se poate de prietenoşi. Izbutisem chiar să le imit felul lor de a fi. Mă întreceau doar în privinţa mârâitului, a urletului şi hârjoanei. Dar, oricât de bine aş fi semănat cu un urs, tot om rămăsesem şi cugetam în ce fel aş putea folosi mai bine prietenia care se născuse între sălbăticiuni şi mine.

Cândva îmi spusese un felcer bătrân că o lovitură în şira spinării ucide pe loc. Amintindu-mi cuvintele lui, mă hotărâi să fac o încercare, îmi luai iarăşi cuțitul şi-l împlântai între umerii celui mai mare dintre urşi, drept în junghetură. Fireşte că era o încercare nespus de îndrăzneață şi am tras o spaimă bună din pricina ei. Căci dacă se întâmpla să rămână cumva dihania în viață după lovitură, mă făcea praf. Dar încercarea mea n-a dat greş. Ursul a căzut mort la picioarele mele, fără să zică nici pâs! Atunci mă hotărâi să-i răpun în acelaşi fel pe toți câți mai rămăseseră. Şi nu mi-a fost greu deloc, fiindcă deşi îşi vedeau semenii căzând în dreapta şi în stânga, urşii nici nu se sinchiseau măcar. Nu căutau nici cauza şi nici efectul prăbuşirii. Şi acesta a fost un mare noroc, atât pentru ei, cât şi pentru mine. Când i-am văzut pe toți zăcând în fața mea morți, mi se păru că sunt asemeni lui Samson în ziua în care ucisese miile de vrăjmaşi.

Pe scurt, să nu mai lungesc vorba, m-am dus la corabie, cerând trei sferturi din echipaj, ca să-mi ajute la jupuitul blănurilor şi la căratul şuncilor pe bord. În câteva ore am isprăvit treaba, încărcând întregul vas. Resturile le-am aruncat în apă şi nu mă îndoiesc nici o clipă că, bine pătrunse în sare, vor fi având un gust tot atât de bun ca şi şuncile.

La întoarcere am trimis, ca din partea căpitanului, câteva şunci pentru lorzii Amiralității, am mai trimis câteva pentru lorzii Tezaurului şi pentru lordul-primar şi pentru Sfatul Orăşenesc al Londrei, iar câteva, mai puțintele, le-am trimis societăților comerciale. Cele care mi-au mai rămas le-am dăruit prietenilor mei cei mai buni. Toată lumea mi-a mulțumit călduros. Cityul însă mi-a cinstit darul cu deosebită atenție, invitându-mă să iau masa la primărie, în fiecare an în ziua alegerii lordului-primar.

Blănurile de urs le-am trimis împărătesei Rusiei, rugîndo să facă din ele şube de iarnă pentru maiestatea sa şi pentru curteni, împărăteasa îmi mulțumi printr-o scrisoare scrisă de mâna ei, pe care mi-o aduse un trimis extraordinar.

Eram poftit să-i fac cinstea de a împărți coroana cu ea, în calitate de soț.

Dar fiindcă n-am alergat niciodată după măriri regeşti, i-am răspuns maiestăţii sale, în cuvintele cele mai alese, că-i mulţumesc pentru bunăvoinţă, însă nu pot primi să-i fiu soţ. Acelaşi trimis care mi-a adus scrisoarea împărătească avea poruncă să aştepte şi să-i ducă maiestăţii sate răspunsul scris de mâna mea. O a doua scrisoare pe care am primit-o mai târziu de la împărăteasă mi-a dovedit puternicele simţăminte pe care ea le nutrea pentru mine, precum şi mărinimia spiritului ei. Boala de care a zăcut mai apoi, după cum ea însăşi (o, suflet gingaş!) a mărturisit într-o convorbire cu prinţul Dolgoruki, i s-a tras numai de pe urma cruzimii mele. Nu ştiu ce-or fi găsind cucoanele la mine, dar una ştiu: ca împărăteasa n-a fost singura dintre femei care, de la înălţimea tronului, să-mi ofere mâna.

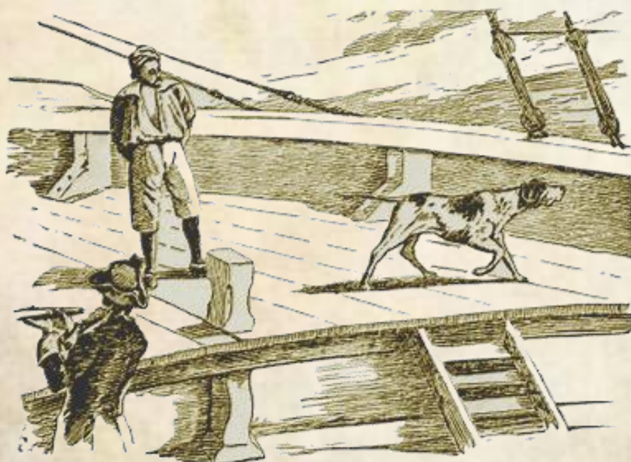
Pentru că unii au împrăştiat zvonul răuvoitor cum că Phipps, căpitanul, nu şi-ar fi împins călătoria atât de departe pe cât ar fi putut să o facă, este de datoria mea să-i iau apărarea.

Corabia noastră apucase pe drumul cel bun, până ce am încărcat-o peste măsură cu blănuri şi cu şunci de urs. Cu asemenea încărcătură ar fi fost o nebunie să mergem mai departe. Abia dacă mai eram în stare să înfruntăm vreun vânt ceva mai tare, şi cu atât mai puţin munţii de gheaţă care se găsesc la latitudinile mai mari.

Căpitanul a arătat mai pe urmă, de nenumărate ori, cât de nemulţumit a fost că nu şi-a avut şi el partea de glorie în ziua aceea, pe care, în mod intenţionat, a numit-o ziua blănurilor de urs. Mă pizmuiau pentru cinstea acestei victorii şi căutau în fel şi chip să mi-o micşoreze. Ne-am certat de multe ori din pricina aceasta şi ne avem şi astăzi ca pisica cu câinele. Printre altele, spunea că n-ar trebui să mă fălesc că am înşelat fiarele, îmbrăcat cum am fost în pielea uneia dintre ele. El s-ar fi dus netravestit printre urşi şt tot drept urs adevărat ar fi fost luat. Dar pricina mi se pare deosebit de gingaşă pentru ca cineva, care pretinde că are apucături politicoase, să se certe din cauza ei cu oricine ar fi mai ales cu un nobil de sânge ca mine.

XIV. A NOUA AVENTURĂ PE MARE

O altă călătorie pe mare, din Anglia până în Indiile Răsăritene, am făcut-o în tovărăşia căpitanului Hamilton. Aveam cu mine un prepelicar care, fără să-l laud, prețuia mai mult decât greutatea lui în aur, fiindcă nu m-a înşelat niciodată, într-o zi, când, după cele mai precise observații pe care le-am putut face, ne găseam cam la vreo trei sute de mile de țărm, clinele a înlemnit deodată, ca şi cum ar fi simțit vânatul. L-am privit mirat vreun ceas întreg, după care le-am spus căpitanului şi tuturor ofițerilor de pe bord că trebuie să fim pe aproape de țărm, deoarece câinele meu simte vânatul.

Au râs toți cu hohote auzindu-mă vorbind astfel, dar hohotele lor nu m-au făcut să-mi schimb încrederea pe care o aveam în câinele meu. După multe ciorovăieli, pentru şi contra, îi spusei căpitanului în cele din urmă, cu toată hotărârea, că aveam mai multă încredere în mirosul lui Tray al meu decât în ochii tuturor marinarilor de pe bord. Îi propusei apoi, cu îndrăzneală, să facem rămăşag pe o sută de guinee (tocmai cât era prețul călătoriei mele), că n-o să treacă nici măcar o jumătate de oră şi vom da peste vânat.

Căpitanul - un om cu inimă de aur - începu să râdă din nou şi-l puse pe domnul Crawford, medicul vasului nostru, să-mi ia pulsul. Domnul Crawford mi-l luă şi afirmă că sunt cu totul şi cu totul sănătos. Apoi începură amândoi să

şuşotească între ei. Din şuşotelile lor prinsei lămurit cea mai mare parte.

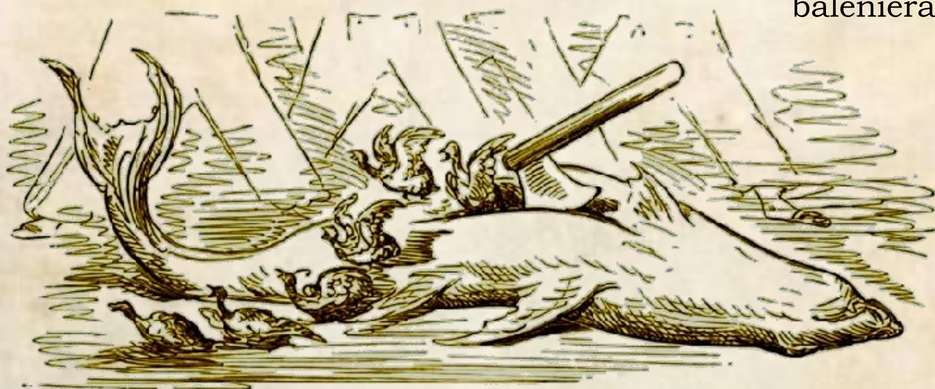
- Nu-i în toate minţile, deci n-ar fi cinstit să primesc rămăşagul - spunea căpitanul.

- Sunt cu totul de altă părere, adăugă medicul. E în toate minţile, numai că are mai multă încredere în mirosul câinelui său, decât în judecata ofiţerilor de pe bord. De pierdut, va pierde în orice caz, dar o şi merită.

- Un asemenea rămăşag - spuse mai departe căpitanul - după câte cred eu, nu va putea fi niciodată pe dea-ntregul cinstit. Totuşi, socot că va fi cu atât mai frumos din partea mea când, mai târziu, îi voi înapoia banii.

În tot timpul discuţiei, Tray al meu a rămas neclintit, ceea ce m-a întărit şi mai mult în părerea mea. Am propus pentru a doua oară rămăşagul şi de data aceasta el a fost primit.

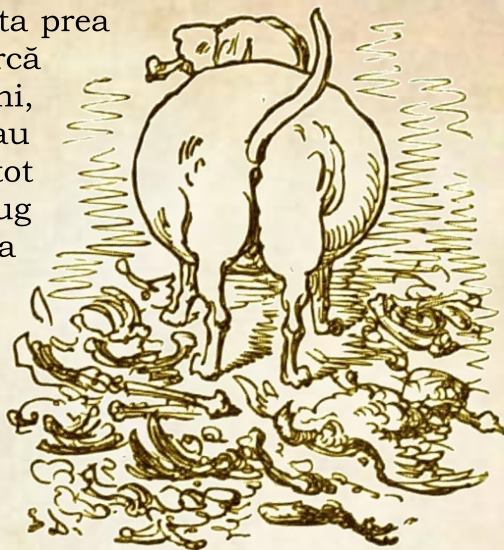
Abia încheiasem rămăşagul, când nişte marinari de pe baleniera

agăţată la pupa vasului nostru prinseră un rechin neobişnuit de mare. Rechinul a fost îndată tras pe bord. Marinarii au spintecat pestele, şi ce să vezi? în stomacul lui am găsit, nici mai mult, nici mai puţin, decât sase perechi de potârnichi vii.

Bietele păsări erau de multă vreme acolo: una din ele căzuseră cloşcă si tocmai în clipa când a fost spintecat rechinul a ieşit un pui din găoace. Puiul acesta l-am crescut laolaltă cu nişte pisoi, veniţi pe lume doar cu câteva clipe mai înainte. Pisica îl iubea ca şi cum ar fi fost din cei cu patru labe, pe care îi născuse ea. Se stropşea groaznic atunci când

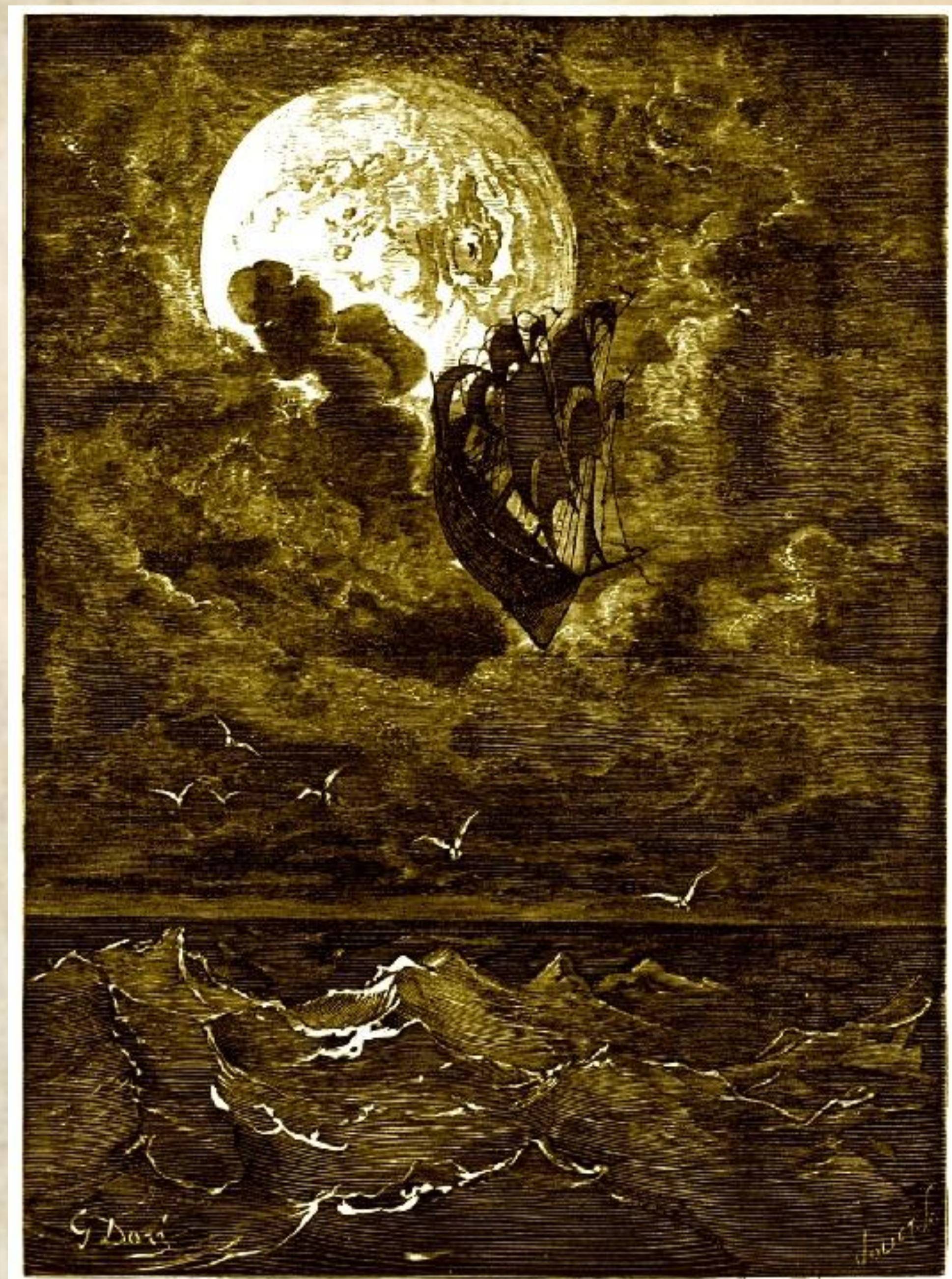
puiul de potârniche se depărta prea mult şi nu voia să se întoarcă de îndată. Dintre potârnichi, patru căzuseră cloşti. Cloceau când una, când alta, aşa că tot timpul călătoriei a fost belşug de vânat la masa comandantului. Drept mulțumire pentru cele o sută de guinee pe care le-am câştigat, i-am dat zilnic bietului Tray oasele potârnichilor, iar uneori chiar şi câte o pasăre întreagă.

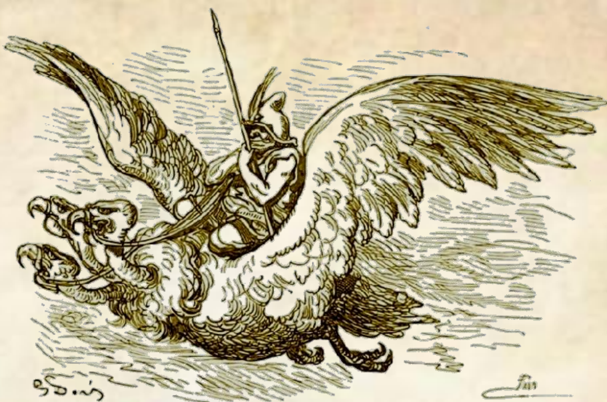
XV. A ZECEA AVENTURĂ PE MARE

V-am mai povestit cândva, domni mei, despre o scurtă călătorie pe care am făcut-o în lună, unde m-am dus să-mi caut securea de argint. De atunci am mai fost încă o dată acolo dar într-un fel mult mai plăcut. De data asta am stat îndeajuns ca să mă pot informa temeinic despre o mulțime de lucruri pe care vi le voi descrie pe cât îmi va îngădui memoria. Unei rude de-ale mele mai îndepărtate, îi intrase în cap un gărgăune, cum că trebuie să existe neapărat un neam de oameni care să se asemene ca mărime cu acei, zice-se, întâlniți de Gulliver în Regatul Brobdignag. Pentru a-l descoperi; ruda mea a pornit într-o călătorie de studii rugându-mă s-o întovărăşesc. Întrucât mă priveşte, n-am crezut niciodată în poveştile astea. Mi s-au părut totdeauna basme şi am fost tot atât de puțin convins că s-ar afla pe undeva o țara numită Brobdignag, pe cât sunt de convins că ar exista Eldorado. Dar omul avea de gând să mă facă moştenitorul lui, aşa că-i eram oarecum îndatorat. Aşadar, am sosit cu bine în Mările Sudului, fără a fi întâlnit ceva mai de seamă, despre care să-mi pot aminti, în afară de nişte bărbați şi câteva femei ce zburau dansând un menuet prin văzduh ori făcând tot soiul de acrobații şi alte fleacuri de acelaşi fel.

În a optsprezecea zi a călătoriei, tocmai când treceam prin fața insulei Otaheiti, se iscă un uragan care ne luă corabia pe sus, ridicând-o la cel puțin o mie de mile deasupra mării şi purtând-o vreme îndelungată prin văzduh. Mai apoi, un vânt prielnic ne umflă pânzele şi pornirăm cu o iuțeală neînchipuită. Şase săptămâni am tot călătorit deasupra norilor, până ce, în cele din urmă, am dat peste o țară mare, rotundă şi strălucitoare, ca o insulă sclipitoare. Corabia intră într-un port liniştit. Trăgând la mal, ne dădurăm seama că țara era locuită. Şi văzând sub noi un alt pământ, cu oraşe, copaci, munți, râuri, lacuri şi altele, am bănuit că acolo, dedesubt, trebuie să fie lumea pe care o părăsisem.

G Doré

În lună, fiindcă insula sclipitoare în care ne găseam era chiar luna, văzurăm nişte ființe uriaşe, călărind pe vulturi pleşuvi, care aveau fiecare câte trei capete. Ca să vă puteți face o idee despre mărimea vulturilor

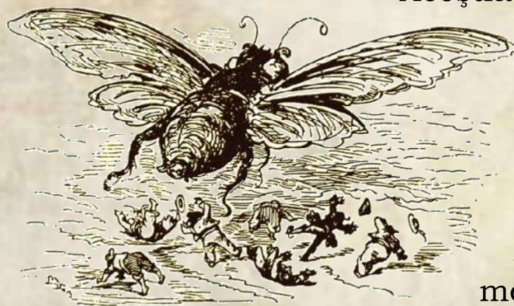

acelora cu trei capete, trebuie să vă spun că distanța dintre vârful aripilor lor era de şase ori mai mare decât lungimea parâmelor de la pânzele corăbiei noastre, în loc să încalece pe cai, cum facem noi, în lumea noastră, locuitorii lunii zboară pe aceste păsări.

Regele locului se războia tocmai cu soarele. A vrut să mă facă şi pe mine ofițer, dar n-am primit cinstea la care năzuia maiestatea sa.

În lumea lor, toate sânt înspăimântător de mari. Spre pildă, o muscă obişnuită abia dacă e cu puțin mai mică decât o oaie de pe la noi. Armele cele mai de seamă pe care locuitorii lunii le folosesc în război sunt ridichile. Ele se aruncă aşa cum se aruncă sulițele, iar cel atins de ridiche rămâne mort pe loc. Când nu e timpul ridichilor, locuitorii le înlocuiesc cu cozi de sparanghel. Scuturile sunt făcute din ciuperci.

Am văzut în lună şi câțiva băştinaşi din steaua Sirius, pe care i-a adus la asemenea depărtări spiritul lor comercial. Aceştia au capete de zăvozi. Ochii le sunt aşezați de o parte şi alta a vârfului nasului sau mai degrabă la rădăcina nasului. Ei n-au pleoape, din care pricină atunci când se culcă îşi acoperă ochii cu limba, în mod obişnuit, fiecare dintre ei

atinge o înălțime de douăzeci de picioare. Nici printre locuitorii lunii nu e vreunul mai scund de treizeci şi şase de picioare, iar numele pe care şi-l dau e cu totul ciudat: nu-şi zic oameni, ci ființe fierbătoare, fiindcă, asemeni nouă, au obiceiul să-şi gătească fierturile la foc. De altfel, locuitorii lunii pierd foarte puțin timp cu mâncarea. Le e de ajuns doar să-şi deschidă partea stângă a trupului ca să vâre întreaga porție de mâncare de-a dreptul în stomac. După ce fac asta, se închid la loc şi stau aşa până ce vine iarăşi o zi anumită, tocmai peste o lună. Prin urmare, în decursul unui an întreg ei mănâncă numai de douăsprezece ori. E o rânduială mai bună decât a noastră pentru orice om care nu e nici mâncău şi nici chefliu. Ființele fierbătoare, ca şi toate celelalte animale, nu sunt decât de un singur sex.

În lună totul creşte pe copaci. Dar copacii sunt foarte deosebiți între ei după roadele diferite pe care le dau, după mărime şi după frunziş. Aşa, de pildă, cei pe care cresc ființele fierbătoare - oamenii - sunt mult mai frumoşi decât ceilalți, au crengile mari şi drepte, frunzele de culoarea cărnii şi roadele ca nişte nuci lungi de cel puțin şase picioare, cu coaja foarte tare. Când nucile îşi schimbă culoarea, adică atunci când sunt coapte, locuitorii le culeg cu mare grijă şi le păstrează atâta vreme cât cred că e nevoie. Dacă vrei să învii miezul acestor nuci, le arunci într-un cazan mare, cu apă clocotită, în câteva ceasuri coaja se sparge şi ființa cea nouă îşi face apariția.

Natura hotărăşte îndeletnicirile acestor ființe încă înainte ca ele să vină pe lume. De sub coajă poate sa iasă un soldat, de sub alta un filosof, de sub a treia un teozof, de sub a patra un cunoscător al legilor, de sub a cincea un fermier, de sub a şasea un țăran şi aşa mai departe. De îndată ce prind viață, fiecare începe să ducă la îndeplinire ceea ce înainte de asta nu ştiuse decât teoretic. Ca să ghiceşti dinainte, cu precizie, ce se află sub fiecare coajă, e foarte greu. Cu toate astea, pe vremea când eu mă găseam în lună, un teolog lunatic făcea mare zarvă cum că ar fi descoperit taina cojilor. Dar nu se uita nimeni la el şi mai toți îl

socoteau bolnav. Când îmbătrânesc, locuitorii lunii nu mor, ci se destramă în văzduh şi se topesc ca fumul. De băut n-au nevoie, fiindcă în afară de răsuflare nu au loc în corpul lor procese de eliminare. Cât priveşte mâinile, ființele fierbătoare n-au decât un singur deget la fiecare mână şi totuşi îşi fac treburile cu destulă îndemânare, mai bine chiar decât noi, care în afară de degetul mare mai avem încă patru. Locuitorii lunii îşi poartă capul, mai totdeauna, la subsuoara dreaptă. Iar când călătoresc sau pornesc la vreo muncă unde au de făcut cine ştie ce mişcări violente, de obicei nu-şi iau capul cu ei, ci îl lasă acasă, fiindcă îi pot asculta sfaturile de la orice depărtare s-ar găsi. De aceea, când aristocrații din lună vor să afle ce se mai petrece în mijlocul prostimii, nici n-au nevoie să meargă la fața locului. N-au decât să rămână frumuşel acasă, mai bine-zis să-şi oprească trupul acasă, şi să trimită numai capul care poate să nu fie recunoscut îndată. Apoi, la dorința stăpânului, capul se reîntoarce, aducând ştirea trebuitoare.

În lună, sâmburii strugurilor seamănă leit cu boabele de grindină de pe la noi. Sunt cu totul convins că de câte ori vreo vijelie rupe strugurii de pe

vița din lună, sâmburii cad pe pământ, iar noi spunem atunci că bate grindina. Observația asta a mea trebuie că e de multă vreme cunoscută podgorenilor noştri, fiindcă mi s-a dat adeseori să beau un vin ce părea făcut din boabe de grindină şi semăna întru totul la gust cu vinul din lună.

Era cât pe-aci să uit o ciudățenie nemaipomenită locuitorii lunii îşi folosesc pântecele aşa cum noi am folosi o raniță, vârând în el tot ce le face trebuință. Iar după aceea, îl pot închide şi deschide, după plac, aşa cum fac şi cu stomacul. Şi asta, fiindcă nu au intestine, ficat, inimă şi alte măruntaie. Şi nici haine.

Ei îşi pot scoate ochii şi-i pot pune la loc, după cum au chef, şi pot vedea tot atât de bine cu ei şi când îi au în cap, şi când îi au în palmă. Dacă, din întâmplare, pierd cumva sau strică vreun ochi, pot împrumuta sau îşi pot cumpăra altul, şi-l folosesc tot atât de bine ca şi pe cel pierdut. De aceea, în lună găseşti pretutindeni negustori de ochi. Iar în privința asta, toți locuitorii îşi au nebuniile lor: ba poartă ochi verzi, ba poartă ochi căprui.

Sunt şi eu de părerea domniilor voastre că toate lucrurile astea par ciudate. Dar îl sfătuiesc pe oricine ar avea o cât de mică îndoială să se ducă el însuşi în lună, ca să se asigure că am rămas atât de credincios adevărului, cum rareori se întâmplă celorlalți călători.

XVI. CĂLĂTORIE PRIN LUME, PRECUM SI ALTE MINUNATE AVENTURI

Daca ar fi să mă iau după privirile domniilor voastre, mai degrabă aş obosi eu povestindu-vă neobişnuitele întîmplări ale vieții mele, decât dumneavoastră ascultându-mă.

Bunăvoința pe care mi-o arătați mă măguleşte prea mult ca să închei şirul povestirilor mele, aşa cum îmi propusesem, cu călătoria mea în lună. De aceea, mai ascultați, dacă aşa vă e placul, încă o poveste care seamănă cu cea de mai înainte în privința adevărului ei, dar este şi mai minunată, şi mai extraordinară ca cea dintâi.

Călătoriile lui Brydon în Sicilia, pe care le-am citit cu multă plăcere, mi-au deschis pofta să văd Muntele Etna. În drumul meu spre Etna nu mi s-a întâmplat nimic mai de seamă. Aste o spun eu, fiindcă dacă ar fi vorba de alți călători, apoi s-ar afla destui care să găsească cine ştie ce lucruri, cu totul deosebite, după părerea lor. Şi apoi s-ar apuca să le povestească celorlalți, ca să-şi scoată cheltuielile de călătorie. Pentru mine însă toate astea sunt nimicuri obişnuite, cu care n-aş pune la încercare răbdarea vreunui om de ispravă.

Aşadar, într-o dimineață pornii dintr-o cabană de la poalele muntelui, deplin hotărât să caut şi să cercetez alcătuirea lăuntrică a acestei căldări de foc, chiar dacă ar trebui să-mi dau viața pentru asta.

După un drum anevoios, care a ținut vreme de trei ceasuri, am ajuns în vârful muntelui. L-am găsit în plină fierbere; de trei săptămâni tot clocotea neîncetat. S-au scris atâtea despre înfățişarea Etnei în asemenea împrejurări, încât chiar dacă s-ar mai putea face vreo descriere, socot că ar fi cu totul de prisos. Iar dacă domniile voastre, după cum îndrăznesc s-o spun din câte vă cunosc, nu sunteți în stare s-o faceți, apoi cu atât mai cuminte ar fi ca nici eu să nu-mi mai pierd vremea încercând ceea ce e cu neputință, şi nici domniile voastre să nu vă pierdeți buna dispoziție.

Am făcut de trei ori ocolul craterului - pe care rogu-vă să vi-l închipuiți ca pe o pâlnie uriaşă - şi dându-mi seama că nu sunt cu nimic mai lămurit decât înainte, m-am hotărât în cele din urmă să mă azvârl în el. Dar nici n-apucase bine s-o fac, când mă simții ca într-o baie turcească îndrăcit de fierbinte, iar bietul meu trup a fost ars şi lovit în părțile mai nobile, ca şi în cele mai puțin nobile, de cărbunii aprinşi, care săreau neîncetat în sus.

Oricât ar fi fost însă de mare puterea care arunca în afară cărbunii, greutatea trupului meu în cădere era mult mai mare, aşa că în scurtă vreme ajunsei cu bine la fund. Dar acolo, primul lucru de care luai cunoştință a fost o răbufneală înspăimântătoare, o larmă şi nişte zbierete şi ocări ce se iscaseră chiar lângă mine. Deschisei ochii, şi ce să vezi? Mă găsii dinaintea lui Vulcan şi a ciclopilor săi. Domnii aceştia, pe care mintea mea luminată îi aruncase de mult în împărăția Minciunilor, se certau de trei săptămâni. Nu se înțelegeau care-i mai mare şi care trebuie să se supună, şi

cearta lor adusese pacostea în lumea de sus. La ivirea mea însă se făcu deodată pace şi bună înțelegere printre ei.

Vulcan porni şchiopătând spre un dulap, de unde luă plasture şi alifii. Apoi mi le puse chiar cu mâna lui, vindecându-mi în câteva clipe rănile. După aceea îmi dete ca întăritoare o sticlă de nectar, cât şi alte băuturi alese de care au parte numai zeii şi zeițele. Când văzu că mi-am mai venit puțin în fire, el mă înfățişă soției sale, Venus, poruncindu-i să-mi ofere tot confortul cerut de starea în care mă aflam. Măreția încăperii în care mă dusese, precum şi dumnezeiescul farmec al zeiței întrec orice putință de a fi arătate prin vorbe.

Vulcan îmi făcu o descriere amănunțită a Muntelui Etna. El îmi spuse că muntele acesta n-ar fi altceva decât un maldăr de cenuşă zvârlită din colivia lui; îmi mai spuse că nu o dată a fost silit să-şi pedepsească lucrătorii; că, în asemenea împrejurări, el aruncă în ei cu cărbuni aprinşi, dar că ciclopii se apără adeseori cu mare îndemânare, zvârlind cărbunii în lume, ca să scape.

- Certurile noastre țin uneori chiar timp de mai multe luni - continuă el. Fenomenele la care dau ele naştere pe pământ, voi, muritorii - după cum aud - le numiți erupții. Şi Vezuviul este unul din atelierele mele. Mă leagă de el un drum pe sub mare, lung de cel puțin trei sute cinzeci de mile. Şi acolo, aceleaşi neînțelegeri dau loc la aceleaşi erupții.

Mult mi-au plăcut cele învățate de la zeu, dar şi mai mult mi-a plăcut să mă găsesc împreună cu soția sa. Şi poate că n-aş fi părăsit niciodată palatele lor subpământene, dacă nişte intriganți zeloşi nu i-ar fi şoptit la ureche lui Vulcan anumite lucruri, aprinzând în inima lui bună cumplitul foc al geloziei. De aceea, fără să-mi dea nimic a înțelege, mă luă într-o bună dimineață, mă duse într-o încăpere pe care n-o mai văzusem până atunci şi aplecându- mă peste un puț tare adânc, după câte mi s-a părut, îmi zise:

- Muritor nerecunoscător, întoarce-te în lumea din care ai venit!

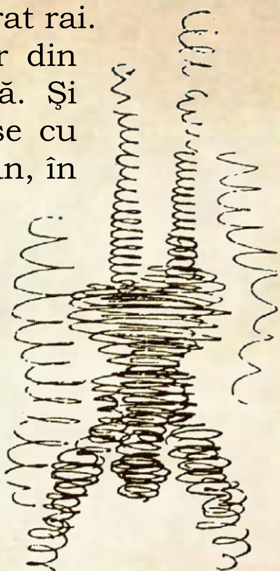
Şi cu aceste cuvinte, fără a-mi da putința să mă apăr, îmi făcu vânt în adâncime.

Şi m-am dus, şi m-am tot dus, cu iuțeală tot mai mare până ce înfricoşarea sufletului îmi răpi în cele din urmă cunoştința. Mă trezii însă deodată din leşinul meu, căzând într-o mare luminată de razele soarelui. Să înot bine şi să fac tot felul de giumbuşlucuri în apă ştiam încă din tinerețe. Aşa că mă simții ca la mine acasă. Față de primejdia înspăimântătoare din care tocmai scăpasem, mi

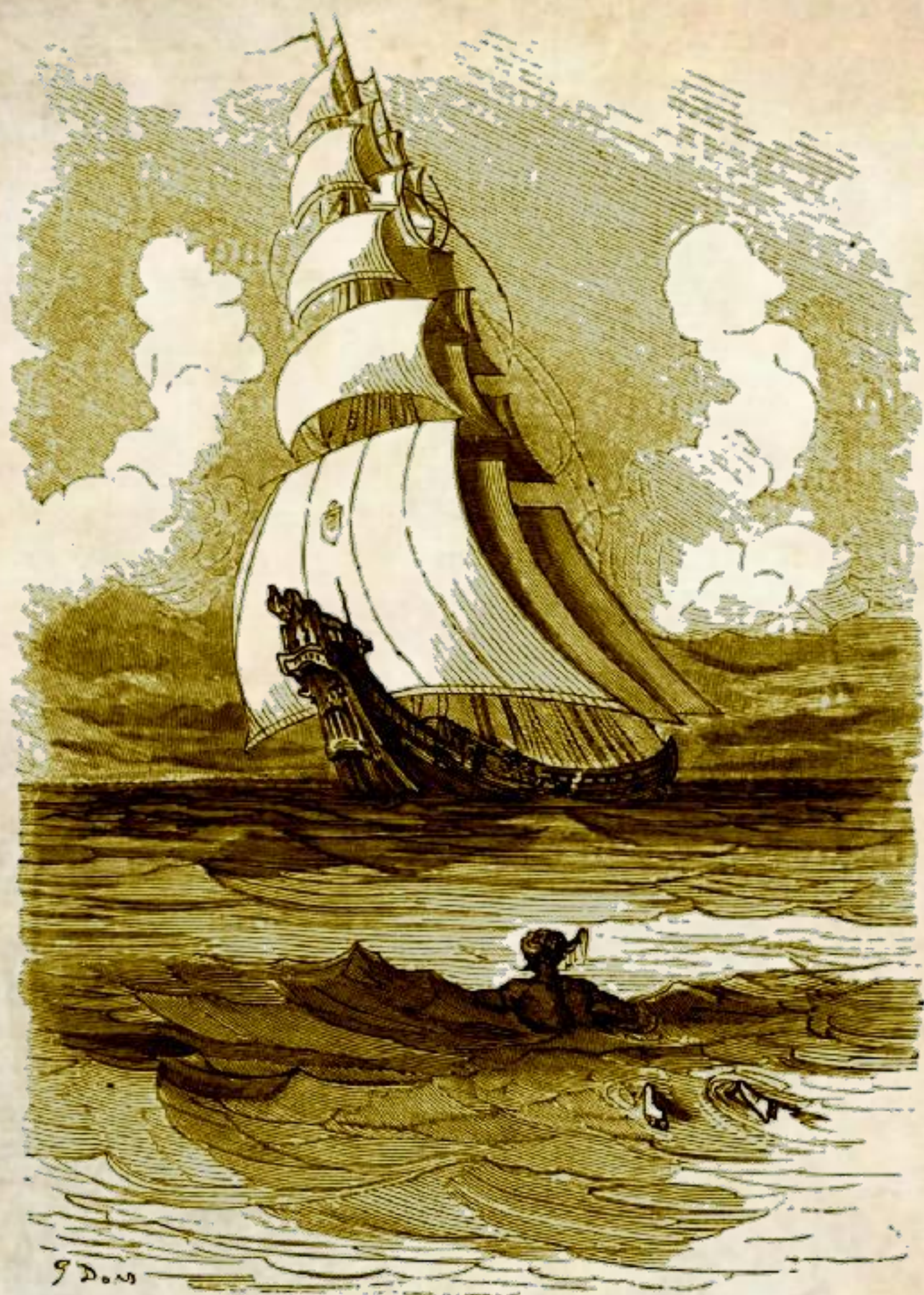
se părea acum că mă găsesc într-un adevărat rai.

Îmi rotii privirile în toate părțile, dar din nenorocire nu văzui decât apă şi iar apă. Şi clima de aici era neplăcută, deosebindu-se cu totul de aceea din covălia meşterului Vulcan, în sfârşit, la o oarecare depărtare zării ceva ce părea a fi o stâncă uriaşă, care înainta spre mine. Curând îmi dădui seama că am înainte un ghețar plutitor. După cercetări îndelungi găsii, în sfârşit, un loc pe care să pun piciorul şi mai apoi putui să mă cațăr până în vârf. Dar spre marea mea deznădejde, nici de aici nu mi-a fost cu putință să descopăr vreun țărm, în cele din urmă, însă, cu puțin înainte de a se însera, se ivi un vas care venea spre mine.

Când vasul se apropie îndeajuns, începui să strig. Mi se răspunse în limba olandeză. Atunci sării în mare, înotai până la vas şi fui luat pe bord. întrebând în ce loc ne găseam, mi s-a răspuns: în Mările Sudului. Descoperirea aceasta îmi lumină deodată întreaga taină - aşadar, nu mai putea fi nici urmă de îndoială că mă prăbuşisem din Muntele Etna tocmai în Mările Sudului, trecând prin miezul Pământului. Un asemenea drum, orice s-ar spune, e cu mult mai scurt decât un ocol în jurul lumii. Nimeni înaintea mea nu l-a întreprins, iar dacă ar fi să-l mai străbat o dată, atunci fără îndoială că m-aş pregăti să fac observații mai detaliate.

După ce luai niscai întăritoare, mă culcai. Dar olandezii sunt neciopliți de felul lor. Le povestisem ofițerilor aventurile mele, aşa, cu totul firesc şi simplu, cum vi le-am povestit şi domniilor voastre. Şi cu toate astea, unii dintre ei, şi îndeosebi căpitanul, făcuseră nişte mutre de parcă ar fi pus la îndoială adevărul spuselor mele. Totuşi, mă primiră cu prietenie pe vas, şi eu - fiindcă trăiam din mărinimia lor - am fost silit, vrând-nevrând, să închid în sinea mea jignirea.

Bineînțeles că îi întrebai încotro au pornit. îmi răspunseră că fac o nouă călătorie de cercetări şi că, dacă povestea mea ar fi adevărată, atunci şi țelurile lor ar izbândi. Ne aflam exact pe drumul străbătut odinioară de căpitanul Cook şi a doua zi dimineața am sosit la Botany-Bai, un ținut în care guvernul englez n-ar trebui să surghiunească pungaşi, ci oameni de ispravă, pentru a-i răsplăti, într-atât de darnică a fost natura pe meleagurile acelea.

Am stat acolo trei zile. În a patra, curând după ce am plecat, s-a stârnit o furtună înspăimântătoare, care ne-a sfâşiat în câteva ore toate pânzele şi ne-a sfărâmat bompresul. Vijelia ne-a dărâmat şi catargul cel mare al perochetului care, căzând peste cutia busolei, a prefăcut-o în țăndări - şi cutie şi busolă Oricine a călătorit pe mare îşi dă seama ce urmări nefericite poate avea o asemenea pierdere. Nu mai ştiam încotro s-o luăm. în cele din urmă furtuna s-a potolit şi s-a pornit un vânt bun şi prielnic. Am navigat trei luni, bătând un drum grozav de lung, când am văzut deodată că în preajma noastră se petrece o schimbare uluitoare. Am început să ne simțim uşori şi veseli, iar nările ni s-au umplut cu cele mai plăcute miresme. Până şi marea îşi schimbase culoarea: nu mai era verde, ci albă.

La puțină vreme după această schimbare minunată se zări şi uscatul. Nu prea departe, în fața noastră, se ivi un port spre care ne îndreptam fără să mai zăbovim. Locul era larg şi adânc, cum nu se poate mai potrivit pentru aruncat ancora. Dar în loc de apă era plin cu lapte deosebit de gustos. După ce am tras la mal, ne-am dat seama că insula nu era de fapt decât o bucată uriaşă de brânză. Şi poate nici n-am fi observat asta, dacă nu s-ar fi întâmplat ceva cu totul neobişnuit.

Pe vasul nostru se afla un marinar căruia, din născare,

îi era nesuferită brânza. De cum am pus piciorul pe țărm, el a căzut leşinat. Când s-a trezit, ne-a rugat să-i luăm brânza de sub picioare. Şi într-adevăr, cercetând, văzurăm că avea întru totul dreptate, întreaga insulă, după cum am mai spus, nu era decât o bucată uriaşă de brânză. Din ea se hrăneau de altfel şi localnicii. Ceea ce mâncau ziua, creştea noaptea la loc. Am văzut şi multă viță de vie cu ciorchini mari şi frumoşi, din care însă, când îi storceai, țâşnea lapte curat.

Localnicii erau frumoşi şi drepți ca nişte brazi. Cea mai mare parte dintre ei atingeau înălțimea de nouă picioare. Fiecare avea trei picioare şi un braț. Vârstnicii purtau un corn în frunte, pe care se pricepeau să-l folosească cu multă dibăcie. Le plăcea să se ia la întrecere pe suprafața laptelui şi se plimbau deasupra lui fără să se cufunde, aşa cum ne-am plimba noi într-o livadă.

Pe insulă sau, mai bine-zis, pe brânza aceasta, creştea de asemeni din belşug grâu cu spicele cât mânătărcile, în care se găseau pini coapte de-a gata şi bune de mâncat. Umblând în cercetare pe întinsul brânzei, am dat peste şapte râuri cu lapte şi două cu vin.

După o călătorie de şaisprezece zile, am ajuns la țărmul opus celui pe care debarcasem. Acolo am găsit un ținut întreg din brânza înverzită, care place atât de mult unora. Numai că în loc să fi făcut viermi, după cum se întâmplă de obicei, pe brânza aceasta creşteau pomi fructiferi dintre cei mai aleşi: piersici, caişi şi mii de soiuri pe care nu le cunoşteam măcar. Pomii erau uluitor de mari şi între crengile lor se aflau o mulțime de cuiburi.

Aşa, de pildă, printre altele, ne-a atras luarea-aminte cuibul unui pescăruş, de cinci ori mai mare decât acoperişul bisericii Sfântului Paul de la Londra. Cuibul, împletit cu multă măiestrie de nişte buşteni uriaşi, avea înăuntru cel puțin - stați un pic, fiindcă vreau să fiu cât se poate de

precis - da, avea cel puțin cinci sute de ouă, fiecare ou fiind cam de mărimea unui butoiaş. Nu numai că puteam vedea puii din găoace, dar îi şi auzeam cum fluieră.

Când, după multă trudă, am izbutit să spargem un asemenea ou, a ieşit din el un pui golaş care, fără să mint, era mai mare decât douăzeci de vulturi pleşuvi ajunşi la maturitate şi puşi laolaltă. Dar de îndată ce i-am dat drumul puişorului, iată că s-a şi coborât asupra noastră pescăruşul cel bătrân, l-a înşfăcat în gheare pe căpitan, l-a înălțat cam o milă, l-a bătut straşnic cu aripile şi apoi i-a dat drumul în mare.

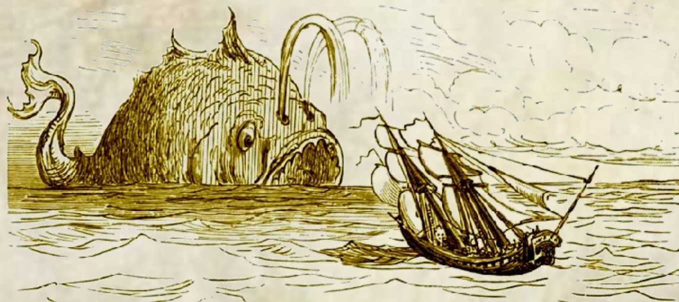
Dar, după cum se ştie, olandezii înoată ca şobolanii, aşa că după câtva vreme căpitanul ne-a ajuns din urmă şi ne-am întors cu toții la vas. Şi fiindcă n-am luat-o pe drumul cel vechi, am putut întâlni încă o mulțime de lucruri noi şi ciudate. Aşa, de pildă, printre altele, am împuşcat doi boi sălbatici, cărora le creştea un singur corn, şi acela între ochi. După ce i-am împuşcat însă ne-a părut rău, aflând că localnicii îi îmblânzesc şi-i folosesc şi la călărie, şi la ham - cum folosim noi caii. Carnea boilor - din câte mi s-a spus - pare a fi deosebit de gustoasă, dar nu poate fi de nici un folos unui neam care nu trăieşte decât cu lapte şi brânză.

Când mai aveam de mers încă vreo două zile până la corabia noastră, am văzut trei indivizi spânzurați de copaci, cu picioarele în sus. întrebând care poate fi pricina unei atât de straşnice cazne, mi s-a răspuns că ei ar fi colindat prin țări străine şi că, întorcându-se acasă, şi-ar fi mințit prietenii povestindu-le despre lucruri pe care nu le văzuseră şi care nu se petrecuseră. Am socotit că pedeapsa e dată pe bună dreptate, ştiut că e o datorie a fiecărui om, dar mai cu seamă a călătorilor, de a nu se depărta cu nici o iotă măcar de la cel mai curat adevăr.

O dată ajunşi la vas, am ridicat ancora şi am plecat cu pânzele întinse din țara aceasta fără seamăn pe lume. Iar când am pornit, toți copacii de pe țărm - printre care erau şi unii foarte groşi şi înalți s-au ploconit ca la comandă de două ori în fața noastră. Apoi s-au îndreptat, reluându-şi vechea lor poziție. După ce am plutit timp de trei zile în cruciş şi-n curmeziş - Dumnezeu mai ştie pe unde, că noi busolă tot n-aveam - am ajuns într-o mare cu totul şi cu totul neagră. Am gustat din presupusa apă neagră, şi ce să vezi? Era cel mai bun vin! De acum a trebuit să veghem ca nu cumva să ni se îmbete marinarii.

Dar bucuria n-a ținut mult, fiindcă peste câteva ceasuri ne-am pomenit împresurați de balene, ca şi de alte animale, nespus de mari. Printre ele se afla una al cărei capăt nu l-am putut vedea nici cu ajutorul ocheanelor.Spre nenorocul nostru, ne-am trezit cu namila asta când se afla la câțiva paşi de noi. Şi deodată matahala ne-a înghițit corabia, cu catarge cu tot. Am ajuns cu pânzele întinse în gâtița ei, trecând printre dinți, pe lângă care catargele celor mai mari vase de război ar fi părut abia nişte bețişoare.

După ce am stat câtva timp înfipți în gâtlejul namilei, ea deschise deodată botul şi înghițind un iureş de apă

împinse corabia - care vă puteți închipui că nu era chiar o firimitură - până în stomac. Acolo am rămas tot atât de neclintiți, ca şi cum ne-am fi găsit ancorați în locuri fără pic de vânt. Nu pot tăgădui însă că aerul era destul de cald şi de neplăcut. Am găsit acolo ancore, parâme, bărci, barcaze şi un însemnat număr de corăbii, parte încărcate, parte neîncărcate, toate înghițite de dihania asta. Nu ne mai puteam mişca decât la lumina torțelor. Nu mai exista pentru noi nici soare, nici lună şi nici vreun alt soi de planetă. Apa creştea, în mod obişnuit, de două ori pe zi, şi tot de două ori ne duceam la fund. Când animalul bea, aveam flux, iar când îşi scotea apa din el, cădeam la fund. După cât am putut socoti, namila înghițea mai multă apă decât lacul Geneva, care se întindea pe vreo treizeci de mile.

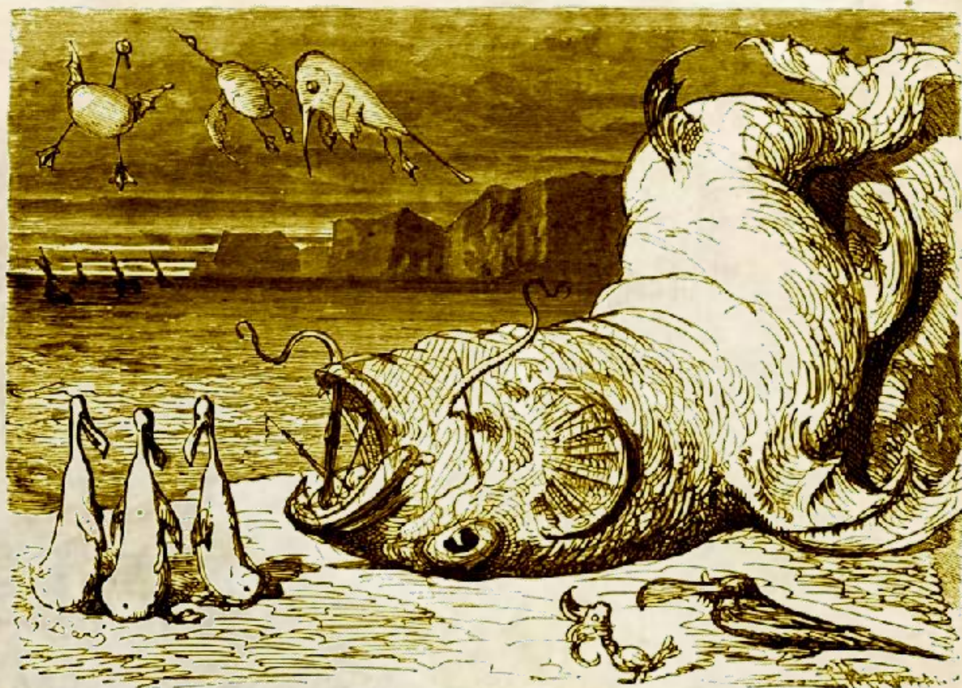

În a doua zi de când ne găseam ca ostatici în împărăția aceasta a întunericului, îndrăznii, împreună cu căpitanul şi câțiva ofițeri, să încerc o ieşire pe timp de reflux (aşa numeam noi timpul în care corabia se afla pe fund). Fireşte, ne înarmarăm cu torțe şi pornind la drum întâlnirăm cam vreo zece mii de oameni aparținând tuturor națiunilor; unii locuiau de mai mulți ani în stomacul animalului. Ei tocmai

se pregăteau să țină o consfătuire asupra felului în care şi-ar putea redobândi libertatea.

Dar tocmai în clipa în care preşedintele începuse să ne aducă la cunoştință motivul pentru care ne strânsesem cu toții, blestematului de peşte i se făcu sete şi începu să bea. Apa năvăli cu atâta furie, încât a trebuit să ne retragem în mare grabă pe vasele noastre, altminteri ne-am fi înecat. Unii dintre noi abia putură să scape înotând.

După câteva ore ne-am simțit ceva mai bine. De cum s-a golit namila, ne-am adunat iar. Fiind ales preşedinte, am făcut propunerea să prindem unul din altul două din cele mai mari catarge, şi când namila va căsca gura, să i le împlântăm de-a curmezişul, împiedicând-o să şi-o închidă la loc. Propunerea mea a fost primită fără împotrivire şi am ales o sută de oameni zdraveni ca să o aducă la îndeplinire.

De-abia ne pregătiserăm catargele, că s-a şi ivit ocazia să le folosim. Namila căscă, şi atunci i-am proptit îndată

între fălci catargele noastre bine prinse. Un capăt îi străpunse limba şi se înfipse în falca de jos, iar celălalt se înțepeni în cerul gurii. Acum nu mai era chip să-i închidă gura, chiar dacă i-am fi pus catarge mult mai şubrede.

Când totul a fost readus la linia de plutire înăuntrul stomacului, am echipat câteva baleniere şi am pornit spre uscat. După cele paisprezece zile cât am socotit că ne ținuse namila ca ostatici, lumina zilei ni s-a părut nespus de plăcută ...

Odată eliberați cu toții din uriaşul stomac de peşte, am alcătuit o flotă de treizeci şi cinci de vase ale tuturor națiunilor. Catargele le-am lăsat înfipte în gura dihaniei, ca să ferim şi pe alții de groaznica nenorocire de a rămâne închişi în genunea aceea de întuneric şi îl lăsarăm.

Prima noastră dorință a fost să aflăm în ce parte a lumii ne găseam, fiindcă la început nici nu puteam bănui măcar. După numeroase observații, am descoperit în cele din urmă că am fi în Marea Caspică. Dar cum marea aceasta este o mare închisă şi n-are nici o legătură cu alte ape, nu puteam pricepe cum de am ajuns acolo. Atunci unul dintre localnicii insulei de brânză pe care-l luasem cu mine mi-a dat o lămurire, cum nu se poate mai înțeleaptă. După părerea lui, namila - în al cărei stomac am stat închişi atâta vreme - ne adusese în Caspică, pe vreun drum subpământean. Bine că am ajuns până aici. Ba chiar ne-a bucurat vestea asta şi am făcut tot ce ne-a stat în putință ca să ajungem şi la mal. Iar eu am fost cel dintâi care am pus piciorul pe uscat.

Dar abia m-am văzut pe pământ, când s-a năpustit asupra-mi o cătămai dihanie de urs. "Aha, gândii eu, sosişi la timp!", îi apucai cu câte o mână labele de dinainte şi atât de drăgălaş i le strânsei în chip de bun-venit, încât ursul începu să urle înspăimântător.

Eu, însă, fără să-mi simt inima câtuşi de puțin muiată de urletele lui, îl ținui atât până ce ursul muri de foame. De atunci îmi ştiu de frică toți urşii, şi nici unul n-a mai îndrăznit să se dea la mine.

De acolo am plecat la Petersburg, unde un vechi prieten mi-a făcut un dar pe care l-am prețuit deosebit de mult. Mi-a dat un câine de vânătoare din neamul vestitei cățele care, după cum v-am mai povestit odată, şi-a făcut cățeii pe când gonea un iepure. Din nenorocire, însă, puțin după aceea, un vânător nedibaci mi-a împuşcat câinele. În loc să tragă într-un stol de păsări, el a tras în câinele care le stârnise. Drept amintire, am pus să mi se facă vesta asta din pielea câinelui. Şi ori de câte ori plec să vânez pe câmp, această vestă mă scoate, cu sau fără voia mea, drept la locurile unde se găseşte vânatul. Şi cum ajung la o bătaie de puşcă de unul din locurile acelea, îmi şi sare un nasture de la vestă şi cade drept în locul unde să găseşte sălbăticiunea. Iar eu, care stau întotdeauna cu cocoşul puştii ridicat şi cu magazia plină, nu scap nici un vânat.

După cum vedeți, nu mai am decât trei nasturi la vestă. Dar de îndată ce se va deschide iar sezonul de vânătoare, am să pun să mi se coasă încă două rânduri de nasturi noi.

Vă poftesc, aşadar, atunci şi vă asigur că o să petreceți cât se poate de bine. Iar pentru astăzi, mă închin în fața domniilor voastre, dorindu-vă somn uşor.

SFÂRŞIT

ŞTIAŢI CĂ?

Eroul cărții, al cărui nume este de fapt Karl Friedrich Hieronymus, Freiherr von Münchhausen, a existat în realitate. S-a născut în anul 1720, în Bodenwerder, electoratul Brunswick-Lüneburg într-o familie nobilă.

A fost mai întâi paj, în slujba lui Anthony Ulrich al II-lea, de Brunswick-Wolfenbüttel pe care l-a urmat în Rusia în timpul războiului Ruso-Turc (1735-1739).

S-a înrolat în cadrul regimentului de cuirasieri “Brunswick” unde a luptat în două din campaniile împotriva turcilor, obținând succesiv gradele de port-drapel, locotenent şi într-un final căpitan de cavalerie. Când Anthony Ulrich a fost capturat şi ținut în prizonierat, Münchhausen a rămas în serviciul militar al armatei ruse.

În 1744, s-a căsătorit cu Jacobine von Dunten la Pernigel (în Letonia). După retragerea din serviciul militar activ, s-a mutat împreună cu soția în vila din Bodenwerder unde a trăit până la moarte. Aici a câştigat renumele de mare mincinos pentru păcălelile şi poveştile sale exagerate. Curios este că, în acelaşi timp, ca şi om de afaceri era cunoscut pentru onestitatea sa.

După o căsătorie eşuată şi un divorț costisitor, care l-a ruinat, a murit, fără să lase urmaşi în anul 1797.

Karl Friedrich Hieronymus, Freiherr von Münchhausen

CUPRINS

MENDACE VERITAS
CANOVA SC^T 1766

